

3/1/86

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 7-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 235
సంచిక ౨౩౫.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

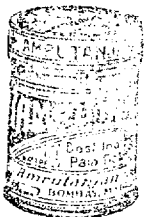

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకప్రసిద్ధమైన

స్టీము యింజన్లు!

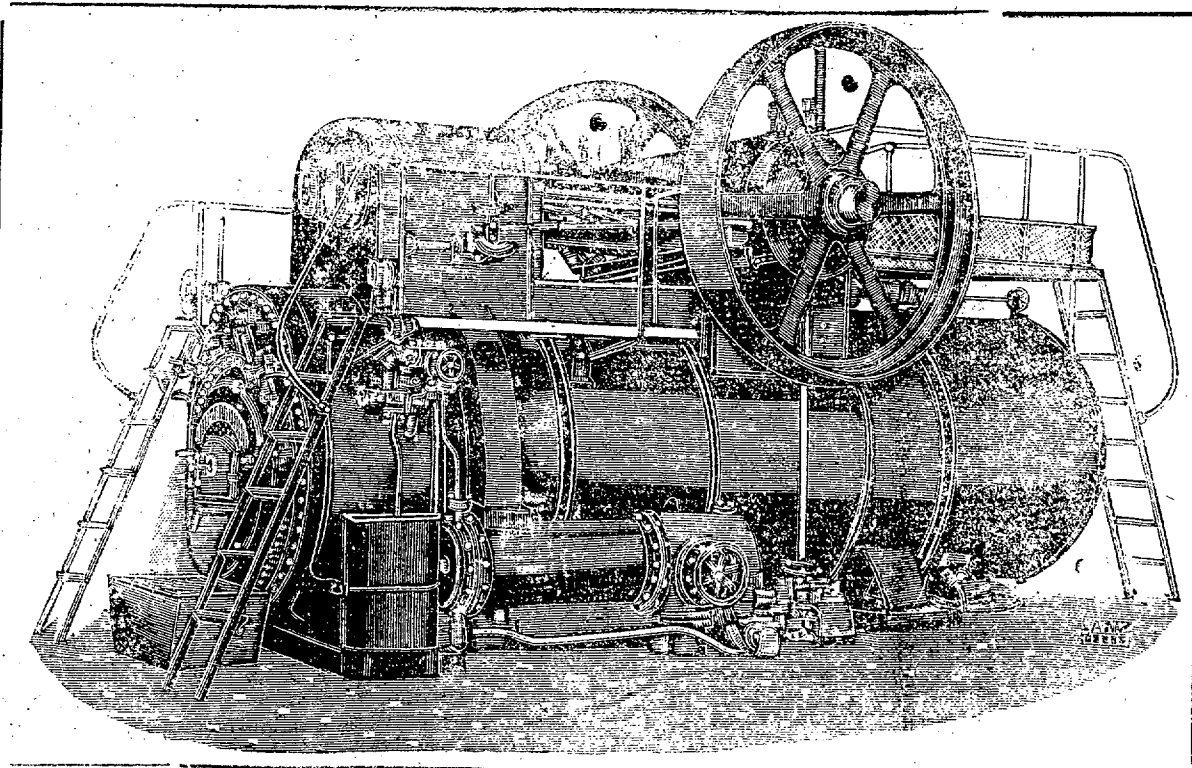
(Super Heated)

హంశి స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. ల గాయకు 1250 B. H. P. వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలువలకులాగి శుభ్రపరచుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెన్నటికిని చెడిపోవు.

యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బాగ్గు - పూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుసు సులభము.

Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
సనుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అనుగ్రహింపబడినవి

వెలుసు సులభము.

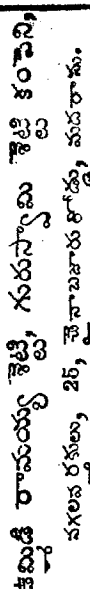
Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి ధుంజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegram: "MACHINISTS"

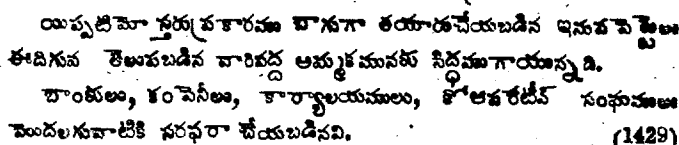
సాలుయేజింట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

పాలాబా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, వికాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును,
మెకానిజము నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.
15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.
తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల వాస్యకమునకు వాసిన పంపబడును.

తంత్రిలిఖానము:—మోటోస్కూల్ } శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,
 తెలిఫోను:—నెం 1444 } మద్రాసు

உய்ய உய்ய உய்ய

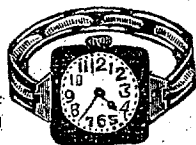

ప్రాచీన, 89, బ్రాహ్మ మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేర్
చేయుటయందు సువర్ధితగలవారు. రై నుమిలార్లు కావలన్ని సిలండర్లు, సాప్లింగు,
నట్టులు, వరకును గా యివ్వబడును. శుబ్బరాయన్ కైదిది, పెద్దనాయక్ వీరేటె,
వద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జున్ యచ్చి,
రాయచేపి యివ్వబడును. ఉ తరములు | వాసిన బడులు | వాయబడును.

1. ఒక క్రొత్త 12 గుట్టముల పవరుగల బెట్టియెంచిన.
2. ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 82 గుట్టములపవరుగల పాతటైపు వారన్న బి. ఇంచను, 2 చక్రములు. స్టార్టరుతో సహా.
3. రెండుమేలైన సెకెండుహాండు 28 గుర్రముల పవరుగల పాతటైపు, వారన్న బి. ఇంచను రెండుచక్రములు, స్టార్టరు, ఏరు, రిసీవరు. కంపెనరుతో సహా. [ములు సెల్
4. ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 26 గుర్రముల పవరుగల అక్రాయిడు, టైపువారన్న బి.
5. ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 20 గుర్రముల పవరుగల పాతటైపువారన్న బి. యింజను.
6. ఒక మేలైన సెకెండుహాండు 10-12 గుర్రముల పవరుగల వారన్న బి. యింజను.
7. బెట్టి రైస్ హుల్లులు పాలిషర్ తో సహా నైజా 1 న్ను 2 న్ను.
8. క్రొత్త 18 అంగులముల స్ట్రోక్కు వేగముగ షేపింగు మెషిను.
9. 14 అంగులముల డ్రెయింగ్ మిల్లులు, వర్రికర్, పిండిముల్లు.
10. ఒక క్రొత్త 12 అడుగులు $\times 8\frac{1}{2}$ అంగులం రెండు క్రొత్త, 10 అడుగుల $\times 8\frac{1}{2}$ అంగులం నడుకు బెట్టులు, యింకా రెండు మేలైన సెకెండాండు 12 అడుగుల $\times 10$ అంగులం.
11. ఒక క్రొత్త బెట్టి బాప్ ట్టరు.
మాయొక్కు ధరలు మిక్కిలి తక్కువ, వచ్చి మాసాకుమాడుము.

బి. డి. బెజ్జి అండ్ కంపెనీ, 8, సెంబుదానువీధి, చెన్న పురి.

125 Genuine American Timepieces are
given away free Rs.
to purchasers of

OUR "FASHIONABLE" SOLID ROLLED GOLD WRIST WATCH of the finish Swiss Make, excellent finish, fitted with a beautiful lustrous dial which gives the watch a very high class appearance, Exceptionally, small size and a perfect time keeper warranted for five years and stamped in the case to this effect, We make this offer as an introduction to a new line in watches which we have priced a triple above cost. This offer holds good for one month only.

OUR PRICE Rs. EIGHT only with a timepiece free.

The Sales Manager

THE ENGLISH MAIL WATCH Co.

Mount Road, Madras.

సూర్య కాంతి పనారమే

అహారపదార్థములలో కఠినమున కత్యంతోప యుక్త
మగునది జిలమినులని పరిశోధకులక నుగొనికొని అవిజిలమిను తె
లులకలుగునో యింతరహసు స్పష్టముగా తెలియలేదు. (1)దా
విషయము నిర్ధారణమైనది. అయితేబ తెలుగు వృక్షములు మాన్యు
గువానిపైని మార్మకాంతి ప్రసరించుటవలననే యివిజిల మి
నులు ఏర్పడుచున్నవి అని నిరారణయైనది. 12 సంవత్సరము
నుండి జరుగుచున్న పరిశోధనల కిప్పటికి లేవనెఫలరమిది. ఇం
కను పరిశోధనలు జరుగవలసియున్నది.

విలమినులు లేని ఆహారపదార్థములను తినినచో పిల్లలకు బాలహాపచిస్మములు పెద్దలకు విమజ్జరములును కలుగునని యిది వరకు కనుగొనబడెనుగాని విలమిను ల్విలులుండునని మాత్రము నిర్ధారణగా లేయిలేదు. కేవలము విలమినులు ఆహారపదార్థము లుకావు. ప్రత్యేకముగా విలమినులు కరీరమునకు బలము కలిగింపవుగాని ఆహారపదార్థములలో విలమినులు లేకున్నచో ఆ ఆహార పదార్థములు నిరుపయోగములగును. విలమినులు కంటికగు పక్షపు. చేతికొరకవు. అవి అదృశ్యముగానుండునుగాని గుణమునుబట్టియే అవియున్నదియు లేనిదియు విదితమగుచుండును.

కాదులెవరు ఆయిలులో విటమినులతృధికముగానుండునని యిదివరకే కనుగొనిరి. అందువలన శ్వాసకాసవ్యాధిగలవారికి ఈ ఆయిలు నిచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడీవ్యాధిగలవారికి సూర్యకిరణ చికిత్స (అట్ట్రాన్మెంట్టురేసు) చేయించుచున్నారు. దీనినిబట్టి సూర్యకాంతికిని విటమినులకును సన్నిహిత సంబంధము కలదని సప్రమమగుచున్నది.

పాడితవును సూర్యకాంతి తగులని చీకటి కొట్టులో
నుంచినచో దానికివచ్చి గడ్డినే మేతవేసినను దాని పాలలో
విటమినులుండవని లిప్టరులో నోక ఘనవైద్యుడు ప్రతీంచెను.
కాని ఆవుపాలు ఆరోగ్యముగానుండవలెనని ఆవుకు సూర్య
కాంతి తగులుట అవశ్యకము. అటులే కాయగూరలుమున్నగు
నవి ఆరోగ్య వంతములుగానుండవలెననినవాని
కిని ఎండ తగులుట వసరము. ఎండబొత్తుగా
తగులని వర్షాకాలములో పాలును కాయగూరలును గూడని
స్నానములుగానేయుండును ఎండబొగుగా తగులనిరోజులలోనే
వ్యాధులుగూడ హెచ్చుగానుండును అని ఒకరు డెయిలీక్రా
నికలు ప్రతికపట్రాసిరి.

సర్ సెప్టన్ బ్రౌకరుగారి నిర్ణయము

బాంధాయి, జనవరి 5:— నీమనండి వచ్చినవైమానిక
సాకానిపుణులతోను స్థాకాథిపాతులతోనువిమానములు దిగుటకు
గట్టుటకు ఫలముదరియైనదాగాదా యనువిషయములొచ్చింది
యిచ్చునండి సేద్యుడెవరి.

సర్ పెర్సీ తాంపుసన్ గారి ఉపన్యాసము

నూతనపన్ను ఆదేశ్యకమును నిరూపించుట
వారణాసి, జనవరి రే:—వారణాసియందు సమాజేశ్వమై
తమన్న అష్టమ ఆర్థికసమాజేశ్వమందు హైందవపన్ను విచారణ
సంఘసభ్యుడైన సర్ పెర్సీ తాంపుసఖ్యగారు ఉపన్యసించిరి.
హిందూజేశ్వమందులె ఇంగ్లాండునందు పన్నుకొరకేమంకములు
ఎక్కువజుపన్నులు విధించబడినవిగాని
రక్షణకొరకుగాదని బ్రిటిషు ఆర్థిక పరి
పాలనను గురించి మాట్లాడెను. సారావిక్రయము తగ్గించుటయే
యీదేశమందు ఎల్లరును గోతుచున్నారు. అట్లు విక్రయము
తగ్గించినయెడ ఎక్కువజుపన్ను చాల తగ్గిపోవును, కాన తగ్గిపోవు
పన్ను పూర్తిచేయుటకు వేరుపన్నులు విధింపవలసియున్నది అని
పెర్సీగారు వాక్యచిరి.
(ఆ.ప్రె.)

బంధిపోతు

కలకత్తా, ఇకవరి 5:—నాడియూ జిల్లామందులి బిగో
యూ అను గ్రామమందు టింకేరీ ఘోష యింటియందు బండి
పోటు వేయబడెనని నాడియూ పోలీసువారికి సమాచారము
దలిసెను. ఈ 8000 లు చిలవగల నగలు దొంగలు అపహ
రించి పారిపోయిరి. (ఆ. వె.)

తుపాకులు అపహరించుట

కలకత్తా, జనవరి 1:—గాన్ జగదూప్ బొగ్గుగని వ్యవ
సాపకు నింటినుండియు అశుభసాలునందలి మహ్మయా బొగ్గుగని
వ్యవసాపకు నింటినుండియు ఈనాడులు దొంగలించ బడెనని
తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బెజినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మనోహర బాధ్య

జనవరి 4:— ఈయన 12 సంవత్సరముల పసివాడు. మంచి సౌందర్యవంతుడు: సంగీతమునం దసమాన పాండిత్యమును పుట్టుకతోనే తెచ్చుకొనిన వాడు. ఏనాడును తాను ముట్టినను దానినుండి నాదబ్రహ్మమును స్వకీయచరణ మహాభావుడు. ఏ యంత్రమును వాయించమనినను దాని నతివేగముగ వాయించ గలడు. ఎద్దులకుగట్టెడుమువ్వల, గంటల, గొట్టములు, పిల్లకాయలు ఊడెడు పీకలు ఒకటన నేల, దేనితో తాను పాడవలచిన నవి యన్నియు మధురమైన సంగీతమునకు సాధనమగును. పిల్లనగ్రో వితో పాడుచు ప్రదర్శనశాలకు వచ్చునది కేవలము శ్రీకృష్ణ సం దర్శనము లాగున పాడగట్టును. ఇంతచిన్న వయసున ఇన్నిరకముల యంత్రములతో సంగీతమును యుంర్భూమాతముమాదిరి ప్రదర్శిం పగలవారు మరొకరులేరన్న నది యతితయోక్తికానేరదు. ఇట్టి ఘనమైన పాండిత్యమును మెచ్చుకొననివారు లేరు. వీరికి బెజినాడ పౌరులపక్షమున నేట్ గణపతిదేవరాజుగారు నిన్నసాయంత్ర మొక బంగారుపతకము నొసంగిరి. ఇంకను మరికొన్ని పతకములు వీరికొసంగబడునని వ్రాయుటకు సంతసముగనున్నది.

జయచగరము

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

నీతిప్రభావోపన్యాసములు

జనవరి 4:— కాకినాడవాస్తవ్యులు, పితాపురపురాజు వారి కళాశాలా ప్రిన్సిపాలుగారగు శ్రీయుత వేమూరి రామ కృష్ణారావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు, ఇంకను మరికొందరు వారిస్నేహితులను వచ్చి దేవీప్రసాదములో బసచేసి, ఈ యూనికాలేజీలో పాఠశాలకందరకుపన్యాసములిచ్చిరి. శుక్ర వారంసాయంత్రము శ్రీయుత సాలపర్తి నరసింహంగారు భాగ వతము, పోతన్న గారివయమై స్వయంధురకైలిని, పోతన్న యొక్క స్వగీతరచనము, భజనదర్శనము, ప్రస్తుతకవులకు అతనికి భేదము, కవిత్వములోని మాధుర్యము, భక్తి, ఉపాఖ్యా నములు, వాటియొక్కనీతి మున్నగునవి ప్రశంసించిరి. పిదప కాకినాడ కాలేజీలో లెక్చరరుగానున్న శ్రీయుత పెద్దాడ రామస్వామి, ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారి విమలమహాపద్యాసమిచ్చిరి. టాగూరు గారియొక్క జీవితము, వారిపవిత్రత, భక్తి, ఉదారాశయములు, వారిపుస్తకములలోనున్న గొప్పయుద్దేశములు, వారిజీవితమునం డి గ్రహింపదగిననీతి మున్నగునవి దెల్పిరి. అంత శ్రీయుత దివాన్ బహదూరు, విజాపురపు అనంతరావుపంతులుగారు ఉపన్యాసముల నిద్దరు కడ మెచ్చుకొని తానుగూడ భాగవతము గురించి కొంచెము ప్రశంసించెను.

మరొకడు అనగా శనివారమునాడ సాయంత్రము శ్రీయుత పెద్దాడరామస్వామిగారు ఇంకను టాగూరునుగురించి చెప్పినతరీ శ్రీయుత రామకృష్ణారావుగారు 'ఎమెర్సన్' అను ఇంగ్లీషువునామమని గురించి వారరచనలలోనున్న నీతులను సుబోధకముగ నట్లు తెలియజేసిరి. అంత శ్రీయుత కి. హనుమం తరావుగారు (బ్రాహ్మణ మతబోధకులు) రామమోహనరాయ, అతని జీవితము, మతవిధానము మున్నగు శంకరులను బోధించిరి.

ఈ ఉపన్యాసములు తమమేరలచే పుర జనలను కడు రంజింపజేసి మెచ్చును నడసిరి.

తాడిపర్తి

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత మగన్లల్ గాంధీగారి రాక

జనవరి, 5:— ఖడ్గ రత్న శ్రీయుత ఆంధ్రదేశమున తాడి పర్తిలోని కా ప్రాముఖ్యత వహించినదని చెప్పవచ్చును. అందులో ముఖ్యముగ చింతకుంట, నరసాపురం, చీమలవాగు పల్లె గ్రామములు ఖడ్గర దివారుమెంటులో కృషిచేయుచుండు వారికి తెలియనవిగావు. తెల్లములో ఆఖిలభారతభాదీంద్రు వారును ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఒకలక్ష యయవది శలరూపా

యలు అప్పుగ మంజూరుచేస్తూ, ఆంధ్రరాష్ట్రముననుండు ఖాదీ యుక్తశ్రీసానములు పరిశీలించినపుట్టకై శ్రీయుత మగన్లల్ గాంధీగారిని నియమించిరి. వారు ప్రథమమున తాడిపర్తికివచ్చి చింతకుంట గ్రామమును పరిశీలించి వెళ్లవల్ల స్థలంబుకొని ఈనెల 1 వ తేదీ తిల్లూమునుండి బయలుదేరి, ఆడిటరు నారా యణమూర్తిగారితో సహా, 2 వ తేదీ 10 గంటలకు తాడిపర్తి చేరిరి. మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు అచటనుంచి శ్రీయుత కొండా రెడ్డి, కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులు, నాగలాపురం పున్నయ్య గార్లతో సహా బయలుదేరి చింతకుంటగ్రామమునకు వెళ్లిరి. వీరు దిగువపల్లె చింతకుంటగ్రామములో నూలు పడుతుండు ముడుపలనుచూచి చాలా ఆనందించిరి. వీరికి ప్రతియింటను రెండుమూడురాటము లుండుటనచూచి మహాదానందము కలిగెను. చింతకుంటలో తయారైననూలు, గడ్డలనుచూచి తమ సంతసమును తెలియచ్చిరి. సాయంత్రమునకు వీరు మరల తాడి పర్తికివచ్చి చింతల వెంకటరమణస్వామి దేవాలయమునకు వెళ్లి, స్వామిని సందర్శించి, కన్నులకు పండపుగన్న శిల్పికళా నైపుణ్యమునుగాంచి, తమబసకు వచ్చిరి. అచట తాడిపర్తి తాలూకాలో ఖడ్గరత్న శ్రీ గొప్ప అవకాశము లున్నవనియు, తగినద్రవ్య ముండినచో, సుమారు ౨, 3 కోట్లు విలవగల గడ్డను తయారు చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. మరునాడుదయం మేలులో నాగలాపురమునకు వెళ్లిరి.

వీరు ఆంధ్రదేశమున గుంటూరు, సీతానగరం మొదలగు స్థలములను చూచి ౧౦ వ తేదీకి బొంబాయి చేరెదరు.

వెల్లింగుటన్

1925 సం॥ జనవరి నెల 8 తేదీ మొదలు జనవరి ౧ వ తేదీవరకు. మ్యాటిసిట్టలు శని ఆదివారములందు 8.15 గం॥ చూపబడును.

ఆల్ న్యూ సు కామిక్సు

ప్రదర్శించబడును

8.1.25 శనివారమునండి యూనివర్శల్ ఫెస్టాల్లో సీరియలు ది "మోస్టు సిటి" ప్రదర్శించబడును

పీటి మారిజన్ ఆడు మార్గలేటు మోన్ ఆమ్మతీ కార్యములు చూడదగినవి. మ్యాముకూడ చూపబడును.

మానసోల్లాసినీ మాత్ర

30 మార్చి 0-10-0 (౧ది అణాణు)

మనలభము! (పోషకార్థములపత్రకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి తెల్లకాకల శీతామలము దివ్యామృతము. అత్యుత్తమ, అరుచి, అపురితము, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరన్ను, శ్రేణు, అసలు, మొదలగునవియుండు గలిగడి నొప్పులను బోగొట్టి నేనామునా నాంచి యాశ్వాసమునకు చేచ్చును.

ఈ మార్చిలు మేనావారి నొప్పులను వెంటసే మాన్యును. యిందు ఆశేకపిదములు చేరినవి. అనుభవము ౧౦ ఔషధమునుగలచేతను పరిమహాస్వక్రియ యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడేచూచిన నిజము తెలియగలను.

చిరుకామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
హామి నిడు నిండు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాల్లా.

చేంబర్లన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యపు అను బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతురాపు, రొమ్మునడి

సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి కుటా వం

లై పోవును, అన్నిజాగా

లలో విక్రయించ జగ

చున్నది. (33-3)

జాబులు

తుని హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థిసంఘము

"శ్రీమనిరాజావారి హైస్కూలు పురాతన విద్యార్థి సంఘముయొక్క పదునొకండవ వార్షికోత్సవము యీ నెల 24 25 తేదీలను మ॥ ౧౦॥ శ్రీగంకి నరసింహపంతుని బి. ఏ. గా రి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. సమయ హై స్కూలు పురాతన విద్యార్థిలెల్ల రయచేసి ఆయంతనమును జయప్రదముగ జరిగించుటకు వారివారిచందాలను పంపుటకును ప్రార్థితులు"

(కార్యదర్శి.)

శిష్టచారకమహాసభ - (జలుమూరు గంజాంజిల్లా)

ప్రస్తుతకాలనం దన్ని కులములను తగిన కట్టుబాటుతో మంచితకకు వచ్చుచున్నది. ఇంచుమించుగా అన్నిజాతుల వారును దేశపరిపాలనమందు ప్రాతినిధ్యమును గలిగియున్నారు. అనేక శతాబ్దములనుండియు, సంగీత, సాహిత్య, శాస్త్రీయ, గణితాది విద్యాప్రభావముల వలన కీర్తినొందిన మనము (శిష్ట కరణములు) ఇంకను వెనుకంజచేయుట కడు శోచనీయముగ నున్నది. జలుమూరు స్థాపితమున 'శిష్టపాఠక మహాసభ' కొలది కాలమునుండియు జాతీయసోదరులతో పరస్పరమైత్రి సంఘ టింపుటకును, మాతృభాషాభివృద్ధికిని, అనేకవిధముల ప్రయత్న ములు సలుపుచూ, స్వతుల్యాభ్యుదయముగకు కొంతవరకు దోడ్ప డునని జాతీయుల జనాభా రెలిసికొనుటకు దీర్ఘానిచియున్నది. కాన భారతదేశమందలి శిష్టపాఠకలందరును ప్రైవేటుయొక్క ఉద్దేశముతో నేకీభరించి యీఉద్యమములో ప్రైవేటువారికి ఎక రిచేతనైవంతసహాయము వాన చేయుటకు ప్రార్థితులు. మీద నుదహరించిన తీర్మానమును గూర్చి వివరములు బడయుగోరు వారు ఈ దిగువవారికి వ్రాసిన బొందగలరు.

ద॥ అ॥ జగన్నాథరావు,

హాజర్ కార్యదర్శి.

కాకినాడ ఆంగ్లశిక్షకువార మహాసభవము

కాకినాడ ఆంగ్లశిక్షకువార మహాసభవమునకు గుర్తు రలకొకై పురజనుల కోరికమీద, విశాఖపట్నంజిల్లా తంతుకు పల్లి వాస్తవ్యులగు చాంపియన్, సువర్ణవీర ఘంటాకంఠము పొందినటువంటియు, గుంటూరులో ఇటీవల వకసంవత్సరము శిఖా మణియని బిరుదు నహించినట్టియు, ప్రొఫెసర్ ఇమిటేషన్ ఆ చార్యులు అని ప్రజలెల్ల పేరుపడుచున్న నంపూరి సీతారామా చార్యులవారు మాయూర యీ నెల 3 వ తారతీ 9-30 గంటలకు శ్రీకృష్ణాధియేటర్ హాలులో నొక ప్రదర్శనమిచ్చిరి. దీనికి పురజనులు చాలమంది విచ్చేసిరి. నవ్వులకు శక్తిలేనివారు రా కూడదని, మాప్రమరమునకు సార్థకముగా ఆచార్యులవారు ఘంటాపదముగా రి గంటలనేపు, పురజనులను నవ్వులోముంచినే సిరి. వారిలోకాభిరామాయ్య హాస్య నటనాకాశ్యతయేగాక, శాస్త్రసంగీత సామర్థ్యమునకు కూడ పురజనులు ఆశ్చర్యమును పొందిరి. గుంటూరులో వారికిచ్చిన, నవరసపటశిఖామణియను బిరుదును బలపరిచిరి. వారిబోధార్యమునకు పురజనుల తరపున, మాకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాము.

కా.మరాజు ఎల్. ఎమ్. ఎస్.

స్వామినాథన్ ఎల్. ఎమ్. డి. ఎస్.

కార్యదర్శులు.

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రిడింగు, కాన్ కెన్ ట్రై వన్, ఆల్బెక్టీ, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్దరిజహా యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

నెల ప్రతి 1-5 రు. 1.0-0 పోస్టేజీ 0.4-0

ప్రొఫెసర్, నేఖర్, మెన్దరిజ్జ వలూడు.

స. (క. (బి))

హిందూసంఘ నిర్మాణావశ్యకత

కోహటు విషాద చరిత్ర

“హిందూసభకు కాంగ్రెసుకు పోటీలేదు.”

లాలాజపతిరాయగారి యువన్యాసము

నిన్నటిసాయంత్రము ఇంటియలో సినిమా భవనముందు మదరాసు హిందూసభవారి యజమాన్యముక్రింద లాలాజపతి రాయగారు “హిందూసంఘుని స్థాపన కోహటు విషాద చరిత్ర” లను గూర్చి గంభీరపద్యము గావించిరి. కోహటునిస్సహాయులగు హిందువుల సహాయార్థము సభకు టిక్కెటులకట్టి రూ. 500 లను సమకూర్చిరి. సభకు పెక్కుండు నాయకులు విచ్చేసిరి. ప్రేక్షకులచే సభాభవనము నిండిపోయెను.

ది||బి||టి. రంగారామగారు

ప్రథమమున అధ్యక్షులగు రంగారామగారు తీవ్రస్వాసములను సభ్యులకెరుకపర్చుచు లాలాజపతిరాయగారి నామము చేతమునందలి మారుమూలందును ప్రతిగృహముందును వాడుకలోనున్నదనియు మాతృభూమికి వారు ప్రియమగు వృద్ధతనయులనియు, అట్టి మహనీయుడు చిరకాలము జీవించి మాతృదేశారాధన సల్పుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుటయే ఎల్లరకర్తవ్యమని నుడివెరి.

లజపతి రాయగారు

మొట్టమొదట నామక తమకముల గురించియు, ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై నాయభిప్రాయముల గురించి క్లుప్తముగ వివరించెదను. ఏ ఒకమతముయొక్క సిద్ధాంతములే నిజమనిగాని, నాని నవలంబించిన యెడల మాత్రమేము క్రిందిమనసిగాని నేనెంచెను. హిందూమతము యొక్క ఔన్నత్యము, ప్రతివారికిని ఎవరి మత విశ్వాసముల ప్రకారము వారుండుటకు స్వాతంత్ర్య మొనగడుటయందే గలదు. ఏమతమునైనను మనఃపూర్వకముగ ననుసరించిన యెడల నాతనికి విముక్తి గలుగునని హిందూమతము నుడువును. ప్రపంచము నందన్ని ఇతర మతములకును హిందూమతమునకు గల తారమ్యమిదియే. ఇతర మతములన్నియు నిర్జీత సిద్ధాంతములైనను నూత్రములైన నేర్పడియున్నవి. ప్రతి మతమును తన సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడుచుకొనిన వారికే ముక్తిగలుగుననియు ఇతరులకు గలగదనియు నుడువును. హిందూమతమున, కొన్ని సాంఘిక చారములు తప్ప అందలిసభ్యులు నిర్బంధముగ నవలంబించవలసిన వెవ్వియు లేవు. హిందూమతమునకు ప్రపంచమంతటితోడను మైత్రియే గాని విరోధములేదని జెప్పటకుగా నీవిషయము నుడువలసి వచ్చెను. హిందూమత మేయితర మతముతోకాని సంఘముతోగాని కలహించుట లేదు. హిందూమతమును విహిక రాజకీయ లాభములకుగాని, భౌతిక లాభములకుగాని యుపయోగించవలదు. కాని అదృష్టవశముననే దురదృష్ట వశముననోగాని, ప్రపంచ నందు మతములు అట్టికార్యములకొరకు పయోగింపబడుచున్నవి. ఇట్లు ఒకానొక మతసిద్ధాంతము నవలంబించువారి సంఖ్యను హెచ్చించి, అధిక సంఖ్యలవలన లభించుచుండు రాజకీయాధికారముల నామతమువారికి సంపాదించుటకుగాను మతము నుపయోగించుచున్నారు. ప్రస్తుత హిందూమహమ్మదీయ కలహములకు, రాజకీయకారణములు గూడ గలవను విషయమును మనము ముచిపోజాలము. ఈ కలహములకు, ఒక సంఘమువారి మతావేశమే కారణమని నమ్మవలసినదిగా కొందరు గొడుగున్నారు. అదిసత్యమును పూర్తిగా తెలుపుచున్నదని నేనెంచను. రాజకీయ, భౌతికలాభము సంపాదించవలెనను విషయముగూడ నీలహములను కారణమును విషయముగూడ నిజమే.

మనుష్యులకు ఒక మతమునుండి మరియొక మతమువరకు గలుగు పద్ధతినీ నేను ద్వేషించెదను. కాని ప్రతివారూ తమమతములను గురించి బోధించుటకు సంపూర్ణ మగు హక్కుగలదని నేనంగీకరించెదను. అట్లుబోధించుట ఒకమత గులాసుండి మరెయొక మతములోనికి మనుష్యుల నాకర్షించుటకు గాను, ఎట్టిబలవంతమును శ్రీఆర్థకములను, ఆశలను పెట్టరాదు. ఇది నావ్యక్తభిప్రాయము. కాని ఒకమతము వారిని మరియొక మతములోనికి గణపట్టకు తమ జీవితార్థమగు నిడుకొనువారు ఈ విషయమున నాయభిప్రాయముతోనే కీర్తివింపరు. అందుచే నావ్యక్త అభిప్రాయములవదిలి అచరణయందు జరుగుచున్న విషయములను దీను

కొనవలెను. ఇతరులకు తమమతములో కలుపుకొనవలెనను వారి చేతమున గొప్ప అవోళకుకారకులగుచున్నారు. ఇవి నావ్యక్తభిప్రాయములు. ఇవి ప్రస్తుత పరిస్థితులందెట్లు పనిచేయుచున్నవో వివరించుటకు యత్నించెదను.

కాంగ్రెసు : సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

1916 సం॥వరకు, జాతీయవాదాసభ, జాతీయనూత్రముల ననుసరించుచుండెను. అంతకు పూర్వముగూడ, సాంఘిక స్థితికి సంబంధించిన విషయములందు కాంగ్రెసుతో నేమతము వారిలోనైన క్లిష్టతల సభ్యులూజేపించునెడల నావిషయము ను కాంగ్రెసువారు చర్చింపరాదు అనునిబంధన గలదు. కాని దురదృష్టవశమున 1916 సం॥వ నిజమగు జాతీయనూత్రముల విడదాడి, అందుకు వ్యతిరేకమగు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యనూత్రమును కాంగ్రెసువారు రామోదించిరి. అంతవరకును ప్రభుత్వము వారుగూడ నా పద్ధతినవలంబింప వలెనని యత్నించుచుండిరిగాని, అట్లుజేసినచో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రాతినిధ్యము నోర్వవలసి వచ్చునభయముచే నట్లుజేయజాలక పోయిరి. కాంగ్రెసు అనూత్రము సంగీకరించినదే తడవుగ, ప్రభుత్వమువారు గూడ దాని నవలంబించిరి. ఈ నూత్రమును అంగీకరింపజేయుటకు ప్రయత్నించిన, హిందూనాయకులును, మహమ్మదీయవాదులును ఈనూత్రమును తాత్కాలికముగ సంగీకరించునెడల, హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల పరస్పరసంబంధములు బాగుపడునను నుద్దేశముతో నట్లుచేసిరిని నాకు నమ్మకముగలదు. కొలదికాలమైనతరువాత దీనిని తీసివేయగలుగుదును. అనివారుజేసిరి. కాని ఇందువలన పరిస్థితులు మరింత చిక్కులలో పడెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసంగీకరించుటతో కాంగ్రెసు నిజమగు జాతీయ నూత్రముల మార్గమునుండి పెడత్రోవపట్టెను. ప్రస్తుతము, మహమ్మదీయ మిత్రులకు సంతోషపడచుటకు గాను కాంగ్రెసులోని హిందూనాయకులు హిందువుల హక్కుల త్యాగమొనర్చుచున్నారని హిందువులలో నొక యభిప్రాయము త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నది. దక్షిణజేతమున నీయభిప్రాయ మెట్లున్నదోగాని ఉత్తరజేతమున మాత్రము చాల తీవ్రముగ వ్యాపించుచున్నది. కాంగ్రెసులో హిందువులు అధికసంఖ్యాకులుగనున్నను, వారు ఎటుజేయుటకును వీలులేని స్థితి నుండున్నారు.

అసహాయోద్యమము : హిందూమహమ్మదీయ

సమస్య

గాంధీగారు తమ అసహాయోద్యమముతో కాననసభలను కోర్టులను ఉద్యోగములను బహిష్కరణముల బోధించుట చేత మొదట నీ సాంఘిక కలహములు తగ్గెను. అప్పుడు గాంధీగారి అసహాయోద్యమమువలన హిందూమహమ్మదీయ సమస్య బాగాపరిష్కరింపబడెనని తలచితిమి. అసహాయోద్యమము మొదట భిలాపతుకొరకు ప్రారంభింపబడెనుగాన, ఇందు మహమ్మదీయులకు సహాయముజేసినయెడల, మహమ్మదీయుల ఆపవన్నకముల తొలగించి హిందువులయెడల విశ్వాసమునుగలిగింపగలుగుదుమని యెంచిహిందువులూ యద్యమమున దోడ్పడిరి. కాని ఈవిషయమున అనుకొనినట్లు జరుగలేదు. అసహాయోద్యమముకు పూర్వముకంటె హిందూమహమ్మదీయ వివాదము లిప్పుడు చాలఅధికముగనున్నట్లు మనముజూచుచున్నయెన్నము. ఇదివరకెప్పుడు, ఇన్నికలహములు కొట్టాటలు, హత్యలుమనము వినియుండలేదు. హిందూమహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కరించుటకుగురించి నాయభిప్రాయములను, ఇదివరకే పత్రికలలో వ్రాసియున్నాను. వానినిగురించి ఇప్పుడు చెప్పను. నేనిప్పుడొకపక్షమునుగురించుమాత్రమే నుడిచెదను.

ప్రస్తుతము హిందువులజేయవలసినపనియేమి? ఇప్పుడు, మహమ్మదీయ నాయకులందరూ, “మహమ్మదీయుల లాభములన్నియు పదిలపరచబడువరకును, భారతజేతమునకు స్వపరిపాలనాహక్కులనొసగరాదని” ఏకగ్రీవముగ చెలువుచున్నారు. మహమ్మదీయులు రాజకీయహక్కులకాపాడుకొరకు మస్లిము

లీగుపై నాధారపడియున్నారు. తమ సాంఘిక రాజకీయ హక్కులను వ్యక్తీకరించి వానిని సంపాదించుటకుగాను మస్లిములను సాంఘిక రాజకీయ సంస్థగ నేర్పరచి వానిని అలపరుచుకొనుచున్నారు. ఈసంస్థవారు, హిందువులతోను మహమ్మదీయులతోను రాజకీయములు జరిపెదట.

హిందువుల కర్తవ్యము

ఇట్టిపరిస్థితులందు ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసున కధికారము లేదనియొకే కాంగ్రెసున విశ్వసింపరాదు నియో మహమ్మదీయమిత్రులించినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. కాని కాంగ్రెసు, ఏయొక్క సంఘముయొక్కయు ప్రతినిధిగాను గాన, మస్లిములగు వారుగావించు రాయబారముందు పాల్గొనజాలదు. అందుచే హిందువులు చాల ఆననములభితియందున్నారు. మహమ్మదీయులతో హిందువుల తరఫున రాయబారముల నొనర్చుటకు వారికెట్టి సంస్థయులేదు. కాంగ్రెసులోని హిందూనాయకులు గూడనిండేమి జేయుటకును వీలులేదు. కాంగ్రెసులోని (8/4) మహమ్మదీయులలో 8/4 వంతుల సభ్యులు వ్యతిరేకించు విషయములను వారిచర్చింపజాలరను నిబంధన అందులకు కారణము. అందుచే మహమ్మదీయులతో హిందువుల తరఫున రాయబారము లొనర్చుటకును హిందూ సంఘమునకు సంబంధించిన విషయములందు, హిందువుల అభిప్రాయమును గనుగొని వ్యక్తీకరించుటకును ఒకసంస్థ అవునరమయ్యెను.

హిందూసభ పూర్వచరిత్ర

ఈసమయమున హిందూసభయొక్క చరిత్రను క్లుప్తముగామీదకు తెలుపవలసియున్నది. 1921 సం॥ వరకును హిందూసభ, రాజభక్తివరులగు మిత్రులచేతులలో నున్నది. క్రొత్తగా వచ్చు రాజప్రతినిధులకు, విరమించుకొను రాజప్రతినిధులకు, గొప్పవారికి, స్వాగతములు సన్మానములు వీనుకోళ్లు సమర్పించుచుండుటకుగా నీసభ యుపయోగింపబడుచుండెను. 1921 సం॥న హిందూసభనుగూడ, జాతీయసంస్థలతో సరాసరి ముందుకు జెప్పుట అవునరమని యెంచి, గాంధీమహాత్ముడు మొదలగు నాయకుల సలహా ననుసరించి, ఢిల్లీలో నొక అసాధారణ సమావేశము నేర్పరచితిమి. అది నా యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ఆ సభయొక్క ఫలితములగాంచినయెడల నాసభ, మాత్రనజాతీయాభిప్రాయములతో సరిసమానముగ ముందునకువచ్చెనని చెబుటగలదు. ఆసభ హిందువులయందెంతటి యుత్సాహమునో కలిగించెను. అట్టిసంస్థ అభివృద్ధి విముఖులజేతులలో నున్నయెడల దేశము కెంతటి యపకారమునో యొనర్చుటకు వీలయ్యెడిది. 1921 సం॥నుండి 1925 సం॥ వరకు హిందూసభకు చురుకుదనము గలుగజేయుటకు అవునరముగ లేదు. అప్పటిందరమును కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో నిమగ్నులై దేశమునకుపయోగములేని వేరొకప్రశ్నేతమున నుంచబడితిమి. మేము జెయిల్లనుండి వెలుపలకు వచ్చుసరికి పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపోయి యుండుటను జూచితిమి. మూలము మొదలగు ప్రదేశముల యందు ఘోరములగు కొట్లాటలు జరిగెను. అప్పటినుండియు పరిస్థితులు దినదినమును విషమములగుచున్నవి.

హిందూసభ నిర్వర్తింపదగు విధులు

ప్రస్తుతము హిందూసభ జేయవలసినది రెండుపనులుగలవు. హిందూసంఘము తరఫున ఇతరులతో రాయబారము లొనర్చుటయొకటి. హిందూసంఘమును సంస్కరించిబలపరచుట రెండవది. హిందూసంఘమునకు సంబంధించినవిషయములందు మహమ్మదీయులతోను ప్రభుత్వమువారితోను రాయబారము లొనర్చి, అట్టివిషయములందు హిందువులఅభిప్రాయమును కనుగొని దానినిప్రకటించుట మొదటిపనిలో నీకలెచ్చును. హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన, దేశీయరాజకీయములందు పనిజేయుటకు అధికారముగల ఇతరసంస్థ లేనప్పుడుమాత్రమే హిందూసభవారణ్ణివిషయములందు బోక్త్యముగలిగించుకొనవలెను. అంతకుమించి రాజకీయములందీసభవారు బోక్త్యము ప్రయ్యోగనరాదు మస్లిములగు భిలాపతుసంఘములపట్టిరాజకీయములందు పాల్గొనుచున్నచో అట్టి విధముననే హిందూసభ అనుకరించుట నాకిష్టములేదు. రాజకీయకార్యక్రమములను కాంగ్రెసు వాటి రాజకీయ సంస్థకు వదలివేయవలెను. ఇట్లుంచిన యెడల హిందూసభ యుండుటవలన కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్టగాని అధికారముగాని లెగ్గించుటకు అనకాశముండదు. ఇంతమాత్రపు రక్షణ యుండుచో హిందూసభను బలపరచుట కెవ్వరికిని ఆశ్చర్యముండరాదు.

కాంగ్రెసునందలి హిందువులు

కాంగ్రెసు ప్రజానరంజకత్వమును గొలుపుచున్నదను విషయమును మీరు గమనింపవలెను. మహమ్మదీయులను సం

తొమ్మిది పదునెనిమిది ను తన హక్కులను త్యాగమునకు ముడి
 రను కారణముచే హిందువులు చాలమంది కాంగ్రెసునుండి
 విడలిపోవుచున్నారు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసుయొక్క బలము
 చాలభాగము హిందువుల సహాయముచే నాధార
 పడియున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్యయందు హిందువుల
 క్రమము కాంగ్రెసు మూలదళమునందు అధిక భాగము హిందువులు
 కల్గియున్నది. పరిని చాలవరకు హిందువులే జేయుచుండిరి.
 పరిని అంతాజేసి ఫలప్రసాదము చేయుటనే ఫలములను పంపి
 నటవమతము మహమ్మదీయులు నమ్ముచున్నారు. హిందు
 వులు కాంగ్రెసులో చేరుకుంటే, నిజ త్యాగ పరులవలెనయ్యెను.
 కాంగ్రెసుయొక్క భావనీతి యేమిటో విచారించుట
 అందుచే, కాంగ్రెసుయొక్క శ్రేయస్సుకొరకే, కాంగ్రెసు
 లోని నాయకులు హిందూసభకు చేరి, దానిని బలపరిచి,
 దానికొక పని చేయవలెను. ఈ విషయము నిండు విధించె
 దను. హిందూసభయందు చేరి, అందు పాల్గొనినయెడల
 కాంగ్రెసున కపచార మొనర్చినవార మగుదునని, కొంతమంది
 హిందూ నాయకులు తలచుచుండిరి. హిందూసభకును కాంగ్రె
 సుకును పోటీలేదు. ఒకసభయెడల భక్తితో నున్న మరెయ్యక
 సభకు ప్రతిహతులముగ నుండును భయములేదు. నేను హిందు
 వుడను, హిందూసంఘము నభివృద్ధికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నించె
 దను. అందు నేను సిగ్గుపడవలసిన విషయ మెన్నియునులేదు.
 ఎప్పుడును, తాము హిందువులము గామని దెప్పకొన నభిలషించు
 మిత్రులును కొందరుగలరు. అవ్యవకాతము నేను వారిలో నొక
 డనుగాను. నేను హిందువుడనని దెప్పకొనటకు గర్వించుచుం
 దును. అంతమాత్రమున కాంగ్రెసుయెడల నాభక్తి ఇంచుకేనియు
 కొరవడదు. ఇతరసంఘమున కపచార మొనర్చవలెనను నుద్దేశ
 కము మాకెంతమాత్రమునలేదు ఇతరసంఘములతో సాధ్యమై
 వంతవర కత్యంత మైతితో నుండుటకు మనము ప్రయత్నించె
 దను. హిందూసంఘమునకు, ఇతరులపై వ్యక్తివిధాన మవలం
 భించు నుద్దేశ మెంతమాత్రమునలేదు. హిందూసభకు తమతో
 దీసుకొనివెళ్లు నుద్దేశ మున్నయెడల కాంగ్రెసువారు హిందూ
 సభలో చేరి, దానిని బలపరిచి సరియగు మార్గమున పెట్టుటకు
 ప్రయత్నింపవలెను. ఆసభయందు రాజకీయములను చర్చించు
 గాన ఎవ్వరును భయపడ నక్కరలేదు.

హిందువులకు ప్రత్యేక నిర్మాణము ప్రసరము

ఒక్కవిషయమును మాత్రము స్పష్టపరచ దలచు
 కొన్నాను. అందుకు సంబంధించిన వారందరును
 దానిని వివరించుట. హిందువుల కట్టి
 దొర్లులమున్నను, భారతదేశమునందలి ఒక్క అంగమునైన
 నైనను యూరప్షియనులకుగాని, మరి యే విదేశీయులకుగాని
 వడలుకుండుటకు కృతసిద్ధియులమైనాము. అందు కొర
 తుగాను హిందువులు మంచినీర్పాణము నేర్పరచుకొనవలెను.
 ఈ సమస్యయందలి ఈ రాజకీయభాగమును వదిలి సాంఘిక భా
 గమునుగురించి కొన్ని వాక్యముల నుడిచెదను. (వైవిధ్యమును
 వివరము స్పష్టపరచవలెనని నివేదికపై కొందరుగోరిరి.) నేనావి
 వయమునుగురించి నడుపుట కిప్పుడు దేశంపలేదు. అయినను
 అదుగురున్నాడుగాన చెప్పెదను. మహమ్మదాలీగారు, కాక
 నాడకాంగ్రెసునందు, పశ్చిమోత్తరపరగజాల సంస్కరణ
 తీర్మానము నుపపాదించుచునో, బలపరచుచునో, తన యుద్ధము
 నకు వదిలివేసినయెడల, అప్పుడు సానమునకు పశ్చిమోత్తరపరగ
 జాల నొసగవలసియు, కాన్వెంటునోపిలువండి థిల్లికి ఒకని
 లువుగితనుగిలినయెడల మహారాష్ట్రులవాడు అగితమై భాగముం
 తయు, మహమ్మదీయ మతములచే నధికముగ నాక్రమింపబడియు
 న్నదనియు నుడిచెను. ఈ వాక్యములయందు ఎట్టి యధార్థ
 మునులేదు. ఒకటియందు మహమ్మదీయులు అధిక సంఖ్యా
 ముగనున్నను దానితో సాత జిల్లామందు హిందువు లధికముగ
 నున్నారు. మహమ్మదాలీగారి వాక్యముల నంగీరించి ఆ ప్రతే
 కము నంతను మహమ్మదీయ ఖండముగ నంగీరించినను భారత
 దేశమును సంయుక్త రాష్ట్రముగ నొనర్చుట తమయుద్దేశమని
 ప్రకటింపబడిన పిరి ఆదర్శమేమగునో ఆశ్చర్యమగుచున్నది.
 నేను ఈ విషయమును గురించి ఇప్పుడు మాటలాడను. నేనప్పు
 డివాక్యములను సంపూర్ణ నేనవదిలేసెదను. మహమ్మదాలీగారు
 తమ యుద్దేశమును పైకిచెలిపి మనస్థితిని మనము చెలిపికొను
 టకు పిల్సాసగినందులకు సంకల్పించుచున్నాను.

హిందువులలో వేర్వేరు వర్ణములందై కమత్యము

హిందూసభ యొనర్చవలసిన ఇతర కార్యములను గురించి
 నుడిచెదను. హిందూసభ మతభేదము దిగరాదు. ఆపనికొర
 తేర్చుడిన వేర్వేరు సంఘములకును సహిత న
 సభకును ఆ పనిని వదిలివేయవలెను. మత
 మునకు కొంతవరకు సంబంధించిన విషయములందు గూడ హిందూ
 సభ జోక్యము వున్నకొనదు. హిందూ మత మందలి వేర్వేరు
 సంఘములవారిని, వర్ణములవారిని, ఏకమొనర్చుట కీసభ ప్రయ
 త్నింపవలెను. దురదృష్టవశాత్తే సంభవించుచున్న నీమతలవా

ములచే ఇకమీద నట్టి యింకా ముందుగాక. హిందువుల రక్షణ
 కింక సంస్థయేర్పడుట బుద్ధసగముననున్నది. ఆస్పత్రికొనవారణ
 కు హిందూసభ ప్రయత్నింప వలెను నిమ్మజాతుల నుద్ధరింప
 వలెను. హిందూమతమందలి కులములను, వర్ణములవారు
 ను ఈ సభయందు సరిసమాన హక్కులతో గలసి
 కొనవలెను. హిందూమతము వంతపారంపర్యముగా నొసగు
 న్ను అద్భుత విజ్ఞానమునను నాగరికమునను, గౌరవమునకును
 ఉన్నతకుల సంభవుడైన బ్రాహ్మణులను కంటె పాక్ష్యులతో
 హిందువులకుండవలెనని నీమధ్యే దానికొక గూడ, సరిసమానహక్కు
 గలదు. వారిభ్రమము ఎట్టి భేదమునలేదు తమ సోదరులను పైకి
 దెచ్చుటకు ప్రయత్నించుచుండ బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణులు
 గాజాలరు ఇతరకులముల నాకతో భేదప్రతిభాజనములనొనర్చు
 వలెననిగాని వివాహముల లానర్చవలెననిగాని ఎవ్వరును అదుగు
 రులేదు ఆ విషయమునన్నియెడల బ్రాహ్మణులలోనే బ్రాహ్మ
 ణులకలిసిభాజనము జేయరు. హిందూసంఘమునభివృద్ధిజేయుటకు
 జేయవలసిన పనులన్నియొకటవు.

స్వసంఘరక్షణకు శరీరదార్ధ్య మావశ్యకము

హిందువుల శరీర దార్ధ్యము ను తొలగించి బల
 వంతుల నొనర్చుటకు ప్రయత్నింపవలసియున్నది. ఇతరులకొట్టుటకు
 బలము సంపాదించవలెనే ననుటలేదు. ఇతరులచే కొట్టుబడకుండుటకు గాను బలము సంపాదించవలెనని
 గోరుచున్నాను. మీరు బలవంతులుగ నున్నచో, ఇతరులు మి
 త్తులకొట్టుటకు జంకెదరు. దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమునందు
 నాకు నమ్మకములేదు. మీరు ఎక్కువబలవంతులుగా నున్నచో,
 ప్రపంచము మిమ్ముల నెవ్వరును నీచముగ జూడరనినాను గట్టి
 నమ్మకముగలదు మీ దౌర్జన్యమునజూచిమిమ్ముల నెవమానింప
 వలెననియు, కొట్టవలెననియు ఇతరులకు బుద్ధివుట్టుచున్నది. దౌ
 ర్జన్యరాహిత్యమునందు సమానముగ నమ్మకముగల గాంధీమహా
 త్ముడే "పోరాట వ్యవస్థనుండునచో బాగుగపోరాడుము"
 అని నుడువవలసివచ్చెను. పోరాడుమని నేను చెప్పను. బలవం
 తుడవుగమృత అత్యంతమైన మొనర్చుకొనగలుగుము. అని చెప్ప
 చున్నాను. హిందూసభ ఇందుకు ప్రచారమొనర్చవలెను.

హిందూసభయందు, అన్ని వర్ణములవారికిని నమ్మకముం
 దునట్లు ఏర్పరుపబడవలెను. హిందూసభ తమకున్నాయమొనర్చ
 జాలదని ఏవర్ణమువారును తలచుటకవకాశముండరాదు. ఆన్నివ
 ర్ణములకును అందునరిసమాన ప్రాతినిధ్యముండవలెను. నేను వివ
 రించిన రెండువిషయములే సాంఘికవ్యవస్థయొక్క పనులు.

మహమ్మదీయమిత్రులకు

మహమ్మదీయలవాళ్ళు భంగపరుచునట్లేము నా
 కెంతమాత్రమున లేదని నామహమ్మదీయమిత్రులకు వాగ్దానమొ
 సగుచున్నాను. వారిప్రాతినిధ్యమును తగ్గించుటలంపునాకేమాత్ర
 మును లేదు. నాసంఘమునకుగూడ నట్టియుద్దేశ మేమాత్రమును
 లేదు

కోహటు వివాదచరిత్ర

ఇక కోహటు వివాదమును గురించి కొన్ని వివరములు మీ
 కుచెలిపెదను. కోహటు చిన్న పట్టణము. అందు 18 వేల జన
 సంఖ్యగలదు. అందు 14000 మహమ్మదీయులు 4000 హిందు
 వులు. ఇటీవలివరకువారు చాలమైతితోనేయుండిరి. గత ఆగస్టు
 మాసమున వారికి ఒకతటాకమునుగురించి వివాదముగలిగెను. ఈ
 వివాదమునందు, అస్పృశ్యులు కమిషనరుగారు ఆగస్టు 30 తేదీన
 హిందువుల కనుమాలముగా తీర్పుచెప్పెను. ఈలోగా ఇంకొక
 వివాదకారణము సంభవించెను. ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రాతమున, మ
 హమ్మదీయ మతమును నిందించుచు ఒక రోకర పత్రమునొక దా
 నిని ప్రకటించిరి. అందుచాల నింద్యముగ భావ ఉపయోగిం
 పబడెను. అంతిసింద్యముగ భావలోనే హిందూమతమును నిం
 దించుచు ఒక మహమ్మదీయునిచే వ్రాయబడిన మరెయ్యకరప
 త్రమునకు ప్రతిక్రియగా ఆకరపత్రము రచించబడినను, అట్లు
 వ్రాయబడినప్పుడు, మతమునకు సంబంధించిన విషయములందు,
 ప్రతిక్రియల నొనర్చుటయే నీచమని నాన్యక్రమి పాయము.
 హిందువులచే ప్రతిక్రియగా ప్రకటింపబడిన కరపత్రములు 30
 లేక 40 మాత్రమే పంపిచెట్టబడెను. 30 తేదీన తటాకపు పా
 ట్లాట పరిష్కరింప బడినపుడు, మహమ్మదీయు లాకరపత్ర
 మును గురించి డిప్యూటీ కమిషనరుకు చెలిపిరి.

హిందువు లట్టి కరపత్రమును వ్రాయుటలేవేనని అచ్చటనం
 గీరించి గృహములకువెళ్లి సభచేసి ఆకరపత్రమును ఖండించి,
 దానినిరచించినందులకు విచారమునచెలిపి, తునావణను గోరు
 ను తీర్మానములగావించి, అతీర్మానములను, మహమ్మదీయనా
 యకులకును భిలాభతుసంఘ నాయకులకును పంపిరి. కాని దీని
 పోమహమ్మదీయులు సంప్రత్తికొందరేదని సంగతులబట్టి ప్ర
 హింపవలెను. కొలది దినములు గడచిన తరువాత అధికారులవద్ద
 ఫిర్యాదుజేసిరి. అధికారులు, కరపత్రమును రచించినయొకనిని
 ఆరెచ్చుజేసి దెచ్చిరి. కరపత్రములన్నియు కొర్టులోనికి గొనిరా
 బడి అచ్చటనే అపారంగముగ తగులపెట్టబడెను. ఆకరపత్రము

యొక్క ముఖ్యత్రమునందు శ్రీకృష్ణుని బొమ్మగలదు. దానిని
 గూడ తగులపెట్టుటచే హిందువులకు కొంచె మాగ్రహముగలిగి,
 తిరిగివెళ్లి తమతమ దుకాణములను మూసివేసి, ఇండ్లకువెళ్లి తలు
 వులువేసికొని కూర్చొని వారతాళ మొనర్చి తరువాత తిరిగి
 దుకాణముల దెరచిరి. 3వ తేదీ రాత్రి మహమ్మదీయు లొక
 సభచేసి, అచ్చట తమభార్యల వదిలివేసిన మని ప్రమాణము
 జేసిరి. ఇది వారిలో చాల ఘోరముగ ప్రమాణము. 9వ తేదీ
 యందుము చాల మహమ్మదీయులు పెద్దగుంపుగా బయలు
 చేరి, కమిషనరువద్దకువెళ్లి, హిందువులపై చర్యదీసికొనవలెనని
 గోరిరి. కమిషనరుగారు మహమ్మదీయులు నూచించిన హిందూ
 నాయకులను, సహిత సభాసభ్యులను అరెచ్చుజేసి ప్రాసిక్యూ
 డను జేయుటకు వాగ్దాన మొనర్చెను. కమిషనరువద్దకు వెళ్లిన
 గుంపునందు జాబురుగూడ గలరని మహమ్మదీయులు ప్రభు
 త్వమువారి నివేదికయగుగూడ చెలుపుచున్నది. బాలరసిన
 10 ఏండ్లవారు బాలురే గావచ్చును. 20 ఏండ్లవారు
 బాలురే గావచ్చును. ఈ విషయము ఇంతలో
 హిందువులకు చెలిపి వారు దుకాణములను
 మూసికొని ఇండ్లకులుపుల వేసికొని కూర్చొనియుండిరి. ఇంత
 లో కొందరు మహమ్మదీయ "బాలురు" హిందూబహుదరులకు వె
 ల్లితలుపులపై కొట్టిరట. అప్పుడు హిందువులు ఒక తుపాకిగుండు
 ప్రేల్చిరని మహమ్మదీయు లనుచున్నారు. మహమ్మదీయులే
 తుపాకి ప్రేల్చిరని హిందువులనుచున్నారు. ఈవిషయము వివా
 దమునొనర్చుచి. ఈవిషయమున ముస్లిములీరువారు తీర్మానమొ
 నర్చుచు, అందు, హిందువులు ముందు తుపాకులు ప్రేల్చిరని
 మొదటి భాగమున చెలిపి రెండవభాగమున - ఎవరు
 ముందునేర మొనర్చినదియు ముందు
 నిశ్చయించుకొనరాదని చెలిపిరి. ఇందలి పరస్పర ప్రాతిహేళ్య
 మును జిన్నాగాను చెలువే న్యక్తపరిచిరి. కాని అచ్చట జేరిన
 వారిలో అధికసంఖ్యాకులకు జిన్నాగారి వాక్యములు రుచింప
 లేదు. ఎవరుముందు ప్రేల్చినదియు సరిగా జె
 ప్పటకు పిలువలేదు. హిందువులే, కరప
 త్రమును రచించుటలను నాగ్రహకారణమును గల్పించిరని వా
 దనకొర కంగీకరించినను, కోహటు మహమ్మదీయులు, అచ్చటి
 హిందువులనంత ఘోరముగ హింసించుట ఏమాత్రమును న్యాయ
 ముగాదు.

ప్రభుత్వభాధ్యత

మహమ్మదీయులందరునుచి హిందువుల నావిధముగ
 నూచకొరకొనాయమండగా ప్రభుత్వాధికారు లేమాత్రమును
 జోక్యము గలిగించుకొనలేదు. సాయంత్రము వారు జోక్యము
 కలిగించుకొనిరి. తాము పోట్లాటనాపుటయత్నించినయెడల,
 సరిహద్దుప్రాంతముల గుంపులవారువచ్చెదరేమోనను భయము
 చే, తాము మొదట జోక్యమువున్నకొనలేదని అధికారులలా
 ఆర్థులపైతితి ఇచ్చటగాన్నించుచున్నది. ఇతరుల కాగ్రహము
 గలుగునను భయముచేత, బ్రిటిషుపాదులకు హిందువులు బహి
 రంగముగ చంపబడుచుండగా, వారిగృహములు తగులపెట్టబడు
 చుండగా, వారి సర్వస్వమును అపహరించుచుండగా, ఇంకను
 ఎన్నియోఘోరకృత్యము లొనర్చబడు చుండగా, జానురు
 నూరకొనిరి. పిరు జోక్యము వుచ్చు
 కొనుటలను సరిహద్దుల పోరాటము సంభవించినను అట్లు సంభ
 వించునని యెంచుట కట్టి అపకాశమునలేదు. కొన్నిలక్షల
 రూప్యముల వ్యయముతో సరిపొయెడిది. బ్రిటిషుప్రజల ప్రాణ
 ములు కాపాడబడెడివి. ఈఘోరవివాదము తప్పిపోయెడిది.
 ఇంతకంటెను విశేషమేమనగా, హాపిడిజేయుటకును మహా
 హుల మధికమగుటచే పోలీసువారుగూడ హాపిడియందు ప్లాటాని
 రని అధికారులే అంగీకరించుచున్నారు. హిందువు లివిధముగా
 ధవమును, గృహములను, ఆస్తిని గోల్పోయి, పాణభయమున
 నన్న సమయమున, కోహటు వదిలిపోవలసినదని ప్రభుత్వాధి
 కారులచే వారు బలవంతపెట్టబడిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజల
 ప్రాణముల రక్షింపజాలనియెడల ప్రభుత్వ మెండులకు, వారిని
 రక్షించెద మని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొనర్చకపోయిరి.
 హిందువులే తమ నింకొక ప్రదేశమునకు పంపివేయ వలసినదని
 గోరిరి ప్రభుత్వమువారు శిక్షించుచున్నారు. ఇది వారికెంతయు
 అవమానకరము. వారు తమను రక్షింపగలరను నమ్మిక ప్రజలలో
 నదృశ్యమయ్యెను. ఇట్టి తమ అధికారుల వర్ణములను ప్రభుత్వము
 వారుసమర్థించుచున్నారు. ప్రాతకాలము ఆంగ్లేయసాంప్రదా
 భిమములు ఈకాలమున గాన్నించకపోవుట చాలవిచారకరము.
 పూర్వకాలపుఆంగ్లేయాధికారులు నిజముజెప్పటకు వెరచెడివారు
 గారు. ఒక అధికారితప్పుజేసినయెడల అట్టిఅధికారి ఆంగ్లేయుడే
 యొనుగూడ పూర్వపుఆంగ్లేయాధికారులలాతని చర్యను ఖండిం
 చుటకు సంకల్పించెడివారుగారు కాని అట్టి ఆంగ్లేయజాతి ఆం
 తరించి నామమాత్రపు ఆంగ్లేయులు మాత్రమే నిలచియున్నా
 గాన్నించుచున్నది.

కోహటుహిందువుల దుస్థితి

ఈ విభాగఫలితముగ, కోహటులోని హిందువులలో
 విగలినవారు ఆస్తులను గోలుపోయి అత్యంతదరిద్రస్థితిలో కావ
 త్పడినవచ్చి జేరి, వారిలో నిద్రదీవరకు కోట్లకొలులు, చాల

మరియు అట్టికాదు. వారందరు నిష్కము తిండికి అల్లాడవలసిన స్థితియందున్నారు. వీరిసంఖ్య 3500 మందియందురు. వీరిలో ప్రతివారను ఇదివరకు ధనధాన్యములతో కలతగానుండుచేడి వారు. వారు ధనవంతులగుటయే వారందరినీ మహాపాతకము. వారు సంఘమునందు గౌరవముగ నుండుటయే వారు శాశ్వతము చేయుటకు కారణము. వీరందరును రావల్పిండి వచ్చినతోడనే ఫిర్యాదు దాఖలు చేయవలసినదని వారి నడుగగా వారు నిరాకరించిరి. అంతయేగాక, కోహటు మహమ్మదీయుల ఫిర్యాదులమీద, హిందువులలోని శాయకులను భవకులను బాల్పిను అరెస్టుచేసి జైలులలో నుంచి వారిపై ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషన్ చర్యల జరుపుచున్నారు. ఇంతకంటే నీచమున చర్య చేసిన నూహించ సాధ్యమునా. ఒక జాతీయతనవర్ధకాలయందలి పృథ్వీములనువలెహత్యజేయుట; మిగిలినవారిని ఖియదులో నుంచి ప్రాసిక్యూషన్ చేయుట. ఈ వివాదము-సాంఘిక కలహముగుటచే ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపరట. అమృతధరమున నొక్క విద్యార్థిని శ్రీ యెడల జార్జన్స్ మొనర్చబడెను. కారణమున ఆమెకు 8000 ఫల రూప్యముల పరిహార మొసగుటైనది. కాని కోహటు హిందువులకు ఒక్కపైస యైనను పరిహార మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించిరి. ప్రభుత్వమువారు కోహటు హిందువులకు చెల్లిన వరతులు చాల అవమానకరముగ నుండుటచే తిరస్కరించిరి.

హిందూసంఘము చిరస్థాయి గాగలదు

కోహటు హిందువులు ఘోరమగు కష్టములందుచున్నారు. తిరిగి వారిని నిలువ లేట్టవలసిన బాధ్యత హిందువులపై గలదు. వారు వీధుల వెంటచే బనిచివు మెత్తికొని జీవించుచుండుట మన కెంతయు నవమానకరము. మీరు దక్షిణమున నుండుటచే ఈ సమస్య మీ రాష్ట్రమున తీవ్రముగ లేకపోవుటచే దాని తీవ్రత మీకు తెలియక పోవచ్చును. మీ రాష్ట్రము సమస్యలేకుండ సురక్షితముగ నుండు గాక యని కోరుచున్నాను (ఒకడు-మలబారు) నామిత్రు లాకరు మలబారును జ్ఞాపకము చేయుచున్నాడు. కాని హిందూమతములు గాన-హిందూసంఘమునందలి సభ్యులుగాన, శ్రీరామ శ్రీకృష్ణాది దశావతారముల పూజించువారుగాన, హిందూవిజ్ఞానానుభవమును గ్రోలువానిగాన, మిసోదరు డొక డన్యాయముగా నెచ్చట హిందూసంఘమున మీరు హిందూసంఘమునకు చెందినవారే. మీసోదరు డొక డన్యాయముగా నవమానింపబడిన యెడల మీలో ప్రతివారును అవమానింపబడిన యెడలవలెను. ఈవిషయమున మహమ్మదీయులను, మహమ్మదీయసంఘమును జూడుడు. వారి గృహకాటములు, ప్రపంచమునం దెచ్చటనుండి మహమ్మదీయులరుచించిన స్వాగత మొసగును. ఎన్నియోవలె మైక్లడూరమున భిలాసభుకు బెబ్బతిగిలినయెడల, అమృతధరమునను మెబ్బతిగిలినయెడల వారిలో ప్రతివారును తమకు తగిలిన యెంచి ఆస్థానవ్యవహారము నెనర్చుకొనెదరు. టర్కీలో మహమ్మదీయులు కష్టములందున్నారని వినినప్పుడు వానికి గడిగింత సంతాపము, చురుకుదనము - వారికే ఇతర విషయమందును గలగలేదు. హిందువులు గూడ నట్టిసోదరవాతల్యముతో నుండవలెనని కోరుచున్నాను. మీరు బ్రాహ్మణులైనను, మరెవరైన బ్రాహ్మణీయతకు కష్టముం దున్నయెడల మీరే అకష్టమున నున్న యెంచి వారికి సహాయ మొనర్చవలెను. అట్లాన ర్చినచే హిందువులను, భారతదేశమున అభివృద్ధి నొందగలవు. భారతదేశము అసలు హిందువులది. కాని మహమ్మదీయులు గూడవచ్చి ఈదేశమున వసించుచు మహమ్మదీయసంఘాదించుకొనినారు. హిందూదేశమున నివసించు ప్రతివారికిని ఈదేశమున జన్మనామగ్నగలదు. అందుచే ఇప్పుడు హిందూదేశము హిందువుల దొక్కరిదేమాత్రము గాక మహమ్మదీయులదిగూడ నయ్యెను. అందునను భారతదేశము సభివృద్ధికి దెచ్చు బాధ్యత హిందువులపై గలదు. హిందువులు తమసంఘము యెడల తమవిధులను నిర్వహించినచే అది సాధ్యమగును. హిందువుల బాధ్యతల గమనించెదరుగాక. హిందూసంఘ మెన్నిటిల కములు వచ్చినను జీవించియుండుటకు కృతసిక్పయ్యయొచ్చును. కాని నెవ్వరిని ఆపజాలరు.

సన్మానపత్రములు

తరువాత, మదరాసు ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము తరఫున దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు లాలాజీతి తెలుగులో ఒకసన్మానపత్రము నర్పించి పుష్కలములం కృతుల నొనర్చిరి. తరువాత వి. రామదాసుపంతులుగారు మద్రాసుజిల్లా ఆంధ్రస్వరాజ్యపత్రికముతరఫున ఆంగ్లమున మరియొక సన్మానపత్రము నర్పించి పుష్కలముల నలంకృతుల నొనర్చిరి. ఈరెండు సన్మానములను ఆంధ్రకర్షకులై ముద్రింపబడిన లజపతిరాయగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, సన్మానపత్రములందు తనను గురించి నుడివిన వాక్యములకు తానెప్పుడనుగానియు, అయినను ఆంధ్రసోదరులకు తనపైగల ప్రేమకు చిహ్నముగా నానిసంగీత రిందుచుంటిమనియు నుడివి కృతజ్ఞుడను దెలిపిరి.

శ్రీయమిత్ర లాలా లజపతిరాయగారికి
వందరాసుజిల్లా ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము ఇతడు
మన నమస్కరించిన విసత్పత్రము

మహాశయ, తామిప్పుడికి విశ్వసి మీదన్యఃసాగ్యము లభింపజేసినందులకు మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘసభ్యులమగు మేము మానంతసము నిందుములమున దెలుపుచున్నాము. నలువది సంవత్సరము లాక్రమమునకే జేయుచుండిన తమ దేశసేవ జగద్విఖ్యాతమై తనరారుచున్నది దేశము వెలుపలనుండిన తరుణమునను మాతృదేశమున కొనర్చిన మీసేవ మరుపురానేరదు. దయానంద కళ్యాణ మిత్రాగ్రమునకు నిదగ్గనమై వెలయుచున్నది. ఆర్యసమాజము, హిందూమతముల యభివృద్ధి యెడలగల తమదీక్ష క్లాగునీయు పలుకెత్తుచులకు లోనైనను తమ మాతృదేశభిమానమును గాంచ పంజాబు సింహ మను యభిధానము మీయెడల సాక్షక మగుచున్నది.

శరీరము ఆస్వస్థతలక నున్నను తమ కోసర్వమున్ను తోసేవ త్యాగము చేకర్చ కొనియుండ దగియున్నది. మాతృదేశసేవ యొనర్చు తమకు దీర్ఘాయువు నొసంగ నాపరాత్పరాని పార్థియచున్నాము.

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘసభ్యులు.

* * *
మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రస్వరాజ్యపత్రికసన్మాన పత్రము

ప్రియమగు లాలాజీ!

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్ర స్వరాజ్యపత్రిక సభ్యులమగుమేము మీ రాకకు మా మనఃపూర్వక స్వాగత మిడుచున్నాము. దక్షిణ భారత దేశమందలి రాజకీయవాతావరణమును నిర్వాహిన్యముగ నొనర్చి మాకు మిత్రరాజకీయ సంచలన మొసగుటకు మీయీ మదరాసుకాక నిస్సంకోచముగతోడ్పడెను. సర్వవిధముల ఈ నిరంకుశత్వము కైదుకొనిపోరాడుటయందు మా కెల్లరకు తోడ్పడు మీ సంకల్పములను, భారత దేశమందు నివసించెడి నానా సంఘములందు శాశ్వతసంయోగ మాత్రము గలుగు నటుల సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమునకై మీరు పట్టించితి. చేతను, బాతీయంతయు మీ కెంతయోమును పడియున్నాను. మీరు స్వరాజ్య పత్రిక ము తో పూర్తి గ నే కీ భవింపక పోయినను కాననసభా బహిష్కరణమునందు మీరవలంబించిన విధానములన స్వరాజ్యవాదులమగు మావిజయము చాలవర కాధారపడియున్నదను విషయమును మేము మరువజాలము. మాభావికార్యక్రమమును మీనుంచి ఉత్సాహము శాయకత్వమును బడయ నభిలషించుచున్నారము స్వాధీనకీర్తి భక్తిత్యాగశీలత భాధానుభవము మూర్తి భవించిన మీమహాత్మర జీవితమునకు పూర్ణముగ శ్రీయారాజోగ్యములగలిగి దేశమాత సేవయొనర్చుతోడ్పడగలుగుదురు గాక!

* * *
అటుపిమ్మట కోహటు నిధికి ఇటీవల విరాళముల నొసగినవారి పేర్లను రామదాసు పంతులుగారు జదిపిరి. సభకు టిక్కెట్లలును రు 500 ౫౦. ఎం. సి. టి. ముత్యయ్యచెట్టి 500, మార్యరేలు గుజరాతీలు 500, ప్రకాశంగారు 500, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు 750, డి. కా. నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు 750, కె. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు 500, కె. శ్రీనివాసను (హిందు) గారు 100, సి. విజయ రాఘవాచారిగారు 50, కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు 150, కె. భావ్యంగారు 250, కృష్ణదాసు గిరిధదాసుగారు 50, విద్యాసాగర పాండ్యగారు 101 వి. రామదాసు పంతులుగారు 150, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు 100, ఎ. బి. కె. లక్ష్మణచెట్టియంగారు 100 లు.

* * *
హిందూ హైస్కూలు పాతవిద్యార్థి
సంఘసభ్యులు

విద్యార్థులకు లాలాజీ యోసంగిన సందేశము

నిన్నటిసాయంత్రము హిందూ హైస్కూలుభవనమందు లాలాజీపతిరాయగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. ప్రేక్షకులతో భవనమంతయు క్రిక్కిరిసియుండెను. కోహటునిరాధారులగు హిందువులకొరకు వసూలుచేయబడిన రు116 లును లాలాజీ గారికిఁబెప్పగింపబడినది.

విజ్ఞాపన పత్రము

మాననీయా! హిందూజాతీయతాతకాలపాతవిద్యార్థిసంఘ సభ్యులగు మేము ఈగుభక్తులమగు సమయమందు మీకు సాహ్చర్యపూర్వక స్వాగత మొసంగుచున్నామను. అత్యంతము దేశభక్తికి, నిరాడంబరము, సత్కీలమునకును ఉనికిపట్టయి ఆదర్శప్రాయమున నాయకులగు మిమ్ములను సత్కరింపవలెను.

“మాన్యదేశితాభిలాషి నై యిప్పుటదేశములను దేశాంతరమును తాముగావించిన వివిధసేవలను పేర్కొనుట చరచనరము, అసంభవము. ఈదేశమందును, ఇంగ్లండు, ఆమెరికాదేశములందున్నాత్మగులు మాదేశమును నను ఇతరదేశభక్తులతో కలిసి మీరుగావించిన నిరంతరకృషి మనదేశమును స్వతంత్రాగమృతానమునకు సమీపవర్తినిగ నొనర్చినవిస్తృపరిసాలన గలుగు భారతదేశమును విశ్చింతికాలమునందు గాంచగలరని మేము సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నారము. విజన్యమును సాంచాల దేశీయలవలె మేము ఆట్టినిగ్గుచుత్వము, సాహసమునకు పోగడు కొనజాలకపోయినను మీరు చేయదగుపనియందు మే మేమాత్రమును వెనుదియ మని గట్టిగ విశ్వసింపగోరెదము. మీరు ప్రస్తుతము పాటుబడిసలుపుకృషిసఫలతగాంచుగాక! విరకాలమునుండి కుదురకపోయినను హిందూమహమ్మదీయసంయోగ మతి శీఘ్రముగ నిక గలుగగలదని విశ్వసించుచున్నాము. మీ రిట్టివల పలు బాధలకు లోనై నందున మీకేరీర మస్వస్థతజేంది ఆరోగ్య మొ కింతభంగమైనదని వినుట కెంతయు చింతిలుచున్నారము. మీ బాధానుభవమునకు మా సంపూర్ణసానుభూతి గనపరచుచున్నారము. దేశోద్ధరణమునకై తాముగావించు పరాధసేవ నిరాలంకముగ కొనసాగుటకు మీకు సంపూర్ణాయురారోగ్య సౌఖ్యముల నొసంగుట కాదయ్యదు డగు పరమేశ్వరుని వేయివిధముల జేడుచున్నారము.”

లజపతిరాయగారి సందేశము

పిదప లాలాజీ హర్షభ్యులు వెలరెగ ఉత్సాహ జనకమును నీక్రిందిసందేశము నొసంగిరి.
“నన్ను గురించి సన్మానవత్తమందు మీరునుడివిన కరుణాయుతు వాక్యములకు మన్యదేశితాత్వక నందనము లర్పించుచున్నాడ!

జాతీయ విద్యాస్వరూపము

జాతీయ విద్యావిధానమును గురించి పలువురుచర్చించియున్నారు. సంగ్రహముగ జాతీయవిద్యయన జీవితసమరమునందు దేశీయలను అన్యులకేయునది. దేశవాంఛల జెరదేర్చగ లేని జాతీయోక్తి స్వార్థంత్రైత్యమును సందర్శింపగలగునది. దేశవాంఛ తెచ్చియో మీరుకనుగొందురు గాక. దేశీయమువృత్తించుటకు సమయముజాలదు. నాకన్నులయెదుట లేజన్ను, ఆశయములు, వాంఛల కాలవాలమున నవిన యాత్మనవననారవింజములను గాంచుచున్నాను.

“నిజమగు హిందువులు గండు”

నావ్యాదంతరాళమునుండి మీ కొనగల సందేశ మేమన “నిజమగు హిందువులు గండు.” ఆయొక్క వాక్యమందే జాతీయవిశ్వాసాంధ్ర లన్నియు ఇమిడియున్నవి. మాతృ, పితృ, ఆచార్యుల గొప్పనటుల మనశాస్త్రములు విధించుచున్నవి. మీతలంపులందును, కోరికలందును మీరుసంపూర్ణముగ స్వతంత్రులై యుండగోరెదను. కాని అట్లుండియు వయోజ్ఞాన వృద్ధులగు పెద్దవారల గౌరవంపవలెను. మన బాలురు శ్రీమంతులగుటయే గాక ఆరోగ్యవంతులను, సౌకీల్యముగలవారగునగోరవలెను. మనము ఇతరుల ననుసరించెడి వారలు, నేపకులు, బానిసలుగల జాతిగ నుండుట బాంధవీయము గాదు పుష్కలములో జాతీయంతయు నిజమగు పురుషుల గలదిగ యుండవలెను. పురుషులన ప్రాచీన భారతవర్ష సాంప్రదాయాదుల కర్హులై, ప్రస్తుతదేశమును పూర్వపురుషాన్ను తృప్తికి కొనిరా దృఢసంకల్పముగలవారు మీసనాతన నాగరికతను అలంబించిన మీరెల్లరు మహామహులై దేశమునకు లాభదాయకు లగు పోరు లగుట నిస్సంకోయము. ప్రేమ, త్యాగదార్శములందు జీవితానందముగలరు. ప్రభుత్వమునుండి సొండు బిరుదావళి లాది గాగల గౌరవవిహీనులు గని, ఉద్యోగముల వెంటాడి సరుహువుధముగాని, జీవితమును ఆనందమయముగ నొనర్చజాలవు. జాతావ్యము, ప్రేమ, త్యాగము మొదలగు గుణరాజములే మీకు నిజమగు ఆనందమును గలుగజేసి మీజీవితముల సార్థకము చేయుగలవు. మీసంఘమును, మీదేశమును, మీసోదరులను ప్రేమింపగోరెదను. ఇవన్నియు మనశాస్త్రములం దిమిడియున్నవి. కుసుమసంపద అయ్యురాజోగ్యములు గలిగి పిల్లులుకు గాక!”

పిదప ప్రధానోపాధ్యాయులు పి. ఎ. కుబ్రహ్మయ్య అయ్యరుగారు ఉపన్యాసములకు నందనము లర్పింప అత్యుత్సాహము చేలరెగ సభ యుగిసెను.

కార్యము కారానా తనిఖీ

వెల్లింగటన్, జనవరి 5:— సీమా అర్వేరిను పాక్షి దేశెక్కు గారు కర్నూల్ సి. సి. క్రికెట్టు గారు జనవరి 5:— డి. ముద్రు ఫ్రేవెం రివ లేడింగు కార్మికులు ఛార్జి అనుభవించుచు (ఆ. ప్రె)

కొబ్బాయి, జనవరి 6— తిరాయణ్ గ్రాండు చికిత్స
 కొరకు (gland treatment) వందలకొలది కోతులు వేరులు బు
 ట్టలలో జర్మనీ ఇంగ్లాండు దేశములకు యోగుమతి చేయబడుచు
 న్ను. సి. స్వల్పకాలము (క్రిందట యీవర్తకము ప్రారంభమయ్యెను.
 తాను రాను యిది యభివృద్ధి అగుచున్నది. కొన్ని దినముల క్రిత
 ము 500 కోతులు జర్మను ఓడవీర యోగుమతిచేయబడినాడు.
 క్రాఫర్డు మార్కెట్టులో వందలకొలది గోలాంగులములు ఎగు
 మతిచేయబడుటకు నిల్వయున్నది. నిల్వయున్న మర్కటములు
 బర్మింగ్ హామునగరమునకు బంపబడునని ట్రైమున్ ఆఫ్ యిండి
 యూపరిక తెల్పుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

భారత ఆర్థిక సమావేశము

ధరల హెచ్చుదల

ప్రభాసరు హామిల్టన్ గారి వాదము

వారజానీ, జనవరి 6:— ఇప్పుడు జరుగుచున్న భారత ఆర్థిక సమావేశమునందు హామిల్టన్ విశ్వవిద్యాలయము ప్రభాసరు గారగు సి. వి. హామిల్టన్ గారు భారతదేశ పన్నులనుగూర్చియు, వాటిని కురిపెచ్చునట్లతోగూడ పరిపాలనను వ్రాసిన వ్యాసముక్త్యగ చర్చించబడినది. గత నలుబదియేండ్లలో పన్నులు హెచ్చినవాయనియందు ప్రశ్నించబడినది. పరిపాలనా వ్యయము హెచ్చినను దానికిసరిగా రాబడి హెచ్చలేదని హామిల్టన్ గారు సంఖ్యలనుబట్టి రుజువు చేయవలసింది.

ఈవిషయమునచర్చ తీవ్రముగ జరిగినది. భూమికిస్త్రు రాబడితక్కులలో అదేగా పరిగణించెదలక పన్నుగా పరిగణించెదలక నిర్ధారణ చేయవలెనని తోషిగా రనిరి. దాని జానుమాతేగారు ప్రజలపన్నుచెల్లింపు కొను సామర్థ్యమును హామిల్టన్ గారు రిమైన్స్ నను గుర్తించలేదనిరి. ప్రజలఆర్థికసామర్థ్యమును విచారించు ప్రయత్నములను మొచ్చుకొనిరి. పన్నులువిధించుటకై జనసంఖ్యయందు సగటున ప్రతివాని కెంతరాబడి గలదో తెలిసికొనుటంతగా ఉపయోగములేదు. ఆర్థికసహాయముగత్యముని గుర్తించబడిన తరగతిప్రజలకు రాబడిని కంచిచెట్టుటయే శ్రేయవలసినది. ఆవిషయమున చాలపని చేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి చేతికిందనున్న వ్యాపారోద్యోగములకును రాబడిని చెచ్చించు యితరకాఖలకును చాలవ్యత్యాసము గలదని మాతేగారు తలచిరి. ఈచర్చయందు చాలమంది పాల్గొనిరి.

ధరలు హెచ్చుట

హామిల్టన్ గారు వ్యాసమునందు జనసంఖ్యధరలు, పన్నుల హెచ్చుతగ్గులనుబట్టి జూపుచున్న వ్యాసమునందు ధరల సంఖ్యలు కొన్నిచోట్ల సంతృప్తికరముగ లేకున్నను 1900 నుండి 1920 సం॥ లోపున 180% చొప్పున ధరలు హెచ్చినవిని తెలియగలదనిరి. అందును చివర 8.4 ఏండ్లలో అత్యధికముగ హెచ్చిపోయినవి. 1920 నుండి తగ్గుదల నూపెనుగాని యిప్పటిధరలుమాత్రము 100 0/0 చొప్పున ఆదితత్వముకన్న హెచ్చుగనున్నవి. 1900-20 లోపున కూర్లు 95 0/0 హెచ్చిపోయినవి. తక్కులబట్టిజూచినచో సామర్థ్యము లేని పనివారికి సామర్థ్యగల వారికన్న ఎక్కువమాలి ముట్టుచున్నదని తెలియగలదు. ఇందు కనేక సాక్ష్యములు కలవు. ఇతరులిచ్చు కూలికన్న ప్రభుత్వమువారు నౌకరులకిచ్చు వేతనములు యెక్కువగా నున్నదని నమ్మవచ్చును. అట్లయ్యెను ప్రభుత్వోద్యోగీయుల జీతములకన్న ధరవరలే చాలాఅందరగ హెచ్చి పోవుచున్నవి. 1918-20 సం॥లో మనిషి యొక్కొంటికి ఆదాయము యుద్ధమునకు పూర్వపు దినములకన్న తక్కువగనున్నది. ధరలు హెచ్చిన రీతినే వేతనములు కూర్లు హెచ్చుకుంటుంటే ప్రభుత్వమువారు పనికేయింపుకొను వారగుటచే వారి రాబడి ఏమాత్రము హెచ్చు గనే యుండును. 1920 నుండి ధరలతగ్గినను వేతనములు హెచ్చినవి. కావున యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు రాబడినుండి పన్నులు చేయించుటకు గాను చెచ్చించునది నుమారు 1908-18 సం॥ వ్యయముతోసరి పమానముగ నుండును. యుద్ధమువలన హెచ్చిపోయిన వ్యయమునకు రాబడియందు స్వల్పలాభము సరిపోలేదు తక్కువ వచ్చినలోటును బుణములద్వారా సరిబుచ్చబడినది. తలబెక్కుంటికి 1928-24 లో రూ॥ 4.2 రాబడియొందెను. కేతావ్వారంభమున రూ॥ 4.7 యొందెనుగావున పన్నులు చెల్లించువారిపై అధికబరువు మోపబడినది దలంపనపరములేదు. ఏమనవాడు పన్ను చెల్లించు సామర్థ్యము ఎక్కువయియున్నది. ఈవిషయము ప్రత్యేకముగ విచారించవలసియున్నదని హామిల్టన్ గారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిమ్మ, జనవరి 6:— పడమటి వాతావరణముందలి కలక రాజపుటానావిదుగా బోవుచు తీవ్రమగుచున్నది. పక్షిణ వంగ రాష్ట్రము ఉత్తరము కాశ్మీరదేశములందు స్వల్పముగ వర్షము గుర్చినది. కాశ్మీరజారు, చిట్టగాంగలందు అరయించి వాన కురిసెను.

మాచన:— కొండలందును సంయుక్త రాష్ట్రముందును స్వల్పముగ వానపడవచ్చును. ఇతరచోట్ల విశేష పువారు సంతోషించును. (ఆ. ప్రె.)

నూలుచందా ఆచరణలో పెట్టు విధములు

గాంధీముహత్యకు దేశీయముహత్య ముగిసినవిధమున నూలుచందా తీర్మానమును ఆచరణలో పెట్టు సాధనములగూర్చి యీ క్రిందివిధముగ ఎంగు ఇండియాలో వాయుచున్నారు:—

జాతీయముహత్య యొక్కయడుగు ముందు కురిసిన దని కొందరు, యెవడో పిచ్చిపుల్లాయి మాటవిని గొప్ప పొరజాటు చేసినదని కొందరు తలచుచున్నారు. జాతీయసభాసభ్యులు ఇప్పుడుతో నూలు పడుతున్నను, అయిష్టముతో వడుతున్నను, నూలుచందా నియమమును ఆచరణలో పెట్టుటకు యత్నించిన యత్నమును సవర్ధించవలసియున్నది. ఇదివర కెవరో కొంతమంది మాత్రమే చేయవలసి జాతీయసభ కామయినది కొందరు చెల్లదును చేయవలసివచ్చినది. ఒకపద్ధతి ననుసరించి పతిపాలించు సభ్యులు జాతీయసభ కపరము. ఆపనిని తాను సొంతముగా చేయలేనచో యింకొకరి మూలమున దానిని సాధింపవలెను.

ఈ వ్యవహారము కొంచెం కష్టమైనది. ఒకవేళ వాన్ని తేలిక చేసిన ఫలితమెట్లుండును? జయప్రదముగా ఆపదలిని కొనసాగించిన ఫలితములు, తేలిక గా పోనిచ్చిన కలగజాలవు. నాలుగు అకాల చందాపున్నప్పుడు కూడా వ్యవహారము కష్టంగానే వుండి. ఇప్పుడు జాతీయ సభాసభ్యులు అన్ని రాష్ట్రములలో నూ కలిపి 50000 లేరు. ఇకనుంచి ప్రతిసభ్యునూ నెలకు 2000 గజముల నూలు పడుకవలయును, లేదా యింకొకరినెల పడికించవలయును. ఈప్రకారముగా జాతీయ సభాసభ్యులు నూలుపడికే వారితో కలిసిఉండుటకు వీలగును. ఇందులోనే నూలుచందా యొక్క బలము పటుత్వము లేటపడుతున్న దని నాయభిప్రాయము. ఇది జనులకు అత్యున్నతమైన రాచకీయ విద్య నలవడ చేయగలదని నా విశ్వాసము.

ఈ నూలుచందా విధానము జయప్రదముగా కొనసాగించేవార్గము. ప్రతిరాష్ట్రము కనీసము యింతమంది సభ్యులు చేరుదురు గదామని అందనావేసి అంతమంది సభ్యులు చేరేవరకు విశ్రాంతిగా నుండగూడదు. ప్రస్తుతము భారతదేశములో ఎంత లేదన్నా 50 లక్షల రాజులు పనిచేస్తున్నది. పిట్టిపై వడికేవారి దగ్గరనుంచి పని పుచ్చుకొని రోజుకొక అరగంట భారతజాతికొసము వడుక మని ప్రోత్సహింపవచ్చును. అట్లుచేచో యీవడికే వారంతా జాతీయసభాసభ్యులు కాగలరు. ఇందుల కేత్రోత్త నిర్మాణమును అవసరము లేదు. పత్రి, ఏకులు వగయిరాలు వారినివరకే తయారుచేసుకొని యుంటారు. అట్టిచో కాంగ్రెసుకు నూలుచందా విషయములో చేసే సాయమేమంటే కొన్ని ఏకులందు కై ప్రత్యేకముగా ఖర్చుపెట్టుటయే. 2000 గజాల నూలు తీయుటకు పడేకేసు కాంగ్రెసు ఉచితముగా కొరుచున్నది. ప్రస్తుతం నూలు పడుకుచున్నవారు తమ స్నేహితులను హెచ్చరించి కాంగ్రెసు సభ్యులు క మ్మని నూలు వడుక ప్రోత్సహింపవలయును. ఇట్లు చేయుటకు వడుకుసంఘములు స్థాపించుట మేలు. ఈ సంఘము చిన్నవిగాను కలిమిడిగాను వున్నచో బాగుగా పనిచేయగలవు. ఈ సంఘమునందలి మొనగాడు నేయులలోను వడుకుటలోను గూడ నిర్ణేతయైయుండవలెను. వడికింటులు దూది బాగాచేసి ఏకులుచేసి, సభ్యులకు పంతులు మొదలగు పనులతనివిదానే ఆధారపడియుండును. వడుకుటకు యిష్టములేనివారి విషయములో వారు తమ కుటుంబము నందెవరినైనను తమబదులుగా వడుకుమనవచ్చును. అట్లుచేసినచో నమ్మకమైన నూలుచందాగా నిచ్చినవాడగును. ఇది గానిచో తనకొసము ప్రత్యేకముగా వడుకు వాని నొక నియమిలకు కొనవలసియున్నది. ఇందుల కూలీలులేనివారు బజారులో కత్తెలనూలకొనవలసి యున్నది. ఇట్లుచేయు జాతీయ సభాసభ్యులను నేను “తస్యాత్ జాగ్రత్త” యని హెచ్చరించుచున్నాను. ఈ చివరవిషయముగా నూలు పంపుచు కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుట నులభము. అందుచే యీపద్ధతి ప్రకారం హెచ్చుమంది చేసినచో కత్తెలనుకుచే నూలు యొక్క నిర్ణేతతో పాడెపోవును. అంతేగాక గృహపరిశ్రమయగు ఖద్దరు తైత్తిగూడనొచ్చును. దేశీయకొసము కాంగ్రెసుకొసము వడుకుటకు యిష్టపడని వారుండరని నా నమ్మకము. ఇప్పుడు యిష్టముల మాట నూలు చందా విషయమున నెదులకు వచ్చినదనగా కొంతమంది ప్రాతకాంగ్రెసు సభ్యులకు నూలు పడుకుట కష్టములేక కాం

గ్రెసును వదిలిపెట్టుట మనిరి. అది శాకిష్టములేదు. అందుచే యిష్టయిష్ట సమస్య సంభవించినది. అంతమాత్రమున అయిష్టమును పేరుతో మోసముచేయుట బాగుండదు. అయిష్టవాడు లను ప్రోత్సహించగూడదు. సోమరిపోతుల రిండిలేనివారిని వడుకు నూలు మాత్రమే పనిచేయించజాలదు. కేరీర పరిశ్రమగల వాతావరణము అందులో నూలు పడుకుట యుండినచో లక్షలకొలదిగా రాబుములు పనిచేయగలవు. అట్టి పరిస్థితులు గల రంగమును కాంగ్రెసు సభ్యులే కట్టగల్గుదురు. అట్టి వాతావరణమును కాంగ్రెసు సభ్యులే తేజాబుదుగు. తమంతట తామే వడుకుట యొక గౌరవని గూడ వారికి తోచును.

రంగూను ఉన్నత న్యాయస్థానము

ముప్పదిమంది పీఠులు అప్పకేలుగా చేర్చుకొనబడిరి. రంగూను, జనవరి 6:— రంగూను హైకోర్టు పుక్ భాండాగారముందు ముప్పదిమంది పీఠులు అప్పకేలుగా చేర్చి కొనబడినట్లు న్యాయమూర్తులు నేడు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

లాహోరు, జనవరి 6:— పంజాబు శాసనసభ అధ్యక్షుని ఎన్నిక జనవరి 14 వ తేదీన జరుగవలెనని గవర్నరుగారు నియమించిరి. కొన్ని వారములనుండి ఎవరు అధ్యక్షులగురాయని అందోనగలదు. ఇప్పటికి యిరువురు అభ్యర్థులగువడుచున్నారు. ప్రత్యేక సంఘాభిమానములను బట్టి ప్రచారము జరుగుచున్నది. లాహోరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడగు ఖా. బి. చౌదరి సహాబుద్దీన్ గారి పేరును, ఇప్పుడు అధ్యక్షుపదవియందున్న కేసనుగారి పేరు తెచ్చుకొనుచున్నారు. సంఘాభిమానములబట్టి హిందువులును శిక్కులును పూర్తిగా కేసనుగారికే సహాయమునర్పెదమని వాదనామొనర్చిరియు, మహమ్మదీయులలో స్వతంత్ర పక్షమువారు కొందరుగూడ అట్లే మాట యిచ్చిరియు తెలియుచున్నది. కేసనుగారు తిరిగి సభ్యులుగా నియమింపబడవలసియున్నది. ఆయన సభ్యులుగా నియమింపబడక హిందుశిక్కు సభ్యులకు వ్యతిరేకముగా మహమ్మదీయులే అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడినచో హిందువులలో కొందరు ముఖ్యులగుసభ్యులు రాజీనీయ నున్నారు. కేసనుగారు సభ్యులుగా నున్నచో హిందువులు శిక్కులందరు పూర్తిగాను, కొందరు మహమ్మదీయులుగూడ ఓట్టియ్యనున్నారు గావున ఆయన యే తప్పక ఎన్నుకొనబడగలదని చాలమందికి నమ్మకముగలదు. (ఆ. ప్రె.)

వంగ రాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనము

రాష్ట్రీయ శాసనసభ

ఈనెల 17 వ తేదీని జరుగనున్న రాష్ట్రీయ శాసనసభకు రావలసినదని శాసనసంఘసభ్యులను అనిలాభరణరాయి, సత్యేంద్ర చంద్రమిత్రగార్లకు నోటీసు పంపబడినది. వచ్చెదమని గవర్నరు కిదివరకే వారు తెలియజేసిరి. వారిద్దరు నిపుడుచెరసాలలోనున్నారు. వారిని శాసనసభకు రానియవలసిన బాధ్యతకలదా లేదా అనువిషయమున మొట్టమొదట శాసనసభలో చర్చింపగలదనని జె. ఎం. నేనుగు ప్రగారు కార్యదర్శి వ్రాసిరి.

1925 క్రిమినలులా సవరణచట్టమును చర్చించువిషయమున నుభావచంద్రబోసు, అని లాభరణరాయి, సత్యేంద్రచంద్రమిత్ర, టెగర్లు (పోలీసుకమిషనరు) గార్లును మరినలుగురుపాఠీనువుద్యోగులును శాసనసంఘమువారిపేరుట సాక్షిమిచ్చుటము ఖ్యావసరమని యీ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు గాన వారు నిర్ణయింపబడినకాలమున నిర్ణీతసలమునకువచ్చునట్లు వారికి ఆహ్వానములు పంపవలెనని యీసభాధ్యక్షుడు గవర్నరును జోరవలెనని యీసభావారు తీర్మానించుచున్నారు. అనంతర్యానము నుపపాదించెదననిగూడ నేనుగు ప్రగారు తెలియజేసిరి. ఈ సవరణచట్టమునకు 42 సవరణలు పపాదించబడినవి ప్రకటింపబడినవి. ఈచట్టము ఒకసంవత్సరమువరకు మాత్రమే అమలులో నుండవలెనని చెరసాలలోనున్న సత్యేంద్రచంద్రమిత్ర గారు కోరుచు తొమ్మిది సవరణలు పంపిరి. సర్. సి. సి. మిత్ర, విజయకృష్ణబోసు, గార్లుగూడ కొన్ని సవరణల నుపపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరినెల 7-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర మహాసభ

శ్రీయుం దాక్షకమహాసభ లల్లూభాయి శ్యామ
లదాసుగారి యధ్యక్షతక్రింద గూడినది.
శ్యామలదాసుగారి యజ్ఞాసము భావభరితమై
యున్నది. వ ర మా న భా గ్య రా ధ న
యు గ ము నం దు మా న వ త్వ ము
భాగ్యదేవతకు బలియగుచున్న విధమును పరిశ్రమల
చరిత్రము వర్తకచరిత్రము పరిపాలనముల చరి
త్రము విశదము చేయుచున్నది. ఈ సందర్భమునందు
లల్లూభాయిగారు “సంఘటలు మానవత్వమునకు
పరిచారికగ నుండవలయునుగాని యజమానురాలుగ
నుండజూడు” అని చెప్పిన యపదేశము భౌతికవిష
యారాధన ప్రవృత్తిని పారిత్రామికానర్థములను
విశదము చేయుచున్నది. ఆంధ్రకవండితిలు సామా
న్యముగను పాశ్చాత్య సంపచ్చాస్త్రమును జదివి
సిద్ధాంతములను నేర్చినవారు. ఆ సిద్ధాంతములును
స్వతంత్ర దేశముల కుపయోగపడనటులు పరాధీన
దేశముల కుపయోగపడవు. పారిత్రామిక దేశముల
కన్వయించునటులు వ్యవసాయక దేశముల కన్వ
యింపవు. ఆంధ్ర నిర్ణయములు దేశకాల పరిస్థితుల
ననుసరించి వివిధ దేశములందును భిన్నరూపములను
దాల్చుచున్నవి. ఆంగ్ల దేశ పరిస్థితుల కనుకూలమైన
ఆంధ్రసిద్ధాంతములను భారతదేశమున కన్వయింప
బూనుట యవివేకము. వ్యాపారపరిశ్రమలు జీవ
నాధారమై భాగ్యభాగ్యములకు నిల య మై న
గ్రేటుబ్రతునుకును వ్యవసాయము జీవనాధారమై
దారిద్ర్యమునకు నీ యమైన భరతిఖండమునకును
నారికసిద్ధాంతములు సమానము గాజాలవు. పరా
ధీనసీతయందు లోహంజరమునందు బిగింపబడిన
జాతి కార్మిక స్వాతంత్ర్యమే లేదని తెలిసియున్నను
సభలనుజేసి తీర్మానములతో సంతృప్తిని జెందవల
సిన దుర్దశ దేశమునకు సంప్రాప్తమయినది. సభా
ధ్యక్షుడు తెలిపినటు లన్యోన్యాశ్రయము లైన
రాజ్యాం గారికసితులను వేరుఁజుట కవకాశ
ములు లేవు. పరాధీనమువలన గలుగుచున్న
యార్థికానర్థ పరిపరలు సర్వత్ర ప్రత్యక్షమగు
చున్నవి. కాని ప్రతిక్రియమాత్రము సాధ్యము గా
కున్నది.

ప్రజల దారిద్ర్యస్థితి
ప్రజలందు 100 కి 80 మందికి వ్యవసాయము
జీవనాధారముగ నున్నది. జనసామాన్యదాయము
తలకు రూ 30 యైనను రూ 60 యైనను మూడవ
వంతు ప్రజలన్నవస్త్రములు లేకను దుర్భరదారి
ద్ర్యము ననుభవించుచున్నారు. ఈ దారిద్ర్య కారణ
ములను తొలగించుటయును ఆదాయసాధనములను
వృద్ధిచేయుటయును ఆంధ్రమహాసభకు ప్రయోజన
ములు. ప్రజల దారిద్ర్యస్థితికి మూలకారణము
దుర్భరమైన పన్నులని యంగీకరింపవలయును. ప్రభు

త్వాదాయమునందు విశేషభాగము భూమిపన్ను
వలనను వచ్చుచున్నది. రయితరదాయము స్వల్ప
మై న ను భుక్తికై నను చాల క పో యి న ను
పన్నును చెల్లించుట తప్పనిసరిగ నుండును. ఆదా
యపుపన్ను రూ 2000 లు దాటిన ఆదాయమునకు
నియమితమైనను రయితర రూ 10 ఆదాయము
మీదను సయితము పన్నును చెల్లించవలసియుం
డును. భూసీనుతో బాటు ఇతరపన్నులను సయి
తము రయితలు చెల్లించుచున్నారు. రయితలు
చెల్లించేడి సామ్యంతయును వారి సౌకర్యములకు
వినియోగపడక నుద్యోగనైన్య వ్యయాదులకు విని
యోగపడుచున్నది. కోట్లకొలది రూప్యములు
సైనికవ్యయమునకును ఉద్యోగములకును విని
యోగపడుచున్నపుడు రయితలకును దేశమున
కును తరణోపాయము దుర్లభము. గ్రామస్థులు
రెండువంతుల పన్నులను చెల్లించుచున్నను వారికి
విద్యాలయములు లేవు; నీటివనతులు లేవు; బాటలు
లేవు; వైద్యసహాయములేదు. గ్రామస్థులను పీల్చి
పిప్పిచేసి పన్నులుచేసిన ద్రవ్యమంతయును ఏరోడ్ల
నిర్మాణమునకో యేవెంట్ల ప్రదర్శనమునకో డిల్లీ
నిర్మాణమునకో అధికారుల సౌకర్యమునకో విని
యోగపడును. దీనికి ప్రతిక్రియ వ్యయభారమును
తగ్గించుటయందే గలదు గాని పెద్దపెద్ద సంకల్పము
లను జేయుటయందు లేదు. భూమిని చిన్నిచిన్నిపా
లములనుగపంచుకొనుట యనశ్రమని లల్లూభాయి
గారును మామూలుపాటను పాడి నా రు.
ఈ యేర్పాటు దేశ కల్యాణ ము న కు
సాధనంబై రయితలకుపట్టెడు గంజయైనను దొరకు
చున్నది. రెండేకరములు గల రయిత కష్టపడి పం
డించి పాడిపంటను గలిగి అర్థకాలితోనే నను స్వతం
త్రముగను సుఖజీవనమును గడుపుచున్నాడు. ఈ
యేర్పాటును శాఖించుట న్యాయముగాని ఖండిం
చుట న్యాయముగాదు. పాడిపంటకు దోడుగను బట్ట
యును గలిగిన యల్పసంతుష్టులగు రయితలు పరా
పేక్షలేకను సుఖజీవనము ననుభవించ గలుగుదురు.
రయితల దారిద్ర్యమునకు అధికమైన పన్నులవలె
విదేశవస్త్ర ప్రవాహమును సాధనంబుగ నున్నది.
శ్యామలదాసుగారు రయితల యార్థికస్థితిని బాగు
జేయుటకు గృహపరిశ్రమలవనరమని తెలిపిరి. కాని
సర్వసామాన్యమైన గృహపరిశ్రమను వారు సూ
చించి యుండలేదు. విశాలమై దర్శద్రగస్తమైన
దేశమునంద వనరమైన గృహపరిశ్రమ రాటము
నేతపరిశ్రమమాత్రమే అయియున్నది. ఈ పరిశ్ర
మోద్ధరణ విషయమై గాంధీమహాత్ముడు చేయు
చున్న మహాప్రయత్నమునకు దేశాభిమాను లంద
రును శక్తివంచనలేకను సహాయము చేయుటకు
బదులు పరిహసించుటయును విచిత్రముగ నున్నది.
సభలును తీర్మానములును కడుపును నింపజాలవు.
తీర్మానముల కనురూపమైన కార్యవిధాన మేర్పడి
నపుడే ప్రయోజనము గలుగును.
అర్థికాభివృద్ధి కిరసాధనములు
సంపద్యవృద్ధికి పరిశ్రమలు సాధనములని యంద
రును నంగీకరించుచున్నారు. పెద్దపరిశ్రమల స్థాపన
మునకు విశేషధనమును సంరక్షణ విధానమును
సాధనములుగ నున్నవి. పరిదేశ ద్రవ్యములతో
పెద్దపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలనను పరిదేశ సౌక
బంధనము బలమగుచున్నది. పెద్దపరిశ్రమ లన్ని

యును విశేషద్రవ్యమును యంత్రసామగ్రికి వినియో
గించుచున్నవి. మూలధనమునందు విశేషభాగము
పరిదేశములపాలగుచున్నది. పరిదేశములంద్రవ్యము
జేసినను ద్రవ్యము స్వదేశమునందు విని
యోగపడినను కొంతవేలు. విదేశములందు అప్పు
జేసిన ధనము వ్యవసాయాభివృద్ధికిని నీటివనతులను
నిర్మించుటకును వినియోగ పడిన కొంతయైనను
ప్రయోజనము గలుగును. బాల్యావస్థయందుండేడి
పెద్దపరిశ్రమలు బలపడి వృద్ధిని బొందుటకు రక్షణ
సాధన మవసరము. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వమునుండి ఇట్టి
సహాయము గలుగుట దుర్లభము. పెద్దపరిశ్రమల
నిర్వహణమునకు ద్రవ్య ప్రతిపత్తి యవసరము.
శంపీరియలు బ్యాంకు భారతీయు ల
ద్రవ్యముతో బలియుచున్నను
ధనసహాయమునకుమాత్రము భారతీయులు నోచు
కొనలేదు. తెల్లవాడిగల ప్రతిపత్తియే భారతీ
యలకును ఇంపీరియలు బ్యాంకునందుండిన పరి
శ్రమ వ్యాపారాభ్యుదయమునకై భారతీయు
లెంతో చేసియుండురు. వ్యాపారమునకై పొగ
యోడలకు సంవత్సరమునకు కోట్ల రూప్యములు
వ్యయమగుచున్నవి. ఏ విధమున జూచినను భరత
ఖండమునందాదాయమునకు మించినవ్యయ ప్రవా
హము నిరంతరము దేశమును కృశింపజేయు
చున్నది. ఈ వ్యయప్రవాహము నరికట్టుటకు
విదేశ ప్రభుత్వబలమును తగ్గింపవలయును. విదేశ
వ్యాపారమును తగ్గింపవలయును. విదేశాధికారము
తగ్గవలయును. ఈ కార్యము సంపూర్ణముగ సఫల
మగుటకు స్వతాజ్యస్థాపనము గావలయును. కొంత
వరకైనను సాధ్యమగుటకు స్వదేశవస్తు ప్రచార
మును విదేశవస్తు విసర్జనమును సాధనములుగ
నున్నవి. విదేశవస్తుస్థలందు వస్త్రములు 60 కోట్ల
మొత్తమునకు ప్రధానస్థానము నాక్రమించు
చున్నవి. గాంధీ మహాత్ముడు బోధించుచున్నటు
లును బెల్గాముకాంగ్రెసు తీర్మానించినటులును
భారతీయులు దీక్షాపరాయణులై విదేశ వస్త్ర
విసర్జనమును స్వదేశవస్త్రధారణమును జేయగలిగిన
యెడల ఆంధ్రసాభాగ్యమును స్వరాజ్యమును స్వయ
ముగ గలుగగలవు. నాయకులును ప్రజలును తీర్మా
నములను సభలను విరమించి కార్యకరారులగుటకు
పాటుపడి దైవసహాయమునకు బాత్రత బడయు
దురు గాత!

అస్పృశ్యత

దేశీయమహాసభ విధించిన నిర్మాణ కార్య
క్రమాంశములలో, దేశవిముక్తికి ముఖ్యాధారము
లని నిర్ణయించినవానిలో ఒకటి ఖద్దరును మరి
యొకటి అస్పృశ్యతా నివారణము నై యున్నవి.
హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియొక్క ప్రాముఖ్య
మెంతగలదో హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు
యెక్కడబట్టినను వివరించుచు నేయుండిరి. లజపతి
రాయిగారు మొన్న తెన్నపురి యజ్ఞాసము
నందును, షాకతాల్ గారు కుంభకోణములో కితా
ఫతుసభయందు దీని యావశ్యకమును వేనోళ్ల
జాటిరి. మహాత్ము డీమూటనిన్ని స్వరాజ్య సంపా
దనమునకు ముఖ్యమని జెప్పించెను. బెల్గాము
దేశీయమహాసభ అధ్యక్షోపన్యాసమంతటను వీని

యాధ్యక్షమునే జేసెను. బెల్లం తీర్మానములలో నివి ప్రాముఖ్యమును బడసెను. కాని యీ దేశమున నింకను పూర్వార్థాచార పరాధములు యిట్టి సంస్కరణముల నిచ్చు గొప్పని వారు లేకపోలేదు. ఆస్పృశ్యత యండవలెనని వాదించు ఛాందసులుగలరు. దీనియొక్క శాస్త్రవాదమంత యను నీ పత్రికలో నిడవరికు కావ్యకంఠ గణపతి శాస్త్రిగారికిని రామకృష్ణచెన్నులగారికిని జరిగిన వాద ప్రతివాదములనుబట్టి చదువరులు గమనించియే యుందురు. ఇప్పుడు వాని నన్నిటిని నేకరువు బెట్ట నక్కరలేదు. కాని బొంబాయిలో హిందువులు, మహాత్ముడు అధ్యక్షోపన్యాసమునందు ఆస్పృశ్యతను ఖండించుచు వ్రాసినందులకు ఆసమృతినభనుజరిపి ఆయన మతభ్రష్టుడనియు, మాలపిల్లను బెంచుచున్నాడనియు దూషించుచున్నారు. కథియవాడు హిందువులుగూడ అచట రాజకీయ మహాసభయందు ఆస్పృశ్యతను ఖండించుచు గాంధీ బల్లీనందులకు ఆక్రొశమును జూపుచున్నారు. క్రియ్యది పెట్టితప్ప మరేమియును గానేరదు. మహాత్ముడెప్పుడును మతభ్రష్ట కార్యములు జేయడు. ఆయనకు హిందూమతమంతయును బాగుగ దెలిసియే యందున్న యీ మహాదోషమును పాతకమును దొలగించుటకు బూనుకొని నాడు. అట్టి మహాత్ముని దూషించడగదు. ఆయన పాపండుడును, నాస్తికుడును, మతభ్రష్టుడును గాజాలడు. ధర్మము నకును ఆచారమునకును భేదము గలదు. ఆస్పృశ్యులుగ నే జాతివారినిగాని పరిగణింపవలెననుధర్మ మెచ్చటనులేదు. హిందువుల కీభ్రమ దొలగవలయును. వైకంఠారకేశ్వర సత్యాగ్రహోద్యమములుగూడ బొంబాయి సభయందు దూషింపబడినవి. ఆ యద్యమములను నడుపు వారు మతద్రోహులుగా పూర్వార్థాచార పరాధములుగ హిందువులు పరిగణించుచున్నారు. ఆస్పృశ్యతను తొలగించుటలో సభ్యముగాని మతభ్రష్టముగాని యేమియునులేదు. తోటివారికి సమానమైన హక్కులను మాత్ర మొనంగి భ్రాతృభావముతో నుండుటయే కొరినది. పంక్తిభావములుగాని అంతర్వివాహములుగాని కావలెనని యెవ్వరును కోరుటలేదు. అగ్రజాతి నిమ్మజాతియను భేదభావము ఆస్పృశ్య భావము సంచభవము తొలగవలయుననియే కోరుచున్నది. దేశీయమహాసభ నిర్ణయించుకొన్నను, మహాత్ముడొదలింపకున్నను యీ మానవకారుణ్య విషయ మొదలకును వారి వారి యంతరాత్మలయందు దోషము గావలసినదే గాని వేరొండు గాదు. హిందూమతము సర్వసమన్వయ మైనది. ఇందు అన్ని ధర్మములును ఆపాదించబడి యున్నవి. అట్టి మతము నందు ఆస్పృశ్యతను బెంచి భేదభావములు గలగజేయుట మితమునకును సంఘమునకును దేశమునకును గూడ అనర్హమని జెప్పిన తప్పేమియులేదు. పూర్వార్థాచార పరాయణులు యీ సంస్కారోద్యమము నడనహము జూపవలయును. ఇక్కాలమున నట్టి సంఘర్షణ జరుగియుండుట శుభసూచకము గానేరదు. మహాత్ముడు జెప్పినదానిని సమన్వయము జేసికొనుటయే ఉత్తమధర్మము. హిందూమహాసభ యీ సమన్వయ బరిష్కరింపవలసియున్నది. ఆస్పృశ్య

తను లేకుండజేసి దేశము స్వరాజ్యమును శీఘ్రకాలమున బడయటకై అందఱను పాటుబడుట ముఖ్యముగ హిందువుల, ధర్మమై యున్నది.

పంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహాసభ

పంగరాష్ట్రమునందు జోహాకుంబాలామహామ్మదీయ మహాసభాప్రహసనము ముగిసిన తరువాతను తిరిగి పంగరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయసభ గూడెనది. ఆసభయందు నిర్బంధశాసనప్రచారము ఖండింపబడెడి తీర్మాన మొనరింపబడినది. సయ్యదు మహమ్మద హుస్సేను నవాబుగారు ప్రభుత్వ చరణమును ఖండించుచు తీవ్రమైన యపన్యాసమును జేసిరి. ఖుదాబక్సుగారు భారతీయులు వారి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములకు వారే జాభ్యులనియును నితరు తంతనాగరకతను గలిగియున్నను స్వేచ్ఛాభంగమును జేయటకు హక్కులేదనియును విన్నపము చేసిరి. అజదుగారు సవరణ చట్టమును మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు నిరాకరింపవలయు నని హెచ్చరించిరి. పాఠము ఫజలుహక్కుగారు మాత్రము ప్రభుత్వచరణమును సమర్థించిరి. సమర్థనము కారణములు: 1. ప్రభుత్వసమర్థనము మహమ్మదీయ మతధర్మము. 2. సభాతీర్మానము మహమ్మదీయాభిప్రాయమును దెలుపుటలేదు. 3. పోలీసున కిదివరకే విశేషాధికారము గలదు. ఈకారణములలోని చటత్వ మండరికిని దెలిసి యున్నది. ఫజలుహక్కుగారికి గల సాహసధైర్యములు వారి నియోజకగణాదేశమును వెల్లడి చేయలేక పోవుట యందే కనుకజుచున్నది. అధికారదాసులైన ఇట్టి మహానియులే బ్రిటీషుసామ్రాజ్య జలరక్షకులు. ఈబలమును గ్రహించియే లిట్లనుప్రభువు యధేచ్ఛగను ప్రవర్తించుచున్నాడు. కాని నేటి సమావేశము నిరంకుశవర్గమునకు జ్ఞానోదయమును గలుగజేయునని నమ్ముచున్నాము.

నానాపక్ష సమావేశము

డిల్లీయం దీనెల 23 వ తేదీని గూడనున్న వివిధ పక్షములకు భిన్నపక్షములవారు స్వపక్షవాదములను సిద్ధముచేయుచున్నారు. జిన్నాగారు మహమ్మదీయపక్షవాదమును విశదము చేసిరి. ఉద్యోగములందును స్థానికసంఘములందును శాసనసభలయందును మహమ్మదీయులు స్వసంఘ ప్రాతినిధ్యమును గోరుచున్నారు. డిల్లీయందు సభ మిత్రభావముతో గూడవలయు ననియును మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును డిల్లీసభ నిర్ణయించనియెడలను ప్రభుత్వము నిర్ణయించుననియును సుభయసంఘముల సంఘటనములేకను స్వరాజ్యము దుర్లభమనియును జిన్నాగారు తెలియజేసిరి. జిన్నాగారు స్వపక్షవాదమును బలపరచుట సమంజస మైనను దేశక్షేమమునకు ప్రతిపక్షవాదమును సయితము గ్రహించుట ధర్మము. లాలా లజపతిరాయిగారు వారీలేఖలందును యపన్యాసము లందును హిందూ పక్షాభిప్రాయమును తెలియజేసియుండిరి. హిందూపక్షమువారు డిల్లీ సమావేశమునందు త్యాగమునుజూపినను ఆత్మహత్యను గోరుట యనుచితము. ఇంతకంటెను కర్మలుగిడ్చిగారు యరేషియనులకు జేసిన హితోపదేశ ముదారముగ నున్నది. గిడ్చిగారు యరేషియనుల దురభిమానమును నిరసించిరి. యరేషియనులు యూరోపియనుల మని భ్రమపడుటయును

యూరోపియనులను ఇండియనులను నిందించుట యను యనుచితమని గిడ్చిగారు చేసిన హితోపదేశము యరేషియనులకును నితరులకును మన నార్హముగ నున్నది. సాంఘికసంరంభ వ్యాపకము నీ యభిప్రాయములు విశదము చేయుచున్నవి.

స్వరాజ్యపక్షము - మంత్రిపదవులు

స్వరాజ్యపక్షము మంత్రిపదవుల సంకీర్ణించునా యను విషయము దేశమంతటను మారుమ్రోగుచున్నది. దేశీయమహాసభకును శాసనసభలకును యేమియును సంబంధములేదు గాని స్వరాజ్యపక్షపు కాంగ్రెసుసభ్యులు శాసనసభలందుండి జాతీయకార్యసహాయము జేయక మంత్రిపదవుల నాశించి ఆమోహములో బడిపోయినయెడల వారి కిటు కాంగ్రెసులేదు దేశము లేదనియే జెప్పవచ్చును. సిద్ధాగారి విషయమై చాల పట్టుదలతో నున్నారు. వారికి తమరాష్ట్రమునం దట్టిపనికి గడంగుట యిష్టముగనుండునటుల గాన్పించుచున్నది. ఆస్పృశ్యే యిందులకు 'మాంచెస్టరుగార్డియను' సంతోషము దెల్పుచున్నటుల నేను మాకందిన ప్రత్యేక తితివార్తవలన దెలియచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము యెట్టి నిబంధనల జేసిన అందుకు కట్టబడియుండునటుల మాత్రము సిద్ధాగారు జెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము భవిష్యత్కార్యనిర్వహణమును గూర్చి యోచించుటకు నాగపురములో 11 వ తేదీని సమావేశము గానున్నది. అచట యేవిధముగ నీవిషయము పరిణామము గాంచునో జూడవలసియున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవులనే యాశించినయెడల ఆత్మఘాతక మొనర్చుకొనినవారగుదురు.

కోతుల కర్తవ్యము

వృద్ధులు యవ్వనులగుటగాదు గాని కోతుల పాలిటి యములైనారు. జర్మనీలోను ఇంగ్లాండులోను నూతన చికిత్సయొక్కటి యారంభమైనది. ఈదేశమునకుగూడ నావైద్యులు వచ్చియేయుండిరి. చాలమంది వృద్ధులు చిరయవ్వనులు గాదలంచిరి. కోతిమాంసము శరీరమునకంటించి యేదోవిధముగ నీచికిత్స జేయుదురట. ఇందులకు బొంబాయినుండి వందలకొలది కోతులు పెట్టెలలో బెట్టబడి యెగుమతి జేయబడుచున్నటుల నేటివార్తలు దెల్పుచున్నవి. వృద్ధులు యవ్వనులగుట యెందులకో యీ కోతులప్రాణముల దీయుట యేలనో గదా! ప్రకృతిధర్మము ననుసరించినచ్చిన వృద్ధాప్యమును యింకను తొలగించుకొని భౌతిక తుచ్ఛస్థుఖంజుల నారయట పాశ్చాత్యదేశమునకే జెల్లెను గాని ఆధ్యాత్మికసంపదగల యీ దేశమున కది తగినది గాదు. ఈ దేశమునగూడ చాలమంది యిందులకెదురు చూచుచుండి కోతులప్రాణము దీయదలంచిరి గాని చాల ఖర్చుగనని వెరచియుండిరి. కోతులప్రాణమున్న అంత నిరసనగ జూచి మానవుడే శ్రేష్ఠతముడనియు చిరంజీవిగ నుండవలెననియు భావ మేర్పడుట యెంతసీచమో దెలుపవలయునా!

ఒక సవరణ

నిన్నటిపత్రికయందు హిందూ విశ్వవిద్యాలయ సభయందు "నూలువడుకుట నియమముదూర్వము" అను తీర్మాన మొనరింపబడినటులు ప్రచురించి తదనురూపమైన వ్యాఖ్యానము చేసినందులకు చింతిలుచున్నాము. తీర్మాన మొనరింపబడినదనియును విజయమునకు విద్యార్థులు గారకులని యను దెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము.

విదేశవార్తలు

కొలొనును ఖాళీజేయరు

మిత్రమండలి నిశ్చయము

జర్మనులు సంధిపరతులకు ప్రతికూలముగ

ప్రవర్తించినట్లు

లీఫ్ట్లు, జనవరి 5:—కొలొనును ఖాళీజేయు విషయమై బెర్లిన్, ఫ్రాంకు, గ్రేటుబ్రిటన్, ఇటలీ, జపాన్ ప్రతినిధులందఱు సంతకముజేసి సమిష్టి తీర్మానము నేడు జర్మను ఛాన్సలరు డాక్టర్ ఆండర్సేని.

లేఖావివరములు

జర్మనులు సంధిపరతులను నెఱవేర్చుటకు జేయుటకు సంధిసమయమున మిత్రమండలి ఇతర ప్రభుత్వములవారు రైసుకు పడమరగనున్న ప్రదేశములను సంతకమున ఆక్రమించుకొనుటకు వెర్సెయిల్స్ ఒడంబడికలో 428 వ సూత్రమున నిర్ణయించబడినది.

428 వ సూత్రము ప్రకారము జర్మనులు తమ ధర్మమును నిర్వహించుచు క్రమముగ మొదట 5 దేదెలలోను తరువాత 10 దేదెలలోను జర్మను రాష్ట్రమును ఖాళీజేయుట కర్హము చేయబడినది.

జర్మనులు ఇంకను తమ మరతులను నెఱవేర్చలేదని జర్మను ప్రభుత్వముతో జేప్పటకు మిత్రమండలికి అతివరకపుడే ఆధారమంతయు దొరికెను. 1925 సం॥ జనవరి 10 తేదీ వరకు ఆగనక్కరలేక పోయెను. అదే దినానికిగూడ నెఱవేర్చలేదని మిత్రమండలికి చక్కగ తెలిసెను.

సైనిక పరిశీలన విషయమై మిత్రమండలి సైనిక పరిశీలకవర్గమువారికి జర్మనులు నిరోధమును జూపుటయే మిత్రమండలి ఖాళీజేయ నిరాకరించుటకు కారణము.

160 సూత్రమునకు విరుద్ధముగ సైన్యమును గ్రేటుజనరలు స్వాభు) ఇంకొకరూపముగ జర్మనులు ఏర్పాటు చేసిరి.

174 సూత్రమునకు ప్రతికూలముగ కొద్దికాలము పనిజేయు వలంబేర్చిన సమావేశపరచి తుక్కిన జేసిరి.

యొద్దపరికరములను తయారుచేయు కర్హుగారమును ఇంకను అపి పరిశ్రమలకర్హుగారముగ పూర్తిజేయులేదు. ఇది 186 లో నిబంధనకు విరుద్ధము.

అదనముగ నున్నవన్నియు అటులనే బడియున్నవి.

పోలీసుదళము మరల బోలొనుసభ తీర్మానముప్రకారము క్రొత్తక ఏర్పాటుజేయలేదు. ఇంకను ప్రారంభించనే లేదు.

మిత్రమండలిగోరిన కాసన పరిపాలకసర్వలను జర్మనులు ఏమియు తలపెట్టలేదు. క్లెరలోనే మిత్రమండలి ప్రభుత్వము అంతర్నితమండలి సైనికపరిశీలక సంఘమువారి నివేదికమును అందుకొనెదరు. దీనివలన జర్మనులు ఇంకను ఏమి నెఱవేర్చవలసియున్నది నిర్ణయింపబడును. ఈవిషయమై జర్మనుప్రభుత్వము నకు మరల లేఖ లంపబడును.

బ్రిటన్ వై దాడి

జర్మన్ పత్రికా సేరాలోకాలు

లండన్, డిశంబరు 31:—బెర్లిన్ పత్రికలు బ్రిటన్ వై ద్వజమెత్తినవి. కొలొనును ఖాళీజేయక జూపుటకు బ్రిటన్ ఉత్తరవాదియని తీవ్రముగ మారుచున్నయవి. మిత్రమండలి పరిశీలక సంఘమువారు నాశము జేయవలెనన్న పద్ధతులలో కర్హుగారము లున్నవి. అత్యుచి సంధివిధానము ననుసరించి ఏర్పరిచిన బ్రిటిష్ వారి పోటీ చాల ప్రమాదకరముగ నుండునని నాస్టి జ్యూటింగు పత్రిక వాణిసుచున్నదట.

పారిశ్రామిక స్థానములందు గల్గిన నష్టములకు పరిశీలక సంఘములోనున్న బ్రిటిష్ అధికారులే ఉత్తరవాదులని తేలుచున్నది. ఆయుధములను తగ్గింపవలెననుటలో వారికి ఆసక్తి లేదు. జర్మనీతో వరకపు పోటీలో ఆగలేక పోవుదుమేమో యను భయముతో వారు పనిజేయుచున్నారనుచున్నది. జర్మనుభిప్రాయాల నెన్నిటిలో ప్రకటించుచున్నదట. బ్రిటన్ ను చాల అసహ్యకరముగ పరిశీలించుట ప్రవేశపెట్టుట జర్మనుల సంకల్పమని స్పష్టముగ గన్పించుచున్నది. బ్రిటన్ అతి సీచముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు ప్రపంచమునకంతకును జూపుటకు జర్మనీ ప్రయత్నించుచున్నది. దీనికితగిన ప్రత్యుత్తరము సాధ్యమైనంతవరకు పరిశీలక సంఘమువారి నివేదికమును ప్రకటించుటయే.

జర్మనీ పరిస్థితులు

పరస్పరవర్తక సౌకర్యము

బెర్లిన్ నుండి రాయబారములు

బెర్లిన్ ప్రభుత్వముతో ఇతర ప్రభుత్వములవారు పరస్పర వర్తక సౌకర్యము నిమిత్తము తొందరగ రాయబారములను పంపుచున్నారు. జనవరి 10 తేదీనుండి గుంకముల ఏర్పాటునుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. 10 తేదీకి మిత్రమండలికి జర్మనీజూపు నుంకముల సౌకర్యములు ఆఖరగును. ఫ్రాంకు, ఇటలీ, బెర్లియము ఇంతవరకు ఒడంబడికను జేసికొనలేదు. ఇటీవల వర్తకపుటాడంబడికచే గ్రేటుబ్రిటన్ కు భయములేదు.

దొమినియనులకు

సౌకర్యములను జర్మనీ జాపదలనుకొనలేదని తెలియచున్నది. దొమినియనులగుడ తమకు సౌకర్యములను జూపినచో వారికిగూడ సౌకర్యములను జూపెదరట. కనడా అప్పుడే రాయబారములను ప్రారంభించెను.

ఇటలీ ప్యాసిస్తో

దేశములో సంతోషము - సైనిక ప్రదర్శనము

రోము, జనవరి 5:—మరల ఇటలీలో ప్యాసిస్తో ప్రచారము ప్రారంభమైనందులకు దేశమంతటను సంతోషముగ నున్నది. ప్రతిపక్షపత్రికలను, మ్యూసానికు సంఘలను, క్యాబిన్ డెల్లా సెరా కార్యాలయములను పోలీసు సైనికులు గాఢాదవలసివచ్చెను.

అనుకొన్న నిరోధమును ప్రతిపక్షములు జూపలేని ఎదుర్కొనుటకు రోములో సైన్యములు సంసిద్ధము జేయబడినది. అల్లరులు శేపు.

మంత్రుల రాజీనామా

స్వాతంత్ర్యభావముగూడు, పబ్లికువర్క్సుమంత్రి రాజీనామా వోసగిరి. పీరిస్టానే ఇతరులు నియమింపబడిరి. జాతిసమితి సభ్యత్వమును సీనీరు సలూగగాగారు వదలుకొనిరి.

ప్రతిపక్ష పత్రికలు

ప్రభుత్వముపై ధోరణిని మార్చినవి. అతీ పనిమర్చనమును మానెను. ఉత్తరవార్తలనే ప్రకటించుచున్నది. ప్రతికూలప్రభుత్వసంఘము లన్నిటిపై దాడిసల్పిరి. చీల్చివేసిరి. ప్రాతమంత్రులను గియలిట్ ఆర్గండ్ గార్లను ప్రతికూలపక్షమున జేరుడని ప్రాతమంత్రి ఆమెడ్ గోలాగారుగూడ నిరాకరించిరి.

మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణసౌకర్యములు

మంత్రివర్గమును మరల ఏర్పాటుజేయుటకు ముస్సోలి నీగారికి తమ అధికారము లన్నిటిని మంత్రులుస్వాధీనముజేసిరి.

ఇంగ్లండులో యభిప్రాయము

లండన్, జనవరి 5:—ఇటలీపరిస్థితి ఇంగ్లండుపై నాకర్షించుచున్నది. లిబరలుపత్రికలు ముస్సోలి నీగారినిభండించుచున్నవి. అతడు అంతర్నికర్హముగ ప్రవర్తించుటచే ప్రజలు మొండికైర్వముతో ప్రవర్తించుటకు కారణమగుచున్న దనుచున్నవి.

లాయ్డ్ జార్జి గారి ఖండనము

ప్యాసిజమును లాయ్డ్ జార్జిగారు గట్టిగ ఆక్షేపించిరి. నిర్బంధములు, భయపెట్టుట, ఇండ్లుతగులపెట్టుట, హత్యలు, ఇటలీ ప్రభుత్వ సాధనములకు నున్నవనిరి. బొంబరాజు తరువాత యింతదుస్థితి యెన్నడును ఇంతవరకు యెఱుగనునది. ఇటలీ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము లిబరలు నాయకులు క్రొత్తసంకల్పమును ప్రారంభించుట సంతోషదాయక మనిరి.

ప్రతికూలభిప్రాయములు

ప్రస్తుతపరిపాలనను స్థిరముగనుండునని టైముపత్రిక తలంచుటలేదు. సంతోషముగనే దెలుపుచున్నది.

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక మాత్రము ముస్సోలి నీగారిని కొనియాడుచున్నది. ఇతడు బోల్షివిజమునకు దుర్భేద్యముగ కొటయని విలించుచున్నది.

పాండుమారకము హెచ్చుట

న్యూయార్కులో పాండుమారకము హెచ్చెను. ఇంత ఎక్కువగ ఎన్నడును లేదు.

పెన్సి ఇండిను దీవులు

బ్రిటిషుసంఘటనల సంచారము

థామస్ గారు బయలుదేరుట

లీఫ్ట్లు, జనవరి 5:—కార్మికప్రభుత్వమున అధినివేశమంత్రిగయున్న థామస్ గారు తమయింకాకుబయలుదేరిరి. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘముతరఫైన ఇతడు వెస్ట్ ఇండినుదీవుల కేసునున్నాడు. ఇతడు పరిస్థితులన్నిటిని స్వయముగ దెలిసికొని వర్తకసౌకర్యములను చేపా తెలిసికొనెదరు. ఇది యుంగాక థామస్ గారికండ్లు జబ్బుగనున్నవి. అందుచే కొంత వరకైన ఈపయనమువలన ఆరోగ్యము బాగుపడునని థామస్ గా చెబుచున్నారు.

హెడ్ జాబి పరిస్థితులు

జెడ్డామిది కేసుట

ఇలిక్ సాదు సేనల పరాజయము

సంధిచేతూర్పు కడపటియత్నములను నిరాకరించి ఇలిక్ సాదుగారు తమసేనలను జెడ్డామిదికంపిరి. కాని ఆమీరాల్ గారి సేనలు తరిమివేసెను.

ఆఫ్ఘేనియా నావికుల సమ్మె

మరికొన్ని నౌకలు ఆగిపోవుట

సిడ్నీ, జనవరి 5:—కమ్యూనిస్టువోలునుండి నావికులను ఏర్పాటుజేయ యజమానులునిరాకరించుటచే మరికొన్ని నౌకలు ఆగిపోయెను.

ఆర్థిక మంత్రుల సభ

వ్యారిను సమావేశము

లీఫ్ట్లు, జనవరి 5:—దత్తవనిగపిథిలో నేడు మరల మంత్రివర్గము సమావేశమయెను. ఈవారములో ఆర్థికమంత్రులు చర్చించువిషయమై ఆలోచించిరి. కేపు ఉపయము చర్చిలు గారు వ్యారినుకు బయలుదేరెదరు.

మోటారు నౌకలను నిర్మించుట

ఇంగ్లండులో చాల విస్తారముగ జరుగుచున్నది.

జర్మను రసాయన పదార్థముల దిగుమతి

ఇండియావర్తకునిపై యభియోగము

లండన్, జనవరి 2:—జర్మనీనుండి దిగుమతి చేయబడిన రసాయనపదార్థములను గూర్చి తప్పు సంకతులను కట్టెమున (నుంకముల) అధికారులకు తెలియజేసిన భారతవర్తకుడు శేషవంకలంకరు అను నాతనికి 500 పానుల జరిమానా విధింపబడినది.

నుంకములను తక్కువ గట్టినందులకు జర్మను పరిహారము క్రిందను చెక్కును బంపింట్లు పూర్తిగ ఆపరతకు ఒప్పుకొనెనని ప్రభుత్వస్వాధివాది తెలియజేసెను.

ఆపరతకు కట్టి బాధ్యతయాలేకున్నను అంతకు ఒప్పుకొనెనని ప్రతివాది ప్రతినిధి తెలియజేసెను. అస్వాధ్యముగ పోటీ సల్పుటచే దీని సెడుగొనుటకు అట్లు జేయవలసి వచ్చెనని ప్రతివాది స్వాధివాది తెలియజేసెను.

తేయాకు ధరలు

విస్తారముగ పెరిగిపోవుట

గ్రేటుబ్రిటన్ లో దళారీలు తేయాకు ధరలను ఆపారముగ హెచ్చించిరి. మామూలు ధరకంటె పాను 1 కి 5 పెన్సలను హెచ్చించిరి. దేశమంతయు దీనివలన గోలజేయుచున్నాడు. భారతదేశ తేయాకు పంటదారులకు కళంకముగ నుండుననుచున్నారు. ఇల్లర వర్తకులకు వడ్డముగ నుండునని గోలజేయుచున్నారు. భారతదేశములోనే హెచ్చుధరలనుబెట్టి లాభము జేయుటకు ఆపరకు లట్లు జేయుచున్నారని దళారీలు తమపై సేరములేకుండ నుడువుచున్నారు.

ఫ్రెంచి యుద్ధములు

అమెరికాతో పరిష్కారము

గడపునిచ్చుట

వాషింగ్టన్, జనవరి 5:—మరికొంత గడువిచ్చినతరువాత 80 ఏండ్లలో యుద్ధమును తీర్పు ఏర్పాటునజేయ నుద్దేశించినటుల హ్యూజ్స్ గారు వేలలనుగారికి తెలియజేసిరి. గడు విచ్చినకాలములో మాటికి 1½ చొప్పున వడ్డీ నీయవలె ననిరి.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ముందు కడవినగాని అమెరికను ప్రభుత్వమువారి తేలియ్యునుకొనదలచుకొనులేదని తెలియచున్నది.

లండనులో జననము

చాలతక్కువ

లండన్, జనవరి 2:—క్రిందటి వారము వేయికి 9.9 జననములు గల్గినది తెలుపుచున్నది. ఇంత తక్కువ ఎన్నడును లేదట. మరణసంఖ్యగూడ తక్కువగనే యున్నదట. నూటికి 11.2 చొప్పున నున్నది.

యుగోస్లావియను తీరుగబాటు

నాయకుని అరస్టుజేయుట

బెల్గ్రేడ్, జనవరి 5:—ర్యాడిచిగారు అరెస్టుజేయబడిరి. ఇత డిజివల సోవియటు ప్రభుత్వముతో కుట్రబన్నెనని నిందించిరి.

బానిసవర్తకము

ప్రభువులసభలో ప్రశ్నలు

లండన్, జనవరి 5:—అఫ్రికా, ఇండియా, ఆరేబియాలో బానిసవర్తకమునుగూర్చి ఫిబ్రవరిలో ప్రభువులసభ యందు శర్చించెదరు. బక్స్టన్ ప్రభు వీచర్లను ప్రారంభించును.

జనీవా ఒడంబడిక

దక్షిణ ఆఫ్రికా లండన్ చర్చ

లండన్, జనవరి 2:—జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి ఆలోచించు సభకు దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధిని బంజరని తెలియచున్నది. అనుభవముగల కనడా, ఆస్ట్రేలియా, డొమినియనులు తంతిములముగ చర్చింప శక్తి గల్గినపుడు లండనుకు ప్రత్యేకముగ ఒక ప్రతినిధి బోసవసరము లేదని నిర్ధారణ చేయుచున్నారు.

బ్రిటీషువర్తకాభివృద్ధి

క్రొత్తసంవత్సరములో అనుకూలముగ నుండు సూచనలు

లండన్, డిసెంబరు 31:—వచ్చే సంవత్సరము వర్తకము బ్రదుకును చాల బాగుండును. లండన్ స్టాకు ఎక్స్చేంజిలో చాల ఉత్సాహముగనున్నది. న్యూయార్క్ లో పాను మార్క పుధర్ప వచ్చినది. ఆరేండ్లనుండి ఇంత ఎక్కువగ ఎన్నడును లేదు. న్యూట్రా వర్తకము యభివృద్ధిగాంచు ననుచున్నారు. 12 డేండ్లనుండి ఇంత గిరాకీ లేదట. ఉక్కు, నౌకానిర్మాణము ఇంజనీరింగు కాఖిలలో యుద్ధానంతరమున ఎక్కువగ గిరాకీ గల్గుచున్నది.

రెడ్ మంగోలియా

సోవియటుప్రభుత్వ మేర్పడెననుట

లండన్, జనవరి 2:—టైముస్ పత్రికా విలేఖరి రీగాండ్ ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—మంగోలియా సోవియటు ప్రభుత్వరాజ్యముగ ప్రకటించబడెనని మాస్కోవార్తలు దెలుపుచున్నవి. క్రొత్తప్రభుత్వ మేర్పడెనట. బోల్షివికులు ముఖ్యముగ ఉద్యోగములను స్వీకరించిరి. మంగోలియాలో బోల్షివికువిధానము అవలంబించుచున్నారని మాస్కోవార్తలు దెలుపుచున్నవి.

చీనా పరిస్థితులు

వర్తకాభివృద్ధి

లండన్, జనవరి 2:—చీనా విదేశీ వర్తకము 2000000

పానులు హెచ్చెనని పికింగునుండి టైముస్ పత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

ప్రాంసు బర్లండుకు జరిగిన ఆటలు పోటీలో ఆటను జూడవచ్చినజనులు ప్రవర్తనము బాగులేదని ఫ్రెంచిపత్రికలు ఆక్షేపించుచున్నవి. ఇకముందు విదేశీయులు ఆటలనిమిత్తము ఎవరును ప్రాంసుకు రాజాల రనుచున్నది.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

జెజిరా నీటిపారుదల

లండన్, జనవరి 7:—జెజిరా నీటిపారుదల విషయమై ఒకచారిత్ర వచ్చిరనియు ఒడంబడిక కుదరనున్నదనియు రెయిల్వే తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. నైలునది నీటిని ఈజిప్టు నూజానుదేశములకు బంచువిషయముగూడ ఏర్పాటులు పూర్తియగును. ఉభయత్రా ఈజిప్టుప్రభుత్వమువారును, బ్రిటిషు అధికారియు చాల ముహూర్తములలో రాయబారములను జరిపిరి.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

సిద్ధిఫాషాగారు పోటీలేకనే నెగ్గుట

లండన్, జనవరి 5:—ఈజిప్టు ఎన్నికలలో సిద్ధిఫాషాగారు పోటీలేకనే ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతని ప్రత్యర్థి జగులులు పక్షపాతి. పూర్వము మంత్రిగనుండెను. సాంకేతికాక్షపణచే ప్రత్యర్థి నిలచుటకు వీలులేకుండెను. అందుచే ప్రత్యర్థి లేకనే సిద్ధిఫాషాగారు నెగ్గిరి.

ఈజిప్టులో బిటిషు సైనిక ఆక్రమణ

అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జనవరి 7: బిటిషు సైనిక ఆక్రమణమున బయలుదేరు తగవులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గుర్తించుటకు నిరాకరించిన సంగతిని బిటిషు కాబ్మికపక్షమువారు ఖండించిరి. దీనిని క్రేడ్ యూనియను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును సాంఘిక అంతర్జాతీయ సంఘమువారును ఏకగ్రీవముగ ఆపూదించుచు తీర్మానించిరి. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్య రాజ్యము గాన బాతిసమితిలో జేర్చుకొన వలెననిరి. బాతిసమితి సభ్యులకున్న బాధ్యతను, హక్కులను గర్హించుడవలె ననిరి.

వాపు సంఘము

వాపుసంఘమునుండి ఇంకను రాజీనామాలను ఇచ్చుచున్నారు. ఇప్పటికి 9 గురు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఇటీవల బోల్షానాగారు ఆఖరున రాజీనామా నిచ్చిరి. అధికారమును నిలుపుకొనుటకు జగలులుఫాషాగారు విధులలో బోవు మూకను దిగ్గర దీసిరి. ఈమూక రాజమందిరముచుట్టు జేరి 'సాదు' లేక విప్లవము, రెంటిలో ఏదో ఒకటి జరుగవలెననుండిరి. జగులులు ఫాషాగారు ఎన్నికలను నిరసించుట తప్పని ఆక్షేపించిరి. జగులులు ఫాషాగారి పరిపాలన మంతయు సక్రమ పద్ధతులకు వ్యతిరేకముగనే యున్నదనియు వాపుసంఘమువారు ఎన్నిక దారులను భయపెట్టుచున్నారనియు ఎన్నికలు తన పక్షముగ జగ్గినచో మంత్రివర్గమువారిని తీవ్రముగ కక్షించెదనని గూడ నెగలులుగారు బెడరించినందు కౌని మంత్రివర్గమువారి బెడరింపులను లక్ష్యకెట్టలేదనియు తాము తమ హక్కులను మించి ప్రవర్తించలేదనియు సిద్ధిఫాషాగారు రూటరుతో తెలియజేసిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

స్వరాజ్యవాదులు

ఉద్యోగముల సంగీకరించు విషయము

మాంఛెస్టరుగార్డియనువత్రిక విమర్శ:

అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జనవరి 7:—మధ్యరాష్ట్రములలో స్వరాజ్యవాదులు ఉద్యోగములను స్వీకరించు నీవిషయమై మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

స్వరాజ్యవాదులు మధ్యరాష్ట్రములో ప్రభుత్వమున ఉద్యోగములను స్వీకరించుట బాగుండునా యనువిషయమును ఆలోచించుచున్నారు. మహారాట్రా బ్రాహ్మణులు ఈ విషయమై నిశ్చయించుకొన్నచో వారికి విజయముగ గాక యని గోరెదము. ఇండియాలో మహాలక్షులకు వీరితో చాలకష్టముగ నుండును. అధికారముగొరకు స్వరాజ్యవాదులు హోరహోరని పోరాడెదరు. వారికున్నకష్టములు వారికున్నవి. మహ్మదీయులు, బ్రాహ్మణేతరహిందువులు, మహారాట్రా బ్రాహ్మణ అధిపత్యమునకు కంటిగించుకొనెదరు. ఇండియాలో ఈకష్టముల కంటకు మించు అధికారమును సాధించి బాధ్యతనువహించు భార తీయులను కనుగొనుటయే.

అఖిలభారత సర్ సాలార్ జంగు ఫుట్ బాల్ టూర్న మెంటు

వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయటీము నెగ్గను

విజయులకుపదునొక్క స్వర్ణ పతకములునుషీల్డును అర్పింపబడెను

వారణాసి, జనవరి 6:—అఖిలభారత సర్ సాలార్ జంగు ఫుట్ బాల్ టూర్న మెంటు నందు వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము టీము అమృత సరము ఖాల్ సా కళాశాల టీమును మొదటిసారియందే రెండు గోలులుచేసి ఓడించెను. ఖాల్ సా కాలేజివా రొక్క గోలైనను జేయలేకపోయిరి. సెమిఫైనల్ గులో లాహోరు గవర్న మెంటు మెకానికల్ అండు ఎలెక్ట్రికలు యింజనీరు కళాశాల వారిని రెండు గోలులు చేసి ఓడించెను. యింజనీరింగు కళాశాలవా రొక్క గోలైనను జేయజాలకపోయిరి. కుడిఆట అఖిలభారత మహర్షుడియ. విశ్వవిద్యాలయమునకు ను వారణాసి హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకును జరిగెను. వారణాసి విశ్వవిద్యాలయపు టీము అధిక చతురత్వమును, ఆటానైపుణ్యమును, జూపి ఆట నెగ్గిరి. ప్రేక్షకులెల్ల భళిరే భళిరే అనిమెచ్చుకొనుచు తార్లధ్వనులు మిన్నుముట్టించుచుండిరి. చిత్రకావైపుణ్యముగల ఫోటోమును పదునొక్క స్వర్ణపతకములును విజయులకు సమర్పింపబడెను.

(ఆం.ప్రె.)

అంధ్ర ఖడ్గరుబ్యాంకువారి విజృంభి

“డిసెంబరు నెలలోవరకే, యీ జనవరినెలలోగూడ, అహమ్మదాబాదు తీర్మానముప్రకారము కాంగ్రెసు సంఘంలోని ఎన్ని సభ్యులను, ఇతరులను, నూలుకానుకలను యీ నెల ౧౫ వ తేదిలో, అంధ్రఖడ్గరుబ్యాంకు లిమిటెడు గుంటూరుకు పంపగోరెదను. రెండవనాయిదా ఉండదు. బెల్లూము కాంగ్రెసు తీర్మానములు యీ నెలకు నూలుపంపు బాధ్యతను తొలగించలేదు. అంధ్రమహాజనులు తమదేశాభిమానమును కాంగ్రెసు నందలి గౌరవమును, మహాత్మునియందలి భక్తిని, పురస్కరించుకొని నూలుకానుకలు విరివిగా పంపగోరెదను.”

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

కార్యదర్శి.

బర్యాశాసనసభ సభ్యత్వమునకు ఎన్నిక

రంగూణ, జనవరి 5:—జి. ఎ. మ్యాంగుగ్యేగారు

మంత్రి పదమందుండి ఉన్నత స్వాయత్తానపు స్వాయత్తూర్తిగా నియమించబడుటచే వారిస్థానమందు కాసనసభ్యుల నెన్నుకొనుట కేర్పడినదినము నేడుగాని బర్యావారియం దధికమైన ఉత్తేజము గన్పించుచుండెను. వోల్టు మరుగుతుగానే యబడుచున్నది. సాయంత్రము 4 గంటలవరకును వోల్టు వేయబడుచునే యుండెను.

(ఆం.ప్రె.)

లాల్ బజార్ లాల్ బజార్ లాల్ బజార్

మొనూరు మహారాజావారిని సందర్శించి లాల్ బజార్ లాల్ బజార్ లాల్ బజార్

సిమ్మలీ కిందనున్న మహారాజావారిని సందర్శించి లాల్ బజార్ లాల్ బజార్ లాల్ బజార్

పుదుచ్చేరి యాత్ర

ఈనెల 3 వ తేదీ సాయంత్రమున చెన్నపురిలో నుండి పుదుచ్చేరి యాత్ర

ప్రభుత్వ ప్రామాణికత

హిందూ సంఘమునం దైకమత్యము కుదురును

లాల్ బజార్ లాల్ బజార్ లాల్ బజార్ మదరాసునుండి వచ్చుచున్న

హిందూ సంఘమునం దైకమత్యము కుదురును

హిందూ సంఘమునం దైకమత్యము కుదురును

మలబారు మొదలగు ప్రాంతములకు వెళ్లదలచినవారికి

మాలానా షేక్ తాలీగారు

5 వ తేదీని కారీకాలు కేగిరి

షేక్ తాలీగారు మాలానా షేక్ తాలీగారు మాలానా షేక్ తాలీగారు

జారిజా నెవుగారు

ప్రీతిపాపాని మరల ప్రార్థించిరి

ఈనెల 3 వ తేదీ బాల్కన్ జార్జి నెవుగారు

కాశీ ర సంస్థానము

రాజ్యాధికారమున కర్తవ్య

రాజా సర్ హరిసింగుగారి శ్రీహరితన గూర్చి ప్రతి కలలో

బెల్గాంబ్ ప్రామాణికత

కాంగ్రెసు నాయకుల నిరాదరణ

ఇది కేవలము ప్రమాదము

బెల్గాంబ్ ప్రామాణికత సభ చేసినపుడు కాంగ్రెసు నాయకులు

(బొంబే కానికల)

కలకత్తా, జనవరి 6- బెల్గాంబ్ ప్రామాణికత సభ

సర్ మహమ్మద్ షాహీగారు

జావేద్ పుర సంస్థానపు లీగల్ అడ్వకేట్ జరుగ నుండెదరు

బొంబాయి, జనవరి 6- బెల్గాంబ్ ప్రామాణికత సభ

నాయకుల విరుద్ధములు

అధినివేతనముల రిపోర్టులను ప్రకటించుట

దేశీయ నాయకులలో కొందరు ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహమున

పన్ను విచారణ సంఘము

ఆర్. యం. జోషిగారి సాక్ష్యము

వారణాసి, జనవరి 6- క్షేత్రమున కలవు అనంతరమున

రీడింగు వంపతులు

కలకత్తా, జనవరి 6- బ్రహ్మసమాజపు బాలికా

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధము

ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నము

నేడు జరుగనున్న శాసనసభలో నిర్బంధచట్టమున కను

చాలగుంది మహమ్మదీయులు సంగరమునకు వచ్చిరి

నేషనలిస్టులు

ప్రజాకృష్ణబోసు, అఖిలచంద్ర దత్తుగార్ల సవరణలను

స్వరాజ్యపక్షమువారు

దాసుగారు బెల్గాంబ్ నుండి వచ్చినప్పటినుండియు వారికి

హైకోర్టులో పిటిషను

తాము శాసనసభకు రావలసినవరకును శాసనసభను జూప

నేనుగు ప్రగారి తీర్మానము అనుమతింపబడెను

నేడుగు ప్రగారి రుపపాదించదలచిన తీర్మానమును శాసన

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

నిన్నరాత్రి స్వరాజ్యపక్షమువారిసభ జరిగినది. నేడు

గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము

రంగూను, జనవరి 6- రంగూనునందు వై నాపీథిలో

అలహాబాదు

జనవరి 6- నల్లందు ఏజెంటు రాబడిపన్ను కేసును

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు పోటీపరీక్షలు ప్రారంభమైనవి

ఇండియన్ సహాయ సేవల సంఘము సభ్యులను భారతేశాస

వై మానిక్ విద్యాభ్యాసము

ధర్మ, జనవరి 6- చాలమారులు విమానములపై సేనలు

నికవార్తలు

కన్నాటుయువరాజురాజ్యము:—మదరాసుకు కన్నాటు యువరాజు భార్యసహితముగా మార్చి 2 వ తేదీన వచ్చి 4 రోజు లిచటనుండెదరని తెలియుచున్నది.

కార్లీ కార్ రాయల్ సర్క్యులు:—నుమిత్రా, జావా, రంగూను లందు సంచారమును ముగించి పై సర్క్యుల మదరాసునకు యీ నెల రెండవవారములో వచ్చి కొద్దిదినము లిటనుండును. వీరి ప్రతిభ జగద్విఖ్యాతములు:—

చెన్నై నగర మరణముల నివేదికము:—8 వ తేదీ తో ఆఖరయ్యే వారములో 1000-కి 89.2 చచ్చిరి. అంతరితం వారం 1000-కి 44.8 చచ్చిరి. కలరా 9 మందికిగలిగి 4 చచ్చిరి. మళూరికము 26 తగిలి 10 చచ్చిరి. మిగతా రోగములచే 88 చచ్చిరి. క్రిందటెను యీవారములోనే 1000-కి 47.5 చచ్చిరి.

ఆత్మహత్య:— చిన్నప్ప యనునత డొకకల్లంగడికి అధికారి. ధనవస్తువుగలిగి దానిని తీర్చలే నను భయముతో ఉన్నావావస్థలో నూలిలోబడి మరణించెను. పోలీసువిచారణ మీద యిది చిత్తపయిర్వములేక చేసికొన్న ఆత్మహత్య యని తేలివెడి.

కెలిఫోర్నియావద్దని తీర్మానించుట:—ఆండర్సన్ వీధిలోని ధాన్యము పంచదార వర్తకులు సభచేసి క్రొత్తకట్టప్రకారము కెలిఫోర్నియా తమకవసరములేదనియు, క్రొత్తవద్దలి వస్తువాడుకమనియు యీసంగతి కెలిఫోర్నియా వారికి తెలుపవలెననియు తీర్మానించుకొనిరి.

మోటారు ప్రమాదము:— తల్లిబిడ్డచచ్చుట:— నూంటుకోడు మీద మోటారుబండి ఆకాగ్రతగా నడుచుచుటచే చంటిబిడ్డతో నున్న యొక మహమ్మదీయుడునుతలి చనిపోయెను. బిడ్డగూడ మరణించెను. మోటారుబండి నడుపువానిని బంధించిరికాని జామీనుమీద విడుదలచేయబడెను.

నాణెములు, మారకముసంఘము:— నాణెములు, మారకము వీటినిగూర్చి ప్రస్తుత స్థితిగతులవిచారించుటకు అధికారు లెక్కువగాగల యొక సంఘమును నియమింపవలెనని కొంతమంది భారతశాసనసభలో తీర్మానముల తెచ్చెడలెను. అందులో మొదల రామచంద్రరావువంటులు, వెంకటవతి రాజుగార్లుగూడ గలరు.

కిరీ వ్యవసాయ ఉద్యానవన అభివృద్ధి సంఘప్రదర్శనము

ప్రైవదర్శనము 1925 ఫిబ్రవరి 7 తేదీ మూడు గంటల న్నర మొదలు 8 తేదీ 7 గంటల వరకు గ వర్ష రు దంవతుల యాజమాన్యము క్రింద జరుగును, తేనాంపేటలో పై సంఘమువారి వనములందు బ్యాండు వాయిద్యముతో సహజరుగును, టిక్కెట్లు కొనవలెను.

ఉద్యానవనముల పెంచుపోటీకి దరఖాస్తులు 20 జనవరిలోగా పంపవలెను. కాయగూరలమట్టుకుగూడ ప్రత్యేకముగా నొక బహుమతి (25 రూపాయల విలువగలది) యివ్వబడును. ఈపోటీవరకు 24 జనవరినుంచి 2 ఫిబ్రవరివరకు జరుగును.

రాకపోకలు:—లాలా లజపతిరాయ్, సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూస్ గార్లు కలకత్తాకు, మాల్వానామక తాలీ గారు బొంబాయిమీదుగా భువనగిరికి (అచట మహాత్ముని, పురుషోత్తమ దాసు టాండునుగార్ల కలియుటకు)ని పయనమై రాత్రిమెయిలు బండ్లలో బయలుదేరిరి.

బొబ్బిలిమహారాజు గారు మదరాసు కీర్తనయంపచ్చిరి. ప్రపంచమంతయు సంచారము గావించి ప్రపంచ మునందలి మానవులనేడ భావల నరయుటకు తిరుగుచున్న యొక సంఘమువా (ఇందూరుగురు సభ్యులు. ఆమెరికావారు 4 గురు స్కాట్లండ్లకేజుడు 1 ఆంగ్లదేశీయుడు 1) లో నొక రై న డేగారు నెల్లూరిలోదిగిరి. ఈసంఘమువారి దేశమున 4 నెలలు సంచరింతురట.

భారతసామ్రాజ్య శాసనసభ జనవరి 20 వ తేదీన సమావేశమగును రాజప్రతినిధి పరివారముతో వచ్చి తేరచును ఢిల్లీ, జనవరి 6:—జనవరి 20 వ తేదీని ఢిల్లీయందు సమావేశమగును భారత సామ్రాజ్య శాసనసభను రాజప్రతినిధి సభపరివారముతో వచ్చి తేరచునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ నాస్తికత్వము

అస్పృశ్యులు సంఘవివాదములు

వచిత్రమతధర్మము పదటగలియుచున్నది

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు బొంబాయిలో జరిగినాచార్యులులో నొకబహిరంగసభ జరిగినది. మొహనదాసురాంజీ, లాల్లిహారాజీ, దాక్టరు ప్రభురాం, మనవంతివిష్ణుసేనా, నుందరదాసు శారదాదాసు (సాతీసిట్టరు), గాల్జీ మూర్తీ, కాన్సిఖాటో గార్లు మున్నగువారుకొందరుహిందువులును కొద్దిమంది ఆచార్యులును, కాన్స్ట్రుక్టువ సంఘములుచేసి యీ ప్రకటనమును పంపిరి.

ఆసభకు ఖడ్గగోధరించినవారి నెవ్వరిని రావీయలేదు. కరవత్రములను కొందరికి పంపిరి. వానిని చూపించినవారిని మాత్రమే సభకు రానిచ్చిరి. కాని అస్పృశ్యతానివారణమును కోయవారు చాలమందియే యెటులనో సభకు రాగలిగినని తరువాత సమావేశములు తెలిసికొనగలిగిరి. ప్రతిపూలపక్షమువారిలో నెవరయిన మాటలాడగోరనపుడెల్ల పూర్వాచారపక్షమువారు చాలగోలచేయుచుండిరి. సభను జడపగోరువారి కనుకూలముగా కారదావీతకోక రాచార్యస్వామిలవారు వ్రాసిన లేఖను మొదలు చదివిరి.

రామీగారు

గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షత వహించినపుడు వ్రాసిన ప్రారంభోపన్యాసమున అస్పృశ్యతను నిరసించునందర్భరమున హిందూపురోహితులు, ఆచార్యులు, మున్నగువారిని నిరసించుచువ్రాసెను. కాన గాంధీ నాస్తికత్వము ఆక్షేపించుట హిందువుల ముఖ్యోద్ద్యమముగానున్నది. సర్వసమత్వము సోదరభావము అను పెద్దపెద్దమాటలనువిని అమాములు ఆపమార్గమున బడకుండ కాపాడవలెను. మహాత్ముడిది పరకు చాలసారులు అస్పృశ్యతను నిరసించుచు మాటలాడెను గాన నిపుడు హిందువు లందరునుకలసి ఆక్షేపించు టత్వవసరమైనది. ఈ అస్పృశ్యతనుగూర్చి హిందువులకాన్త్రములలోనున్న భావములను దేశీయులకు స్పష్టపరుపవలెను.

ఆర్థిక, రాజకీయ సాంఘికవిషయములలో ఎల్లవారును ఎట్టి ఆభిప్రాయములనైనను కలిగియుండవచ్చును. ఆందరును స్వరాజ్యమును కోరెదరుగాని సాధనములు భిన్నములు. అస్పృశ్యతను తొలగించినగాని స్వరాజ్యము రాదని హిందువులలో గాంధీమహాత్ముడు మున్నగువారికి కొందరికనమ్మకముండవచ్చును గాని వారు అమాయకులగు హిందువులకు దుర్బోధచేసి వారందరునుగూడ యీవిషయమున కాన్స్త్రి విరుద్ధముగా మెలగునట్లు నిర్బంధముచేయుటకు యిట్టి ఆవిశ్వాసులకెట్టి అధికారమునులేదు. నీకు సవాతనధర్మము కావలెనా స్వరాజ్యము కావలెనా అని నన్నెవరైన నడిగినచో సవాతనధర్మమేఅనినుడివెదకు. స్వరాజ్యముకొరకు స్వధర్మమును వదులుటకు కేనంగీకరింపను.

అస్పృశ్యత ఎటులేర్పడినది.

ఇపు డంటువ్యాధులు తగిలినవారిని వైద్యులు ప్రత్యేకస్థలములలో నుంచుచున్నారు. ప్రాచీనకాలమున సంఘములో కొందరు దురాచారపర్వసులగుటచే ఆచారపుపెద్దలువారి సన్నిధ్యసంస్పర్శములు సంఘమునకు హానికరములని తలచి వారిని జహిష్కరించిరి.

ఇపుడు పంచములపట్ల సానుభూతి చూపుచున్నామని పలుకువారిలో చాలమంది పలుకుమాటలు నాలుకతుడిమాటలే గాని మనఃపూర్వకములు కావు. గాంధీగారి బోధనలప్రకారము వారు నడుచుకొనుచుండలేదు. ఆంగ్లేయులలో గూడ భిన్న సంఘములకలపు, ఒకసంఘమువా రింకొక సంఘమువారితో కలసి మెలసియుండరు. ఇది ప్రారంభసభ- ఇపుడొక ఉపసంఘము నేర్పరచెదమఅని అధ్యక్షుడగు రాంజీగారు వడివిరి.

ఒకరు-మహాత్ముడు వలెనని నిందావాక్యములేవో తెలుపలేదేమి?

రాంజీ-వానివారాపత్రికలలో ప్రకటించిరి. వానిని కొని చదువుకొనుడు.

నారాయణజీ పురుషోత్తమ సంఘముగారు

వీరొక దీర్ఘోపన్యాసమును చేసిరి. మధ్య మధ్య కాల అల్లరి జరిగినది. “గాంధీమహాత్ముడు ఎంగయిండియా, నవజీవన పత్రికలలో అస్పృశ్యతను నిరసించుచు చాలసారులు వ్రాసెను. ఆవ్యాసములలో హిందూమతమును నిరసించెను. “హిందూమతము అస్పృశ్యతను విధించిన మాట నిజమేయినచో ఆమతము రాక్షసమతమే అనవలెను. అట్టి మతమువాడను నేనని చెప్పుకొనుట నాకు చాల అవమానకరమే యగును” అని గాంధీ గాకొక సారి వ్రాసెను. “నేనొక భంగి బాలికను నా తాతమునందు నెంచుచున్నాను” అని యింకొక

సారి గాంధీగారు వ్రాసెను. మనదేశమునందుగాక మరేదేశమునందైనను గాంధీ గారివలె నెవరైనా నిటుల తన నాస్తికత్వము చాటించుచు మతమామగచేసినచో అచటిప్రజ లట్టివారిని ఖండఖండములుగా నరికితేనెవరు. హిందువులు ద్రోహినినై వీరికిపందలై వివియును చేయబలకుండ నున్నార. గాని ఎవరైనను సరే యొకముందుగూడ నిట్టివారలనే వ్రాయుచున్నచో ప్రజలట్టివారిని పీకపిసికిచంపుట నిశ్చయము” అని యింకొక ప్రసంగి నుడివెను.

అంతట సభలో గొప్ప కలకలము బయలు దేరినది. ఈ వాచాటుడు క్షమాపణ కోరవలెను. వీనిని మందలించుము, అనుకేకులు ప్రబలివని.

“ఓ సంఘాసీగారు! మీరు ఉచితమున మొనరచి అవాచ్యములను పలికిరిరి. ఇంకను మతమునందు విశ్వాసములేని వారిటుల మతనింద చేయుచున్నచో మతవిశ్వాసముగల మాబోంట్లు మతముకొరకు ప్రాణముల నర్పించెదరు అనునదియే మీయభిప్రాయమని నేను తలచెదను” అని అధ్యక్షుడు నుడివెను.

కాంతి నెలకొనిన పిమ్మట సంఘాసీ గారు మరల మాటలాడిరి. “మతాభిమానము లేనివారే వైకల్యము తారకేవ్వరములను సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిరి. అది డురాగ్రహముగాని సత్యాగ్రహముకాదు. దేశీయులు జాగరూకులై యిట్టి వాని నుండి మతమును కాపాడుటకు శక్తి వంచన లేకుండ పనిచేయవలెను” అని సంఘాసీగారు నుడివెను.

పిమ్మట మరికొందరు గూడ మాటలాడిరి. వీనిని గూర్చి విచారించితెలుపుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. (బొంబాయి క్రాంతికులు)

కధివారు పూర్వాచార పరాయణులు

బొంబాయిలోనేగాక కధివారులోగూడ కొందరు పూర్వాచారపరాయణులు అస్పృశ్యతను తొలగింపకుండ చేయవలెనని ఆర్జుట మొనరించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

అస్పృశ్యతను తొలగింపగూడదు

కధివారు సభకధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించుచు నవజీవన పత్రికలో మహాత్ముడు ప్రకటించిన శ్వాసమును అస్పృశ్యతను నిరసించుచునతడు వ్రాసినందున ఘూర్చరులలో పూర్వాచారులకు చాల ఆగ్రహము కలిగినది. ఖడ్గరును వ్యాపింపజేయవలెను. అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను అని మహాత్ము డావ్యావమున నిష్కర్షగా వ్రాసెను.

“సభకు నిమ్మజాతులను ధారాశముగా రానియవలెను. ఆందరునుకలసి కూర్చుండవలెను. మీరు నిమ్మజాతులకు ప్రత్యేకస్థలము నేర్పరచినచో నేను గూడ వారిమధ్యనే కూర్చుండెదను”

అని మహాత్ముడు స్పష్టముగా వ్రాయుటచే భవనగరులో సవాతనుల మనుకొను వారు ఆంజోళనమును ప్రారంభించిరి. కధివారు రాజకీయ సభకు సవాతనులు వెళ్లగూడవని ప్రచారము చేయసాగిరి. మూడువర్ణములవారట్టితిర్వానములను చేసిరి తమవర్ణమువారిలో నెవరైన ఆసభకు వెళ్లినవారి వేనెదమని తెడరించిరి. ఘూర్చరరాష్ట్రమున నాగరసంఘమువారు విద్యావిషయమున చాల ముందంజవేసినవారు. వారుగూడ యిట్టి తీర్మానమునే చేసిరి అని యొకరు వ్రాసిరి.

కలకత్తాలోని విదేశీయులు

భారతభాగ్యోదయమునకు పాటుబడగోరుట

కలకత్తా, జనవరి 6:—ఇండియాలో స్థిరనివాస మేర్పరచుకొని న విదేశీయుల గూర్చి రోటరీ క్లబ్బులో లెఫ్. కర్న. ఎఫ్. ఏ. జి. గిడ్డిగారొక వ్యాసమును చదివిరి. ఆసంఘముయొక్క పూర్వోత్తరచరిత్రను చదివుచు భావికర్తవ్యమును గూర్చి గల కేదాభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించిరి. తాము విరోపియునులతో కలియుటవలన లాభములేదు గావున అది మంచిదికాదనిరి. తమసాంఘిక ప్రత్యేకత నిలబెట్టుకొని భారతీయులకు సహకారమునర్పింపుట లాభకరమని నూచించిరి. “మేము భారతీపుత్రులమని ప్రకటించుకొనుచున్నాము. భారతదేశ భాగ్యోదయమునకై యితర విరోపియును, భారతజాతులన్నిటితో మనస్ఫూర్తిగా సహకార మొనర్చి పనిచేయుదుము. భారతదేశము మామాతృభూమి. దీని యభివృద్ధికై పాటుబడుటయే మాప్రథమకర్తవ్యము. ఈయందే శములో విరోపియునులయెడ భారతీయులయెడ ఒక్కరికిగనే స్నేహభావముతో నుండువు. ఇదివరకు మాసంఘమువారు (భారతదేశములోని స్థిరనివాసులగు విదేశీయులు) గోడమీద పిల్లి వాలుముగానుండుటను నిందించుటగాని, కొందరు విరోపియునులతో గలసి యితరులను హింద్యులతో జూచుటను మెచ్చుకొనుటను గాని నేజీయులను” అని జె. పి. డి. గారు నుడిచిరి.

కిలాఫతు మహాసభ

మోకాళిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

తమిళ రాష్ట్రీయ కిలాఫతు మహాసభ కుంభకోణంలో మాలానా మోకాళిగారి అధ్యక్షత క్రింద 4 వ తేదీన జరిగిన...

"సోదర సోదరీమణులారా! నేనొక సామాన్య మహా ముస్లిం వ్యక్తిని, బెల్జియంలో మాలానా యాహూబుహుస్సే...

విశ్రాంతి సమయము

నేనిప్పుడు చెప్పబోవున దందరికిని కావలసినదే. హిందూ దేశమునందు హిందూమహాముదీయ జేయిన శిక్ష...

నూలు వడకుట

జాతీయసంఘములో కష్టముల కోర్కెల బలమునిచ్చుటకై...

మహాముదీయసోదరులకు సలహా

మహాముదీయసోదరులకు రెండుసంగతులు తెప్పదలచితిని...

శారదానికేతనము - గుంటూరు

ఆంధ్ర దేశములోని గురుకుల స్త్రీ విద్యాలయము ఇది ఒకటే సంక్రాంతిపండుగకు ధనసహాయము చేసి విద్యావాసము జేయుటకు ఆంధ్ర మహాజనులు ప్రార్థితులు

కిలాఫతునిధి సమకూర్పుడు

1922 లో నేను జయలునుండి బయటకు వచ్చినపుడు కిలాఫతునిధిలో దమ్మిడిలేదు. అప్పుడతడు సమావేశమునందు...

హిందుసోదరులకు విజ్ఞప్తి

మిత్ర నెక్కువ జెప్పనవలయును. మిత్ర గూడ మాకు సహాయము చేయవలెను. విదేశీ ప్రస్తుతులను వదలవలెను...

"వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగవలెను"

వరద బాధితులకు సాయము

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి ములబారు

సంచారానుభవములు

మోకాళి దేశమునందు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాను గారు సంచారముచేసి...

వరద బాధితులకు సాయము

"వరద బాధితులకు సాయము చేయుటలో చాలా కృషి జరిగినదని నే నటులను కొలదికాలములోనే గ్రహించితిని...

వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగవలెను

"వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగవలెను" అన్నది. అప్పుడతడు బాట బాహు మొనర్చుచు...

ఒకదురంతము

"ఒడికి పోవుచున్న యొక అస్పృశ్య బాలుని బాటమీద నడచినందులకు కొరడాతో బిళ్లు పెట్టగొట్టిరి...

నర్ పురుషోత్తమ థాకూరు దానుగారి బిల్లులు రాజప్రతినిధి అంగీకారము శాసనసభయందు ప్రవేశ బెట్టుట కంగీకార మొనంగుట

బొంబాయి, జనవరి 6- భారతదేశ పరిపాలన చట్టము ప్రకారముగ భారత సామ్రాజ్య శాసనసభయందు...

రంగూను పురపాలకసంఘము

రంగం, జనవరి 6:- నికర సాయంకాలము జరిగిన రంగూను పురపాలక సంఘ సభయందు ఎల్. ఆయేను ఎం. ఎల్. సి. బాబ్జురుగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి...

రాజమండ్రి పి.డి.ము.కోర్టు

S. C. 618/1921 వాది - షేకు హుస్సేన్ సాహెబు సా|| రాజమండ్రి. ప్రతివాది:- బొరగా జోగిడి కుమార్తె చెల్లెల్లు సా||

నదరు యీ నెంబరున 5-8 1921 తేదీని వాది పేర ప్రతివాది వ్రాసియుచ్చిన పద్దు తాలూకు ఆసలీ పాయిదాలు రు 36-0-0 లుకు నదరు నెంబరున దావా దాఖలుకాబడినది. నదరుదావా 10-1-25 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది...

కె. తిరుమలరావు,

వకీలు.

7-1-25

నోటీసు

లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వర్రావు పంతులుగారి తాలుకుట్ర స్త్రీ విషయమై బందరు నబుకోర్టులో దాఖలుకాబడిన O. S 60/21 రు administration suit విచారణకయి Priliminary డిక్రెయిస్మంబోతున్నారు...

సాము రావలసినవారి పేరు. తండ్రి పేరు.

యెప్పటినుండి యెప్పటివరకు రావలసినది.

రావలసిన సాము మొత్తం.

రావలసిన సాము వివరం.

బందరు, గొడ్డుపేట

6-1-25,

కె. కృష్ణానందం,

రిసీవరు

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గొర్రు పందెములు

1924-1925

ఈదిగవ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1925 సం॥రం జనవరి నెల 10, 18, 17, 24, 31.

1925 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎత్తక్కి కోటాలో జరిగిన బుక్క మేకర్లు

ప్రవేశకము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5, స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జిబిషన్ మొదలగు ప్రేక్షకుల

నుండి స్వేచ్ఛలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

మా పెద్దనోటులను చూడకోరెదము.

37500- గొర్రు పందెముల

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమాటల టిక్కెట్లు:-

రూ. 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరీ వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల జూబుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలూకు రియకరముల స్థలమును అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగుల లాటరీలో సహా టిక్కెట్లు 1 రూ. 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు పూర్తి అయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లు యెదుట లాటరీ కలుపబడున వనూలు అయినసొమ్ములో యేజంటవగయిరా కమీషను ఖర్చు లుపోన మిగతాసొమ్ము గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ యూ. నియన్ బాంకింగ్ లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరీ కలుపబడు తేదీ యున్న స్థలమును, అఫీసర్ల పేర్లును, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ లలో తెలియపర్చి లాటరీ అయినవెంటనే లాటరీ ఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరీ కలుపు తేదీకి టిక్కెట్లు కొనవారు అందరూ రావచ్చును. లాటరీలో ఫలితమును బొందు వారు తమ స్వంత ఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివ రములు తెలియగోరువారు ఈదిగవ అడ్వేసుకు వ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్లు మా యేజంటవగయిరాగాని మాకు రూ. 5 లు మరయార్దరు చేసిగాని టిక్కెట్లు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్లు కొని లాటరీ త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని నా ప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలందుకో, (బిక్సర్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన మువాసనగలది. జైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవన్నవి కంటే మెరుకు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ఫర రూ. 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. మందును రాసీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగును వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ భార్య సి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రమండలముల జమీందారీ గ్రామోద్యోగముల ప్రత్యేకసభ

(ఒకవితేఖరి)

81 డిసెంబరు 1924 సం॥ రం తేదీన గోవాపరిజిల్లా పితాపుర గ్రామంలో శ్రీమంతుల శ్రీకృష్ణకన్యామివారి ఆలయంలో పు. 7 వంటలకు సభ ప్రారంభమైనది. వివిధజిల్లాలనుండి యు. సుమారు 800 మంది ప్రతినిధులు దయచేసిరి. ఆరంభములో నిట్టల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారిచే దైవప్రార్థనచేయబడినది. పిమ్మట ఆశ్వినసంఘాధ్యక్షులగు పంకాచలపాటి కామేశ్వర రావుపంతులుగారివలన స్వాగతోపన్యాసము చదువబడినది. అటు పిమ్మట శ్రీయంత అయ్యగారి రితిపతి రాజుగారిని అధ్యక్షులుగా పంకాచలపాటి కామేశ్వరరావు గారు ఉపపాదించిరి. రా యవరపు రామయ్య, యామజాల నారాయణమూర్తి, బాలేశ్వర్తి నారాయణస్వామిగార్లు బలపరచుడి సభాఅంగీకారమై పుష్పమలాంకృతులయినవిషయ అయ్యగారి రితిపతిరాజుగారి గ్రామ సాధిపత్నమునుబొంది తిమిరపసిడెంటు అడ్రసును ఇదివి వి నిపించిరి. వాడేవు సుందరరావు గారు గ్రామమునకుకరణముల అయికమత్తమునుగురించి చక్కగా బోధించిరి. కొక్కిరిగెడ్డ వెంకటసరళిహంగారివలన పర్యాయము చదువబడినది.

విషయనిర్ధారణ సభలో శ్రీచచ్చిజగదీశమిదట వారసత్వపుమాక్కును తీసివేయకూడదను మొదలగు తీర్మానములు పాస్యమకాబడినవి. అంతట సభముగిరినది.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసము

ఆదిమండలము మన కుటుంబములలోనున్న వారసత్వపు మాక్కులను రద్దుపరచవలయునని యుద్దేశ్యముతో గవర్న మెంటువారు 1918 సం॥ అక్టోబరు నెల 5 తేదీగల నెం. 480 రున ఒకసవరణజిల్లును బెట్టియున్నారు. ఈసవరణకుపూర్వము 1915 సం॥రములో గవర్న మెంటు వారు ఆయాజిల్లాలకెత్తర ఆభిప్రాయమును తెలియపర్చినవని వ్రాసియున్నారు. అందువలన వారివారి మెజార్టీగా ఆభిప్రాయముల తెలియపరచిన మీద యాసవరణజిల్లును బెట్టివట్టి తెలియుచున్నది. అందు వలన మనఆంధ్రజిల్లాలలోను సోదర గ్రామోద్యోగములందరూ ఆయాజిల్లాలలోను తాలూకాలలోను సభలను గావించుకొని ఈ జిల్లును రద్దుపరచవలసినదని గవర్న మెంటు వారికి తెలియపరచు కొన్నమాటల యాభిప్రాయ ప్రకటన అమలులోనికి తీసుకొని రావలయునని 14 ఆగష్టు 1920 సం॥రం. 1958 నెంబరు ౪ల జీవోను జారీచేయించి యున్నారు. సదరు జిల్లును వెంటనే పు ససంహారముకొనవలసినదని యాసభలో ఒక తీర్మానమును కూడ పాస్యమచేసికొని గవర్న మెంటువారికి పంపించుకొనవలసి యున్నది.

ఇంకను జీరముల ఆభివృద్ధివిషయముకూడ ముఖ్యమగు సంగతియే గాన యందును గురించికూడ కొంత విస్తరించెద. ఇందును గురించి 1912 సం॥లో జరుగబడిన కాసన నిర్మాణసభలో పట్టు కేకపెట్టగాను, దివానుబహద్దరు మోచెర్ల రామ చంద్రరావుపంతులు గారు మొదలగు కాసనసభ్యులు కొన్ని మిటింగులో జీతములు వృద్ధిపరచవలెనని తీర్మానమును ఉప పాదించిరిగాని అంతట వట్టువేయగా మెజార్టీ రానందున తీర్మానము ఓడిపోవలసినదై. ఇటీవల 1918 సం॥ లగాయతు కృష్ణజిల్లా భీమవరం తాలూకా మోగల్లు ఖాయపుకరణం అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు తమ కరణముకు కలవు బెట్టి దే కోపకామే తమ పనిగా యెంచుకొని ఆయాజిల్లాల విలేజ్ ఆఫీసర్ల కోరికలమీద ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు సంచారముచేసి తాలూకా సంఘములను జిల్లాసంఘములను స్థాపనకేయిలయేగాక ప్రైవేట్ కార్పొరేషన్లను చేసి మనమంచిచెడ్డలను వారితో మనవిచేయుచు ప్రతిజిల్లా రయతుల కాన్ఫరెన్సులలోకూడ జీతముల వృద్ధిగయిరా తీర్మానములను పెట్టింపుచు కవున్నిలు మెంబర్లును యున్నవచ్చే గ్రామోద్యోగములను గురించి సహాయపడవలసి నదిగా వారలనాశ్రయించుచు నెంతయో పాటపడుచుండిరి. అంతట గవర్న మెంటువారు మనవిలేజ్ ఆఫీసర్ల జీతముల వృద్ధిపరచువలెనని 1919 సం॥రంలో ఒకకమిటీని యేర్పాటుచేసిరి. అంతట నాకమిటీవారు 1920 సం॥రం మార్చి నెల ప్రారంభం దు గవర్న మెంటు గ్రామాదులమూలం జీతములు వృద్ధిచేయవలయుననియు జమీందారీ గ్రామములలోనుండు గ్రామమునకు కరణములకు సభ్యులకు జీతమువృద్ధి చేయనక్కరలేదని కమి టీవారు రిపోర్టు చేసినమాటల గవర్న మెంటుయాలూకా కరణములకు నెల 1 కి రూ. 15 లు చొ॥ నున్నా సభ్యులకు రూ. 8 లు చొ॥ నున్నా వృద్ధిపరచినామని 31 జూన్ 1920 సం॥రం నెం. 499 రు గల జీ. కో పాస్యమచేసియుండిరి. గవర్న మెంటు గ్రామాదుల కంటే మనజమీందారీ గ్రామాదులకు రెండువిధములగు పను లు చేయవలసినప్పటికి జమీందారీ గ్రామాదులకు వృద్ధిచేయలే

దు. ఈ జీ. కో. ధర్మిలూను మోగల్లు కరణం. తిరుపతి రాజుగారు 1920 సం॥రం శ్రీవైంబునెలలో జరుగబడిన మద్రాసు కా సననిర్మాణసభ కేతెంచి మనజమీందారీ గ్రామోద్యోగముల జీతనాభివృద్ధి విషయమై కొందరు మెంబరులేత గవర్న మెంటు వారిని ప్రశ్ని చేయించిరి. మనజిల్లాలో తిరుపతి రాజుగారి సహాయంవల్ల పెద్దాపురం, రాజమండ్రి, రాజోలు, కాకినాడ, తుని వగైరా తాలూకాలలో యిదివరకు ప్రత్యేక తాలూకా సభలు గావించబడినవి. తిరుపతిరాజుగారి సహాయమువల్లనే 1921 సం॥రం జనవరి నెల 9 తేదీన మజిల్లాలలో మండలసభ కోలంకగ్రామం లో జరుపబడినది. దర్మిలూను వీరు గవర్న మెంటు గ్రామాదుల విలేజ్ ఆఫీసర్ల తరపునేగాకుండా మనజమీందారీగ్రామ వుద్యోగముల తరపునకూడా పాటుపడి పనిచేసినందువల్లనే జమీందారీగ్రామ వుద్యోగములకుకూడా యేకోకొంత స్వల్పముగా జీతములువృద్ధి కాబడినవి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఆంధ్రదేశమ హాజనసభలో మనకు ఆవసరమయిన తీర్మానములను గావించు కొని పంపించుకొనుటయేగాక మన జమీందారీ గ్రామోద్యోగి యులనుగూర్చి ప్రస్తుతము జరిగిన మూత్తరమయిన యుపకార మును నివారించుటకు పూనుకొని మనమండలసభను మనగోడా వరిజిల్లా పితాపురం గ్రామమున పెట్టుటకు మనప్రాత్యానము ను బలపరచి యిప్పటివరకు కాన్ఫర్మిషన్ వడలక యందుకు కారకులయిన తిరుపతిరాజుగారికి మా ఆహ్వానసంఘము తరపున వందన ములాచరించుచున్నాను. వీరుమనసంఘముతరపున యిదివరకు చేసిన చేయుచున్న చేయనున్న కార్యంబులు అనేకములుగలవు. కనుక మనఆంధ్రజిల్లాల అన్నిటి తరపున వీరినే ప్రధానకార్య కర్మిగా నుండుటకుకొరి తీర్మానములు పాస్యమచేసికొనవలసినదని సోదర గ్రామోద్యోగియులను హెచ్చరించుచున్నాను.

అగ్రాసాధిపతులగు మ. రా. రా. అయ్యగారి తిరు పతిరాజుగారి ప్రారంభోపన్యాసము:-

1 గ్రామోద్యోగముల సంఘములు

ప్రథమమున మన ఆంధ్రదేశమున 1907 సం॥రముందు కృష్ణజిల్లా భీమవరం తాలూకాయందు కరణముల సంఘమును "పేర్ నొకసంఘము స్థాపించబడినది. 1918 సం॥రం లగాయతు ఆయాజిల్లాలలోకూడ నీసంఘములు స్థాపనయగుటకు మొదలిడి నవి. పిమ్మట మద్రాసు గవర్న మెంటువారు పెట్టిన వారసత్వపు బిల్లును గూర్చి తమ ఆసక్తి తిని తెలుపుటకు కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, గోవాపరి వగయిరా జిల్లాలలోను దక్షిణజిల్లాలలోను కూడ సభలు జరుపుటయేగాక సంఘములు కూడ స్థాపింపబడినవి. వారసత్వపుబిల్లుమూలమున గ్రామో ద్యోగియులలో వికమత్తమును సంఘభావమును కొంతరక ర్మడినవి. కాని మీగోవాపరిజిల్లా యాసందర్భములో వేనుబడిన దనియే చెప్పవచ్చును. 1919 సం॥ రంలో తునిలోను 1920 సం రం మెయి నెలలో పితాపురమునందును 1921 సం॥రం జనవరి నెలలో కోలంకలోను ప్రత్యేక జమీందారీ గ్రామోద్యోగి యుల మండసభలు మాత్రము జరుపబడినవి. పెద్దాపురం వగ యిరా కొన్ని తాలూకాలలోకూడ ప్రత్యేక తాలూకాసభలు జరుపబడినవి

2. ప్రత్యేకసభలు పెట్టుటకు కారణమేమనగా

గవర్న మెంటువారు రయుతువారి గ్రామకరణములకున్న వారసత్వము జీతములు వృద్ధిపరచి మిజమీందారీ గ్రామోద్యో గుల జీతములు 1922 సం॥రం వరకు వృద్ధిచేయలేదు. అప్పటివృద్ధి అయినను తిండికి సరిపడునట్లుగా గవర్న మెంటువారు స్క్రిము పాస్యమచేయించి ఉండలేదు. గవర్న మెంటువారు జారీచేయించిన పుత్తయలననుసరించి విలేజ్ ఆఫీసర్ల అందరి కోరికలు వకేమో సరున వుండునని చెప్పటకు వీలులేదు. జమీందారీ గ్రామోద్యోగియు లుచేసేడు సర్కారు పనులకు గవర్న మెంటు గ్రామాదులవారు చేయవలసిన చాలావృత్తాసములున్నవి. గవర్న మెంటు గ్రా మాదులవారందరికి నెల 1 కి రూ. 15 లు చొ॥ వృద్ధిచేసి జమీందారీ గ్రామాదులకు వారితో పాటు అయినను వృద్ధిపర్చి వుండలేదు. ప్రతిసం॥రము దేశీయమహాజనసభ ప్తి అన్ని దేశీయులకు కలిపి జరు గుచున్నను మనవారు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి చేరుగా సభలుజేసి తీర్మానములను పంపుటలేదా? జీతములు వృద్ధికాని గవర్న మెంటు హెడ్డుకరణములు జేరుగను, జమీన్ దారీ గ్రామోద్యోగియులు వేరు గను సభలుగావించుకొని వారి వారి మంచి చెడ్డలను వేరు వేరు ఆభిప్రాయములతో తీర్మానములు పంపించుకొనిన గాని ప్రస్తుతపు పరిస్థితులను బట్టి లాభకారిగా నుండుడు గాన జమీందారీగ్రా మోద్యోగియులసభ ప్రత్యేకించి పెట్టవలసినదని. సంఘము లయొక్క పునయోగము మిక్కిలకక తెలిసియున్నది. "సరి స్థిభాసము లలము" అనునట్లు ప్రతికరణము మనసము యెవరి ముట్టుకువారు తినుకట్టుములను దొరతనమువారికి మొరబెట్టుకొ నుటకంటే జమీందారీ గ్రామోద్యోగియు లందరును ప్రత్యే

కింది సంఘముగా యేర్పడి సంఘములముగా చెప్పకొనినయే.
దల ఎక్కువైతే క్రొత్తతో గమనింపబడును.

3. వారసత్వపు హక్కులు

అనాదినుంచి మనకుంటుంబములో నున్న వారసత్వపు హక్కును రద్దుపరచవలయుననే యుక్తముతో గవర్నమెంటు వారు 1918 సం॥ అక్టోబరు నెల 5 తేదీ గల నెం 480 రున ఒకసవరణబిల్లును పెట్టియున్నారు. అందులో మనగవర్నమెంటువారు ప్రస్తుతచట్టములో చేయదలచిన మార్పులను క్లుప్తముగా వివరించెద.

ఇదివరకు అమలులోనున్న 1894 సం॥ నె 2 రు అట్ట అనగా ప్రాప్తిబరీ యట్టిట్ట గానునాకరి అట్టను 1895 సం॥ నె 8 రు ముదాను వంశపారంపర్య గవర్నమెంటు గ్రామోద్యోగియులకు యేర్పడిన అట్టను యీరెంటిని కలిపి యిక్కిరియిది ఒకేఅట్టగా వుండగలందులకున్నా తేల్చిపెట్టెనుకనుక వారసత్వపుహక్కును రద్దుపరచుటకున్నా, మైనర్లతీర్పు తీసివేయుటకున్నా, యీహక్కులగురించి సమ్మేరిదావాలు లేకుండ చేయుటకును దివాలాకోర్టును ఆస్తి లేనివారిని గ్రామోద్యోగియు లుగ అట్టలుకారనియు, తహశీల్దార్లకు డిప్యూటీ తహశీలు దార్లకు అపాయింటుమెంటు చేయుటకు బరతరపు చేయుటకు కూడా అధికార మిచ్చెద మని యును, అందువైని వశే అసీలుగాని రివిన్యూభోర్డువరకు రెండో అసీలు లేదనియు మొదలగు సంకేతులను సవరణబిల్లు నూచించుచున్నది. ఈ ప్రపోజ అను పూర్వము 1915 సం॥ లో గవర్నమెంటువారు ఆ యా జిల్లాల కలెక్టర్ల అభిప్రాయములను తెలియపర్చుననదని ప్రాసియున్నారు. అందువైని వారివారి అభిప్రాయములకు తెలియ పరచిన మీదట సవరణ బిల్లును పెట్టి వట్టు తెలియుచున్నది. ఇటీవల 1919 సం॥ నె డిసెంబరు నెలలో నెట్టారనందును దర్జిలాను కర్నూలు, గోదావరిగయరామండలములలోను సభలగావింపబడిన అందో శనములను తీర్మానములద్వారా గవర్నమెంటువారికి పంపు కొన్నవిడట 1922 సం॥ లో సదరు బిల్లును ప్రస్తుతం అమలులో పెట్టవలనుకోలేదని వుత్తర్వులు పోలేయించి వుండినీ తిరిగి 1923 సం॥ లో డిసెంబరులో జరుగబడిన కాసననిర్వాహ సభలో 14 బిల్లులు అమలులో పెట్టవలచినామనినీ విశేష అభిప్రాయ సవరణ బిల్లునుకూడా నె 12 రు బిల్లుగా వరుస. క్రమమున విచారించెదమనియు కాసననిర్వాహసభ్యులకు జవాబు చెప్పి ప్రకటించియుండిరి. ప్రస్తుతం ఇరిగేషనుబిల్లు విచారణ జరుగుచున్నది. మనవిలేజీ అఫీసర్ల అట్ట సవరణబిల్లుకూడా కొద్దికాలములోనే విచారణకు లేచును. ముద్రాను కాసననిర్వాహసభలో 2 అఫీషియల్ నాన్ అఫీషియల్ మెంబర్లు 4 యొక్క క్యూటివు అఫీషియల్ నాన్ అఫీషియల్ మెంబర్లు 8 మంత్రులు 21 అఫీషియల్ నామినేషను మెంబర్లు 97 ప్రజలచే యొక్కకొనబడిన యెల్లెవు మెంబర్లు మొత్తం 127 మందిలో కొందరు ప్రతినిధులు చెన్నపురి వెళ్ళి వారిని దర్శించి మన తీర్మానములయొక్కయు విమోచయల్లు యొక్కయు అచ్చుకాపీలను వాటికి యిచ్చి మనకు వోటు యివ్వవలసినదిగా వారిని ప్రార్థించవలెను. గ్రామోద్యోగియుల చరిత్ర అనాదినుండియు అనగా చరిత్రకాలము గోచరముగాని ప్రాచీనకాలమునుండియు హిందూదేశములోని గ్రామపరిపాలనము మిక్కిలి మంచి పూర్వపుపద్ధతుల ననుసరించి యేర్పడినదని స్పష్టముగుచున్నది. ఈవిధముగా అనేకవందల సంవత్సరముల నుండియు గూడ గ్రామప్రయోగముల మిరాశిహక్కు స్థిరాస్తితోవలెనే ననుభవించబడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు పూర్వము జమిందారులకు యిచ్చియుండు సన్నదులలోహడ గ్రామధికార్లు మిరాశిహక్కును కాపాడవలసిన వరకు యేర్పడియున్నది. మన గ్రామప్రయోగములకు యిప్పుడు కలిగివున్న శ్రేష్టస్థానక్రమణిక వారసత్వపు హక్కుకూడ ప్రాచీనసాంప్రదాయములలో ముఖ్యమగు నొకటి అం నవభారతభివ్యులన శ్రీ దాదాభాయి నాగోజీ మొదలగు దేశీయకుమారులను పురుషులచే నిరూపింపబడుట యొగాక తగుసమయములందు సందర్భానుసారముగా ప్రభుత్వము వారిచేగూడ పలుమారు అంగీకరింపబడినది 1880 సం॥రం 7 వ సంబంధు లేదీని ౧౦ చార్లెసు మెట్కాఫుగారు ఈక్రిందివిధమున తెలియపఱచియుండిరి. రాచరికములతరువాత రాచరికములు తెల్లపొయినవి. అనేకమార్పులు కలుగుచున్నవి. ఇందుకు దృష్టాంతముగా పతాములు మొగలాయీలు, మహారాష్ట్రీలు, సిక్ఖులు, ఆంగ్లేయులు ఒకరితరువాత ఒకరు ప్రభుత్వముచేసిరిగాని గ్రామసంఘములు మాత్రం మారుటలేదు. అనేక మార్పులు కలిగి ప్రజలు అనేకవిధములబాధపడినప్పటికి గ్రామసంఘములు ఏ గ్రామమున క గ్రామము నేరైనుటవంటి ఒక ఎట్టిటగానుండి ఏకీభావము గానుండుటవల్ల ఇండియా ప్రజల శ్రేయమునకు కారణమైనది. అన్యమైనది ఏదీపోయినప్పటికిని గ్రామసంఘములు మాత్రం పోవుటలేదు. కావున పారంపర్యముగా వచ్చుచుండు గ్రామోద్యోగములు ప్రభుత్వములకు మూలాధారములు అని ప్రాసి యుండిరి. మీగాక ఇంక ఎండకో చరిత్రకారులు ఈ విధముననే ప్రాసియుండిరి గాన ఈబిల్లును

విచారణకెట్టుగూడా వెంటనే పునఃసంహరించుకొనుటకున్నా ఈబిల్లుకులన్నగలిగెడు లాభనష్టములను చర్చించి వుత్తర్వులను లను కొరతననువారికి విన్నవించుకొనుటకున్నా ప్రార్థన చేయుచున్నాడు.

4. గ్రామోద్యోగియుల జీతములు

దేశమునకు గ్రామమేళునాది. దేశపరిపాలనాపద్ధతులు గ్రామపరిపాలనాపద్ధతుల ననుసరించి యుండును. గ్రామోద్యోగియుల జీతము అభివృద్ధిచేయు విషయములో 1912 సం॥ రం లగాయితు మనము మొరల్చేయుచున్నాము. మనజీతములు అభివృద్ధివిషయములలో 1919 సం॥ రం అక్టోబరు నెలలో వృద్ధిచేయు విషయములో ఒక మిటిని యేర్పరచియుండిరి. ఆక మిటికి ప్రసిడెంటుగా నున్న మార్పుబ్యాంకు దొర వారు 1919 సం॥ రం డి ౧౦ బరు నెలలో గుంటూరు జిల్లా చీరాలగ్రామంలో మిటింగుచేసినప్పుడు విశేషఅభిప్రాయంబరిచితిమిల వృద్ధివిషయములోను వారితో మాట్లాడి మిమోరియల్ ను దాఖలుచేసి యాంటిని. దరిమిలను 1920 సం॥ రం మార్చి నెలలో గవర్నమెంటు యగ్నిక్యాటివుకాన్సిలు మెంబరు సి. జి. టాండ్ హంటరు దొరగారితోను మాట్లాడిరి. ఆదరిమిలాను వారు గవర్నమెంటు యిలాకా అందరి కరణములకు అసిస్టెంటు కరణములకు రు 15 లు తక్కువకాని జీతములు కాంక్షనుచేసిరి. నాఖర్లకు నెల 18 రు 8 లుచొ॥ వృద్ధిచేసిరి. అసిస్టెంటు కరణములు గల గ్రామాదులు హెడ్డుకరణములకు కొంతజీతము హెచ్చించెదమనియు, 1920 సం॥ రం డి 1 లాక్ తేదీగల జి. ఓ. ద్వారా తెలియపర్చి హెడ్డుకరణములకు హెచ్చుచేసునవసరములేదని తిరిగి 14.8.20 సం॥ రులేదీ నె 1958 రు జి. వో. ను జారీచేయించిరి. ఈరెండు జి. ఓ లలోను గవర్నమెంటుగ్రామాదుల విషయములోనే ప్రాసియుండిరి గాని జమిందారిగ్రామోద్యోగియుల జీతముల విషయములో వృద్ధిచేసినట్లు వుత్తర్వులు జారీ చేయరైరి. ఒకవైపు గవర్నమెంటు వారికి ఇంకొకవైపు జమిందార్లకు జవాబుచెప్పవలసిన జమిందారి గ్రామోద్యోగియులకు జీతములు వృద్ధిచేయకపోవుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. జమిందారి గ్రామాదులకు ఆఖరజీతం రు 4 లుకు రు 8 లుకుమాత్రమే వృద్ధిచేసి కల్లనీట్లు తుడిచిరి. జమిందారిగ్రామాదులకు విశేష సర్వీసుఫండు చాలా నిల్వయున్నది. ఆహమ్మ్యలోనుంచి అయినా మీకు జీతములు వృద్ధిచేయుటకు కొరవలెయుంటుంది. జమిందారికరణములను గవర్నమెంటు కరణములను ఒకేమోస్తరు నైనను కనిపెట్టుట న్యాయము. ప్రస్తుతము మునంబులు చేయువనులు కొన్ని విచారితము. 1 దనుననూలు 2 చిచ్చిచిన్న శిబిలు క్రిమినలు కేసులు విచారణ 8 అప్రెన్టీసుమరణములను గురించిన రిపోర్టులు 4 పోలీసువారు శేకములను పట్టుకొనుటలో వారికి కుమార్తెనునేరములను రిపోర్టు చేయుటమొదలగుపోలీసుడ్యూటీలు 5 టీకాలడ్యూటీలు 6 అంటుకోగములవగైరా వ్యాధులనుగురించినరిపోర్టుచేయుట. ఇవిగాక ఫార్మల్లోకలఫండుగ్రామపరిపాలనలో జననమరణముల రెక్కలు ప్రాయట కల్లు సారా నల్లమందు పాటలకు తరచు తాలూకాకు హాజరు అగుమండుట అధికార్లకు సభయి ఎగయరా పనులు చేయవలసియున్నది. జమిందారి గ్రామమునసములకు కరణములకు అందఃకి నెల 15 ఆఖరజీతము రు 25 0.0 అయినను వుండవలెను. లేదా గవర్నమెంటు గ్రామాదులతో పాటు అయినను వృద్ధిచేయవలెను.

5. గ్రామోద్యోగియుల ప్రయాణభత్యములు

గవర్నమెంటువారు యిటీవల జమిందారిగ్రామాదులకు తాలూకాఅఫీసుకు హాజరు అయినప్పుడు యాక్రిందివిధముగా స్కేలను ప్యాసుచేసివుండిరి.
రు 800 ను లోపు క్లుచెల్లే గ్రామాలకు యేమియు యివ్వనక్కరలేదు.
రు 800 లు లగాయతు 1000 లు వరకు శిసుచెల్లే గ్రామాదులకు రు 2.80 లు యివ్వవలెను.

రు 1000 లు మైడిన యెన్నితల డిమెండుగల గ్రామాదులకై నా రు 5 లు యివ్వవలెను.

మునంబులకు యేమియు యివ్వనక్కరలేదని. తీర్మానములు ప్యాసుచేసివుండిరి. భత్యములు గవర్నమెంటు గాగ్రామాదులతోపాటు వుండవలెననియు గ్రామమున సబులకు తాలూకాదస్తు తీసి కొని చెల్లిన నపు కల్గెడు భత్యములు వుండవలెననియు మునంబు కరణములు నపుఖర్చు జమిందారువారిపనులమీద వారి ఆఫీసులకు జమాబందీ వగైరా పనులమీద చెల్లినప్పుడు కూడా గవర్నమెంటునాను యిప్పించే స్క్రిముప్రకారము భత్యములు యిచ్చుచుండునట్లు గవర్నమెంటువారు జమిందార్లకు ప్రాయటకున్నా కొరవలయును. కరణములకు కూడా మునంబులతోపాటు సమానగౌరవముండవలెనని కొరవలయును. మనము గవర్నమెంటువారియెడల యెల్లపుడు ను రాజభక్తితో నుండవలెను. మునంబులతోపాటు కరణములకుకూడా తాలూకా డిస్ట్రిక్టులలో మెంబరుగా యెన్నుకొనుటకు అధికారముండవలెనని కోరుకొనవలెను

మీజీవితమును భీమా చేయించుకొన గోరికచో బ్రటానియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరసమైన రేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సామ్యము (క్లెయిముస్) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టుస్ కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చీఫ్ ఏజెంట్లు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.
20, కచ్చాతేకర్ అగ్రహారం, మద్రాసు.

పారాయణభగవదీత (వచనగ్రంథము)

(కామనెజా. 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్పుచున్నది. నెల రు 1.0.0.
ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ బెంఱఁగవచనము. ఏయధ్యాయమున కాయధ్యాయము విషయలోపము లేకుండ ప్రాయఁబడినది. తెలి విగులఁబ్రత్యప్రయము ప్రాథమభ్యుదయగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావింపఁబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపఁబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక యందు గలదు కాని రచయిత యెవ్వో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచియించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడుశోచనీయము. ఈగ్రంథము శ్రీలకు నైతము సుబోధముగనుండును. తాళపత్రమాతృకయందలి స్థూలిత్యములను ముద్రాయన సంస్కరించిన శ్రీమాన్ బుక్కపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనఁదగినది. ఇది మదరాసు జార్జిటౌన్ వరదా ముత్రియప్పకొవిళ్ల నెం 74 రున గల నగలవర్తకులు బైసాని కృష్ణయ్యసెట్టి అండుసన్నువారికడఁ క్రయమునకు లభించును.

మలేరియా జ్వరము దానియొక్క కఠినద గుణములను గురించి విచారకడ నవనరము లేకుండుకై
ఇ స నా ఫె లి యను దివ్యాషధచు ను సేవించుచు
ఈ సుప్రసిద్ధమైన మలేరియా నివారిణి ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరకడను కరిగించి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును.
మలేరియా జ్వరమునకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని పేరుపొందినది. మలేరియా రాసీచక అటంక పరమటకు ప్రతిదిఃము ఉదయము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రసంకుస 15 దినములు సేవించినచాలును.
బిడ్డలకు ద్రవరూపముగానున్న ఇసనాఫెలిని అనగా ఇసనాఫెలి నాను ఉపయోగించుచు.
(2) ఇండియా, బర్మా, సిలోయకు పోల్ ఏజెంట్లు,
Gorio Ltd, Post Box 159, Fort Bombay

చెన్నై పరిశీలన

జనవరి 7-న తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

చిన్నయలు బా 1-కి ర	80.0-0	మొదలు	42.0-0	సంఖ్య
బియ్యము బస్తా	1.కి	మొదలు	వరకు	
మొదలు	14.0-0	14.8-0		
నెలకరి	15.8-0	16.0-0		
డిబ్బి	16.4-0	16.8-0		
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి	8.12-0	9.0-0		
మొదలు	20.0-0	24.0-0		

(2) పప్పుధాన్యములు

చిన్నయలు బస్తా 1-కి ర	205	ర	11.0-0	ర	12.0-0
నెలకరి	10.8-0	11.8-0			
నెలకరి	11.8-0	12.4-0			
మొదలు	18.0-0	16.0-0			
ఉపయోగము	9.4-0	11.4-0			

(3) నూనె వస్తువులు

మవ్వులనూనె బా 1-కి	రు	160.0-0	168.0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరు నెనకకమ్మ బా 1-కి	,,	55.0-0	60.0-0
ఇతర ప్రదేశము	,,	50.0-0	58.0-0
వేరు నెనకనూనె గానక బా 1-కి	రు	120	మొదలు ను నె115
అమలము బా 1-కి	రు	145.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	ర	170.0-0	175.0-0
కుర్రుపసుపు	ర	145.0-0	150.0-0
మొదలు బా 1-కి	ర	129.0-0	140.0-0
గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమంతు ముద్ర	1-కి	ర	50, 58
కాగితం బా 1-కి	ర	70, 75	
బెల్లము బా 1-కి	ర	85.0-0	90.0-0
చింతపండు బా 1-కి	ర	80.0-0	49.0-0

(5) ఇసుక

వట్టా రకం బా 1-కి	ర	82.0-0	88.0-0
చింత	ర	82.0-0	85.0-0
రవ్వ	ర	82.0-0	85.0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కుంటు	ర	72.0-0	75.0-0
బంగారము, కుంటు 1-కి	ర	21.8-0	22.8-0
పరమ 1-కి		14.4-8	
ఇత్తడి బా 1-కి	ర	275.0-0	280.0-0
రాగి డిబ్బా	ర	815.0-0	820.0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	ర	88.8-0	88.12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అల్లకల్లు	20 డిగ్రీలు	ర	78.0-0
కొట్టికల్లు	డిబ్బా		72.0-0
సింహం	డిబ్బా		"
గుర్రం	డిబ్బా		"

(8) దూది

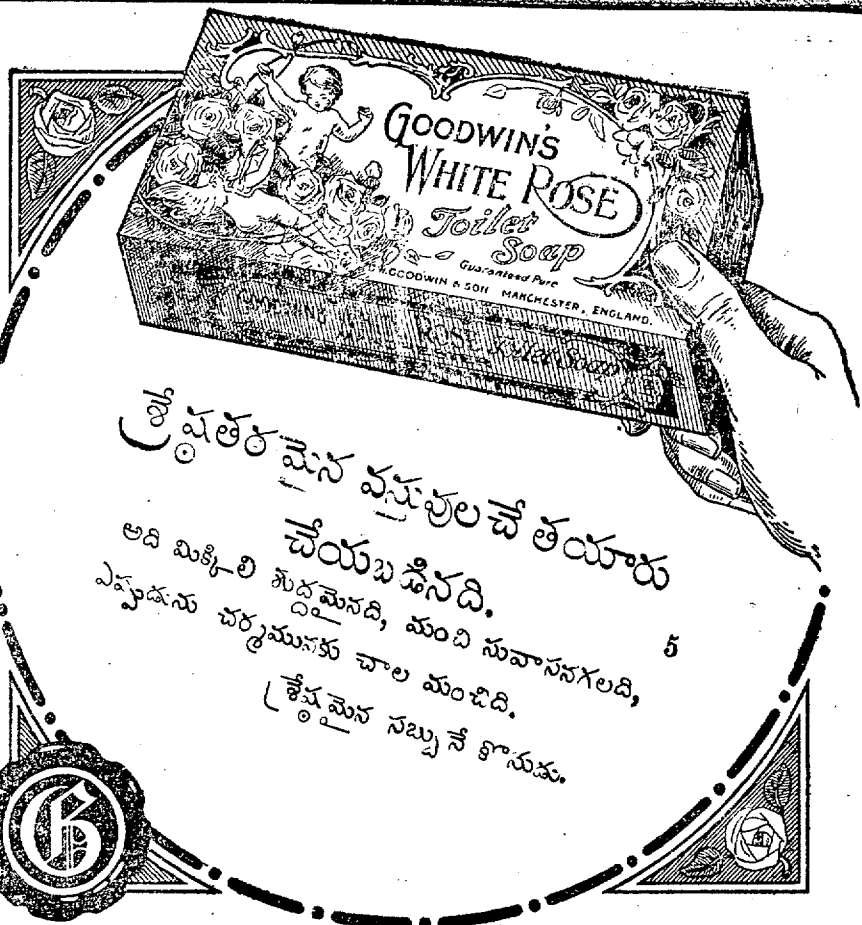
బొండా వస్త్రావరణ 1-కి	ర	820.0-0	
-----------------------	---	---------	--

(9) నూలు

కొయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	ర	8.12-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	ర	7.8-0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	ర	8.12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	ర	7.12-0	
మూలయెనుగ నెం 20	ర	11.4-0	
బాస్ నెం 20			
" " 40 ఏ తేలిక అయినను	ర	18.8-0	
గోకాకు నెం 12 1/2	ర	9.0-0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2	ర	11.10-0	
14 1/2 క్లీక్ పక్షి	ర	9.0-0	
నెం 20 పెన్ని సింహం	యా	ర	11.4-0
నెం 22	"	ర	11.8-0
నెం 12 1/2 పెన్ని సర్కసు	ర	9.2-0	
నెం 14 1/2	"	ర	9.8-0

జయవళిక రణి

మూలక సంబంధమైన తాళి. ధరించుకొన్న యెడల పర్వతారాధనలను శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయుట ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాళి 1-కి రు. 2.0-0, 5-కి రు. 7.8-0 స్వయంగా వలయు విషయములకును, రక్షణ తయారుచేసి పంపబడును. రు. 50/- చార్జియవును. (గార్వరంటీ). అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

శ్రేష్ఠతరమైన వస్తువులచే తయారు చేయబడినది. అది మిక్కిలి సుదృఢమైనది, మంచి సువాసనగలది, ఎప్పుడూ చర్మమునకు చాల మంచిది. శ్రేష్ఠమైన నబ్బునే కొనుగ్గు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

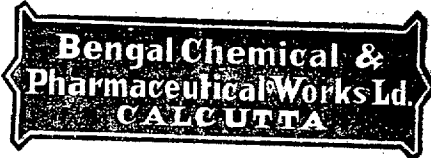
1591

వైరెక్సు

ఒక్కడే అమాలుమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనంతమంది ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారమూలవాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0.18-0. వి. పి. చార్జి తోపాటు రు. 1.2-0.

శిరోవేదన మాత్రము

రోమహరి డబ్బా 1-కి రు. 0.8-0

20 మాత్రం డబ్బా 1-కి 0.12-0

ఈ మాత్రం సుపయోగించుటవలన శ్రేష్ఠతరమైన ఫలితము లభింపజేయును. ఈ మాత్రం సుపయోగించుటవలన శ్రేష్ఠతరమైన ఫలితము లభింపజేయును. ఈ మాత్రం సుపయోగించుటవలన శ్రేష్ఠతరమైన ఫలితము లభింపజేయును.

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P. B. No. 314

Branches: Esplanade,

Vepery

Ootacamund

Phone 37

102

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

సిలోనులో ఇరువదినండుత్తరములనుండి యున్నది

అయితే చెన్నపురికి నూతనము.

ఇరువది సంవత్సరములు అంతకుపైగానుండియే డాక్టర్ జార్జి డ్రాల్లె ను సబ్బులు సిలోనులో నుంకవారికి బాగుగా తెలియును, అయితే మద్రాసుకు నూతనము. ఇదివరకు యితర యేనబ్బులు యియ్యనంతటి కఠినభూత, మృదుత్వము, విశ్రామము, అంజము వీనిచే చర్మమునకు గలుగును. నేటిదినమే మీవాడుక దుకాదారునియొద్ద ఒకబిల్లునుకొని, వాడి, తృప్తి చెందుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను

సోత్ ఏ జంట్టు:

ఎ. వి. ఆర్. ఎ. అడికప్పచెట్టి (కొలంబొ)

52, బందరువీధి, మద్రాసు.

1925

లోటస్

1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 లోటస్ డయరి ౧-కి వెల 0-6-0
కే. ఆళవందూరుశెట్టి నెం 309 చైనాబజార్, మదరాస్.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోహమయిన కస్తూరిమూలము మొదటి రకం కస్తూరి, మంకమపువ్వు, కచ్చకర్పూరము, అమృతమైన వనమాతృకలచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కష్టపులందుచేరుటలేదు, పిన్నులు పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాసభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది 250-800 మాత్రలగు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పొట్టుబుడ్డు కేసు.

ఈ దిగుత తెలుగువారికి వధులు: రిప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా వనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్టులు గల) బొట్టుకేసు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంతి తెలియు:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి తండ్రినూ, పనుగురించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన మాటలుగా విలపించును. కష్టము లేదు. సంతోషము, అనాథలకు వుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

వర్షాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, లోలో మున్నగు పానీయముల కేహోగ్యములు చేయబడుటగాక అనేక వ్యాధులకు వారణమగును. అట్లు లేక కేహమునందుకు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతరవ్యాధులను రానీయక అటంకపరచును. అనేక కేల డబ్బాలు ఖర్చుచేయును. డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాధాగ్య శోంతి:—(బాలింతల పొట్టికి సర్వకసాధము కంటిది. కనినవృద్ధు, కడువార వారికి సరియైన

కొవధములు యుక్తనందున వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తక్షణమే తుడుచును. 20 కుటుంబుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0 (594-8) సాధ్యమై వెంటకావల కండితులు, శ్రీ శీతారామమహదేవ్యశాల, మునూరు.

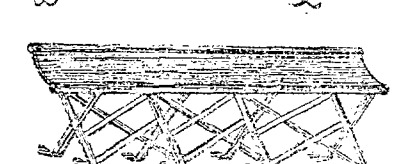
1925

అగస్త్యువారి

1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 డయరి ౧-కి వెల 0-6-0
దొరసామి కంపెనీ 58 పెరియన్న మొదలివీధి, మిన్టూపోస్టు, మదరాసు

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

- (1) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ 15, 2 వ రకం రూ 12.
 - (2) ఎత్తు కాన్ వాసుచేర్ రూ 4,
 - (3) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ 8-8-0, 2 వ రకం రూ 6. కాటలూను, యితర వివిధములను వ్రాసిన పంపబడును.
- పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు
నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

సిటీ మొటూరుపాఠశాల మదరాసు

పెరియన్న నెంబరు 143
ఇచ్చట నుంచి అనుభవముగలవారితో మొటూరు లోనికి పదుపువిభావము, మెకానిజమ్, యంత్రములను, కేర్పరచును. మరలను మొటూరు లోని యంత్రములు, గుంటూరులోనుండు వృత్తరా అన్ని పనులును చేయవలెను. యోగ్యతాపత్రములు వారినినిపుణులైన అబ్ ఇంజనీర్లచే ఇచ్చబడును. అన్ని విధములైన ఇతరల పరికరముగా యివించును. వీని ములు లేక అగస్త్యువారి కి కిందివిలాసమునకు వ్రావలెను. పేజీ 58.

సిటీ ట్రాక్స్ కంపెనీ,
2/8 అందన్నకొవిడి, జి.టి. మదరాసు.
(బాడ్వేకు పడమటివీధి)